

Ocean Vương.
“thoáng rục rĩ” ...
nơi quê nhà

TIM NGUYE64N

người chọn nghề,
nghề chọn người

GIÓ VIVU

đài tưởng niệm
holocaust

LÊ KUNG ĐIỂM

tre

phật

TƯỜNG NĂNG TIẾN

đừng nhìn vô chùa

DU UYÊN

bỏ xứ mà đi

UYỄN CA

Đường hầm
xuyên lục địa

THIÊN AN

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Năm hàng tuần tại
Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044

Điện thoại: 972-675-4383

Thực hiện

Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo

Biên tập

Nguyễn Xuân Thiệp
Trần Văn Cát

Dịch thuật

Bảo Sơn - Phạm H Nghị

Cố vấn pháp lý

Luật Sư **Cao Quang Ảnh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

Luật sư đại diện

Arthurine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)

1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

Layout Director

Bảo Huân

Layout & Art Designers

Đỗ Thọ
Băng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi

Phụ trách kỹ thuật & website

Trần Huyền - Huỳnh Huy - Đỗ Anh

Hoạ sĩ

Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Hồ Đắc Vũ

Quảng cáo

Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trẻ?

Trẻ cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.

Điều kiện dễ dàng, thoải mái.

Xin liên lạc:

972-675-4383
(giờ TX -CT time- xin gặp cô Kim)

email: dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trẻ đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRẺ DALLAS

Tel: 972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net
info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N Shiloh Rd,
Garland TX 75044

TRẺ NORTH CAROLINA

704.550-3103

TRẺ SOUTH CAROLINA

843.353-2288

TRẺ ALABAMA

205.277-6597

TRẺ TENNESSEE

901.300-2399

TRẺ BILOXI-MS

228.205-0337

TRẺ AUSTIN - SAN ANTONIO

Tel: 512-692-6172
210-858-6114
972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: info@trenews.net

TRẺ HOUSTON

Tel: 281-978-4735
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 11210 Bellaire Blvd. #143
Houston, TX 77072

TRẺ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012
407-894-5111
407-897-1114
Fax: 407-894-6190
Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: 302 S. Graham Ave,
Orlando, FL 32803

TRẺ GEORGIA

Nguyễn Tân
Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.net
Địa chỉ: Tre Georgia Magazine
6000 Dawson Blvd, Suite F
Norcross GA 30093

TRẺ LOUISIANA

Tel: 504-324-2090/972-675-4383
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd
Garland, TX 75044

Với sự cộng tác của

■ Hoàng Đình Nam ■ Nguyễn Thị Thanh Dương ■ Hải Vân ■ Ngọc Linh
■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■ Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng
Tú (WA) ■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia Bảo ■ Lê
Minh Hải (CA) ■ Tưởng Năng Tiến (CA) ■ Trùng Dương ■ Tạ Phong Tấn
■ Thi Hạnh (NA-UY) ■ BS Trần Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh
Dũng ■ Dương Hùng ■ Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Hồ Đắc Vũ
(MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng Nga ■ Lương Thư Trung
■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn Xuân Thu (ÚC) ■ Trangdài Glassey-
Trầnquyên (CA) ■ Lê Kung Diễm ■ Đào Duy Hoà (Úc) ■ Huỳnh Thực Vy
(VN) ■ Thanh Tú ■ Sean Bảo ■ Thái Bảo (FL) ■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■
Chiêu Ấn (Canada) ■ Việt Phương ■ Trần Vũ ■ Vũ Thị Thanh Mai ■ Ban
Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trang Nguyễn ■ Nguyễn
Hưng Quốc ■ Triệu Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam Sơn ■
Hạnh Việt ■ Gió Đồng Nội ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Long ■ Phạm Thị
Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■ Ngân Bình ■
Đào thị Thanh Tuyền ■ Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư ■ Ian
Bùi ■ Du Uyên ■ Cổ Ngự ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường
■ Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo ■ Kim Loan (Canada) ■ Hải
Di Nguyen (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn ■ Vương Mộng
Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■ Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô
Nguyễn Dũng (Đức) ■ Đặng Mai Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục
Thần Phong (VN) ■ Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Quê

LƯU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trẻ, và nội dung không nhất thiết thể hiện
quan điểm của TRẺ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos. Contents
reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)

Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.

Mọi thay đổi về quảng cáo những trang bên trong xin gọi trước ngày Chủ Nhật, phần giấy láng (glossy) xin gọi trước một
tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.

Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trẻ.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG
5	
6	GHI NHẬN TRONG TUẦN
9	THẾ GIỚI THỂ MỀM
12	BÊN LỀ THỂ THAO
14	BÊN TÁCH CÀ PHÊ
17	Kiến thức phổ thông
18	
21	SỔ TAY KHÁCH HÀNG
23	MIẾNG NHÀ QUAN
24	DUYỄN SÀI GÒN
27	THƯ TÍN
28	GIAO TIẾP
29	TRANG PHỤ NỮ
30	
32	
34	
37	Y TẾ ĐỜI SỐNG
38	
40	SOMETHING & ANYTHING
43	MẸO VẬT
44	
48	THỜI TRANG
50	TRANG THƠ
52	
55	TRANG BẠN ĐỌC
56	PHIẾM
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ
59	Ơ RÊ KA
60	
64	THẾ GIỚI QUANH TA
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT
66	TRUYỆN NGẮN
70	CÁI NHÀ CỦA TA
72	SẢN PHẨM MỚI
73	CHUYỆN KHÓ TIN NHƯNG CÓ THẬT
74	
78	
82	TRONG HẦM RƯỢU
87	BẠN CÓ BIẾT
88	PHÓNG SỰ VIỆT NAM
90	TÀI LIỆU VĂN HỌC
93	BIỂM HỌA
96	MỖI TUẦN 1 CON SỐ
98	ĐỌC BÁO VIỆT NAM
102	SỔ TAY THƯỜNG DÂN
107	CÂU LẠC BỘ TIỂU LÂM

Như Sao	Ngồi trên lưng chừng đời
Mộc Mạc	Cuộn bông gòn đi lạc
Vũ Hiến	Putin & chuyến đi châu Á
Trần Lý Lê	Trống... vàng, trái dưa hái bạc
Trẻ	
Tim Nguyễn	Ocean Vương. “Thoảng rực rỡ” ... nơi quê nhà
Phượng Nghi	Chuyện xe hơi
Hải Quê	Trong nắng trong gió
Hạnh Việt	Chỉ tiêu an toàn trên mạng
Bánh Bèo	
Du Uyên	Đừng nhìn vô chùa
Trẻ	
Minh Hải	Con nhỏ bị ức hiếp
Tiêu Huyền	Không giống ai
Tám Vạn	“Tình anh bán chiếu”
Đào Thị Thanh Tuyền	“Cặp bài trùng” bánh hỏi- bánh nghệ
Gió Vivu	Người chọn nghề nghề chọn người
Triệu Minh	Bàn tay báo bệnh
Tạ Phong Tần	Hạ chí & Đông chí
Ian Bùi	Hairspray
Hoàng Hương	Điều chỉnh độ ẩm trong nhà
Trịnh Thanh Thủy	Bonaire hòn đảo đầy màu sắc
Diệu Cô Nương	Đổ lạnh mùa hè
Sao Khuê	Nguyễn Viện
Cổ Ngự	Nước Pháp chuẩn bị cho Thế Vận Hội Mùa Hè như thế nào?
Thanh Long	Xe hoa kiểu cưới
Đoàn Xuân Thu	Gả thiếp về rừng!
Du Face	Putin nói gì về
Trẻ	Máy may
Thiên An	Đường hầm xuyên lục địa
Dương Hùng	Festival Thơ ở New York City
Bảo Sơn	Sử dụng medicare khi bị thiên tai
Vương Hoài Uyên	Trả nghiệp
Thiên Hương	Vườn tự nhiên
Bảo Sơn	
Trẻ sáu tám	
Uyển Ca	Bỏ xứ mà đi
Lê Kung Diễm	Đài tưởng niệm Holocaust
Huỳnh Phan Anh	Duyên Anh & việc viết tiểu thuyết
Hoàng Vũ	Cứu điện thoại bị ướt
Nguyễn Sinh	Giúp lấy lại tiền bị lừa?
Trần Hoài Thư	Hành trình đi tìm ‘Địa ngục có thật’
Trẻ	
Trẻ	
B.Tuyền	
Tưởng Năng Tiến	Phật
Trẻ cười	

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

Ngồi trên lưng chừng đồi

Bao năm trôi qua, suốt thời tiểu học của tôi, mẹ vẫn ngồi ở đó trên bậc cấp của sườn đồi nhìn và vẫy tay với tôi khi tôi từ trong lớp tuôn ra vào giờ ra chơi.^{ns}

Ngôi trường tôi theo học thời tiểu học ấy nằm bên ngoài thị trấn Pittsburg, dưới chân một ngọn đồi. Để đến được đó chúng tôi phải đi bộ xuống một con đường ngoằn ngoèo có những bậc cấp bằng gỗ. Tôi từng biết nó có bao nhiêu bậc. Hơn hai trăm, tôi biết chắc vậy. Qua nhiều năm tháng những bậc cấp ấy đã mòn, có chỗ bị mục, gãy.

Khi tôi bắt đầu lớp một, tôi thường chạy bay ra khỏi lớp vào giờ ra chơi và nhìn lên những bậc cấp trên sườn đồi. Ở đó, giữa đường đi xuống, mẹ tôi đang ngồi, như người khán giả duy nhất trong một sân vận động không người. Đó chính là một phần những gì tôi giao hẹn với mẹ.

Thật ra, tôi không muốn học ở trường tiểu học ấy, không muốn xa khu tôi ở, hay xa mẹ tôi, cho nên mẹ đã có cả một kế hoạch.

Mỗi buổi sáng, chỉ khoảng vài tiếng đồng hồ sau khi tôi rời nhà tới trường học, mẹ dừng mọi việc lại, và đi bộ từ nhà tới lưng chừng đồi, chỗ các bậc cấp bằng gỗ. Mẹ hứa sẽ có mặt ở đó, trên sườn đồi, vào giờ tôi ra chơi. “Và mẹ sẽ nhìn thấy con, con nhìn thấy mẹ, và cả hai mẹ con mình sẽ cảm thấy ấm áp, gần gũi hơn.” Mẹ nói với tôi như thế.

Tôi thường lách qua các bạn tìm lối ra sân khi tiếng chuông ra chơi vang lên. Rồi tôi nhìn lên. Và mẹ vẫn ngồi ở đó, trên bậc cấp ở lưng chừng đồi.

Lúc đầu, tôi dùng hết thì giờ ra chơi để vẫy tay với mẹ và nhìn mẹ vẫy tay với tôi. Sau một hai tuần, tôi chỉ vẫy một hai lần rồi chạy đi cùng đám bạn sau khi đã nhìn lên để biết chắc là mẹ vẫn còn ngồi đó.

Mẹ bao giờ cũng ngồi đó.

Rồi một ngày tôi không còn nhìn lên.

Tôi không còn nhớ đó là ngày nào.

Nhưng mẹ thì không quên.

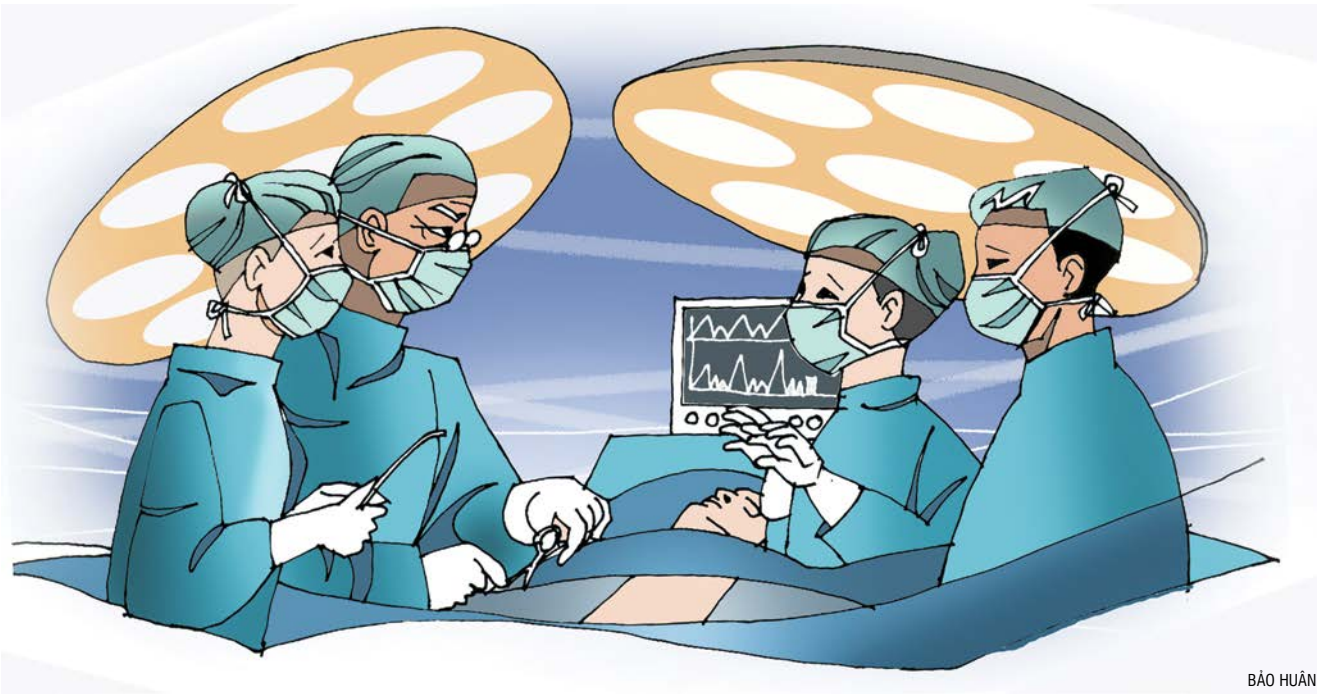
Mẹ nói, đó là điều con trẻ vẫn làm. Các con nay đã lớn. Các con chuyển dịch từ nơi này sang nơi khác. Cuối cùng thì các con đã đem đến cho ta niềm vui, và cả nỗi buồn, cùng lúc.

Quả thật, tôi đã không hiểu điều đó cho tới khi tôi có những đứa con riêng của mình.

Vâng, bây giờ tôi đã hiểu.

Mẹ tôi thì vẫn tuần một lần đi xuống các bậc tầng cấp cho dù sau này tôi không cần thế nữa. Riêng mẹ chỉ muốn biết chắc là tôi có được bình yên không. Và mẹ tiếp tục làm như thế với tất cả các bậc thang kế tiếp của cuộc đời tôi.

NS (THEO GOOD OLD DAYS)

BẢO HUÂN

Cuộn bông gòn đi lạc

MỘC MẠC

Tại một bệnh viện lớn, một vị bác sĩ ngoại khoa nổi tiếng, trưởng khoa ngoại sắp thực hiện một ca phẫu thuật phần bụng. Một y tá mới, còn trong thời gian thử việc đã được chọn để giúp ông chuẩn bị dụng cụ giải phẫu.

Khi phẫu thuật xong đến lúc cần phải may vết thương, cô y tá trẻ này lại dám yêu cầu bác sĩ ngừng lại. Tất cả y tá khác đều rất ngạc nhiên, ông ấy là bác sĩ nổi tiếng làm sao có thể sai sót được? Một y tá nhỏ bé sao lại dám nói như vậy với ông ấy trước mặt mọi người?

Cô y tá trẻ nói với bác sĩ: “Xin lỗi bác sĩ, tôi không thể không ngăn ông. Trước đó, tôi đã tuân theo trình tự kiểm tra toàn bộ thiết bị và vật dụng y tế xem có còn nguyên vẹn hay không, tôi chắc chắn mình đã chuẩn bị 12 cuộn bông gòn, bây giờ chỉ có 11 cuộn, vẫn còn một cuộn chưa lấy ra, phải tìm ra cuộn đó.”

Không ngờ bác sĩ lại quả quyết tuyên bố: “Không, tôi đã lấy toàn bộ ra rồi”.

Cô y tá trẻ vẫn kiên trì: “Không, chúng ta đã dùng 12 cuộn bông gòn thừa ngài”.

Bác sĩ chậm chậm nói: “Tôi sẽ gánh chịu toàn bộ, cứ may vết thương lại đi”.

“Không, không, không được là không được!”, cô y tá trẻ nhất quyết không chịu.

Lúc đó bác sĩ ngẩng đầu lên, lấy ra cuộn bông gòn thứ 12 mà ông lén giấu đi, rồi cười nói: “Với sự kiên trì này, cô ở nơi đâu cũng có thể thành công. Thay mặt ban giám đốc, tôi chúc mừng cô chính thức được nhận vào làm tại bệnh viện của chúng ta.”

Putin & chuyến đi châu Á

Chuyến công du Châu Á của ông Vladimir Putin tuần qua tới Bắc Hàn và Việt Nam đã gây được sự chú ý từ cộng đồng quốc tế và ông Putin đã lợi dụng chuyến đi này để chứng tỏ cho thế giới thấy mặc dù với những nỗ lực của phương Tây để nhằm cô lập Moscow vì đã gây ra cuộc chiến ở Ukraine thì Nga vẫn còn có bạn bè đây đó chứ chưa hẳn hoàn toàn bị cô lập.

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Trong khi trạm dừng chân đầu tiên ở Bắc Hàn có thể nói là đạt được thành công với việc ông Putin đã ký được thỏa thuận mới với lãnh tụ Kim Jong Un để hai nước có thể hỗ trợ lẫn nhau nếu trong trường hợp bị tấn công thì sự ủng hộ của Việt Nam dành cho cuộc chiến của Nga tại Ukraine lại hầu như không có khi ông ghé thăm Hà Nội vào hôm thứ Năm 20/6.

Các nhà lãnh đạo Việt Nam từ nhiều năm qua vẫn luôn sử dụng chính sách “ngoại giao du dây” một cách uyển chuyển để một mặt duy trì mối quan

hệ với Trung Quốc và Nga – từng là những nước “cộng sản anh em” với Việt Nam – nhưng đồng thời cũng muốn mở rộng mối qua hệ ngoại giao và thương mại với Hoa Kỳ và phương Tây.

Quan hệ Nga-Việt Nam

Mặc dù cộng sản Việt Nam từng có mối quan hệ lịch sử gần gũi với Moscow trong thời gian chiến tranh và sau đó nhưng trong những năm gần đây đã tìm cách giảm bớt sự lệ thuộc vào nguồn cung cấp quân sự của Nga. Đối với việc Nga xâm lăng Ukraine, Việt Nam tỏ ra là có lập trường tương đối trung lập và cố gắng không để các quốc gia

đối tác thương mại phương Tây có cơ để xa lánh họ.

Tại Hà Nội, ông Putin đã được tân chủ tịch của Việt Nam là ông Tô Lâm tiếp đón khá long trọng, nhưng đó chỉ mang tính cách hình thức. Tại các cuộc họp, lãnh đạo của hai nước đưa ra những cam kết thật chặt chẽ thêm mối quan hệ song phương. Tuy nhiên, các thỏa thuận được ký kết chỉ hạn chế trong phạm vi liên quan đến các vấn đề như quan hệ đối tác đại học và hợp tác giữa các cơ quan thuế quốc gia. Các thỏa thuận không liên quan gì đến quốc phòng, đến quan hệ quân sự hay chiến tranh

Ukraine. Nhưng đó có lẽ cũng là mục đích của ông Putin cần để phô trương với người dân trong nước và phần nào thách thức phương Tây.

Điều này trái ngược với chuyến thăm của Putin một ngày trước đó tới Bình Nhưỡng, nơi mà Nga và Bắc Hàn đã đạt được thỏa thuận hỗ trợ quân sự mới, một dấu hiệu mới nhất cho thấy các chế độ chuyên chế chống phương Tây đang hình thành một khối liên kết chặt chẽ hơn.

Quan hệ Nga-Bắc Hàn

Toàn bộ văn bản của hiệp ước, được ký kết bởi Putin và Kim, đã được truyền thông nhà nước Bắc Hàn công bố hôm thứ Năm. Phần quan trọng của bản

thỏa thuận viết rằng nếu Nga hoặc Bắc Hàn rơi vào tình trạng chiến tranh, “phía bên kia sẽ cung cấp hỗ trợ quân sự và các hỗ trợ khác bằng tất cả mọi phương tiện có được ngay lập tức.”

Các chuyên gia quân sự cho biết nội dung của hiệp ước này có phần nào đó tương tự như hiệp ước thời chiến tranh lạnh giữa Bắc Hàn và Liên Xô, tuy nhiên cách diễn đạt vẫn có phần nào khá mơ hồ rằng liệu sự hỗ trợ có đồng nghĩa với việc hỗ trợ quân sự toàn diện, bao gồm cả việc điều động quân đội hay không.

Các giới chức phương Tây lo ngại rằng sự hợp tác quốc phòng ngày càng tăng của Nga với Trung Quốc, Iran và

Bắc Hàn, trong đó có các thỏa thuận chia sẻ kỹ thuật và sản xuất vũ khí chung, sẽ tăng cường khả năng quân sự của những quốc gia này.

Nội dung chuyến thăm Việt Nam của Putin

Tuy nhiên, chuyến thăm Việt Nam của ông Putin làm nổi bật một khía cạnh quan trọng là con số những quốc gia công khai trực tiếp thách thức phương Tây cũng chỉ tương đối nhỏ. Trong khi Hoa Kỳ và các quốc gia đồng minh tỏ ra thất vọng vì một vài quốc gia thuộc nhóm các quốc gia đang phát triển – chẳng hạn như Brazil, Ấn Độ và Việt Nam – từ chối giữ quan điểm mạnh chống lại cuộc xâm lăng của Nga, thì các quốc gia

này cũng không quan tâm đến việc gia nhập liên minh của ông Putin.

Việc không đạt được các thỏa thuận mới quan trọng trong chuyến thăm của ông Putin đã nói lên một cách rõ ràng hơn rằng mối quan hệ Hà Nội - Moscow đang giảm dần tầm quan trọng đối với Việt Nam, và các nhà lãnh đạo của Việt Nam hiện nay chỉ lo tập trung vào việc làm sao đạt được tăng trưởng kinh tế nhanh chóng bằng cách mở rộng việc sản xuất các mặt hàng xuất cảng sang phương Tây.

Trong chuyến thăm Hà Nội của Tổng thống Biden vào tháng 9 năm ngoái, Hoa Kỳ và Việt Nam đã đồng ý nâng sự hợp tác giữa hai quốc gia

Putin tại Bắc Hàn
- REUTERS

lên mức cao nhất – được gọi là quan hệ đối tác chiến lược toàn diện – ngang mức mà Moscow đã đạt được từ nhiều năm trước đó. Hoa Kỳ và Việt Nam đồng ý mở rộng quan hệ thương mại và bắt đầu các sáng kiến mới nhằm đạt được tham vọng kinh tế của Hà Nội, chẳng hạn như hợp tác để mở rộng sản xuất chất bán dẫn.

Thương mại giữa Hoa Kỳ và Việt Nam đang trong giai đoạn bùng phát và đạt mức \$124 tỷ vào năm ngoái. Ngược lại, thương mại giữa Việt Nam và Nga chỉ ở mức \$3.6 tỷ trong năm 2023, chiếm khoảng 3% tổng giá trị thương mại của Việt Nam với Hoa Kỳ.

Ngay cả trong quan hệ giáo dục, điều mà ông Putin nhấn mạnh trong chuyến thăm, cũng ít

quan trọng hơn so với trước đây. Mặc dù Nga là nơi các sinh viên Việt Nam tìm tới du học trong thời chiến tranh lạnh, nhưng hiện nay chỉ có khoảng 5,000 sinh viên Việt Nam du học ở Nga, so với hơn 20,000 du học ở Mỹ.

Chính sách đu dây của Việt Nam

Dẫu vậy, Việt Nam vẫn có nhiều lý do để tiếp tục duy trì mối quan hệ gần gũi với Moscow. Nga là nguồn cung cấp quốc phòng quan trọng nhất của Việt Nam trong nhiều thập niên và Việt Nam cần bảo đảm nguồn cung cấp các phụ tùng thay thế vẫn được tiếp tục để có thể bảo trì các loại vũ khí của họ.

Nhưng ngay cả nguồn cung cấp vũ khí của Nga cũng đang ngày càng không còn là nguồn chính yếu đối với Việt

Nam. Theo Viện Nghiên cứu Hòa bình Quốc tế Stockholm, cơ quan theo dõi các hoạt động mua bán vũ khí quốc tế, lượng vũ khí nhập cảng của Việt Nam từ Nga đã giảm mạnh trong những năm gần đây. Trong khoảng thời gian 5 năm, từ 2019 đến 2023, giá trị chuyển giao vũ khí từ Nga thấp hơn 1/10 so với giá trị của giai đoạn 5 năm trước đó. Các nhà phân tích cho rằng sự sụt giảm này là do các lệnh trừng phạt của phương Tây khiến việc mua hàng từ Nga trở nên khó khăn hơn và Nga cũng không có vũ khí dư để xuất cảng sau khi xâm lăng Ukraine.

Điều đó không có nghĩa là việc tách rời khỏi Nga sẽ dễ dàng. Việt Nam không có nhiều nguồn cung cấp vũ khí khác để thay thế.

Mối quan hệ của Hà Nội với Bắc Kinh khá phức tạp. Mặc dù hai nước láng giềng cộng sản có quan hệ kinh tế gần gũi, Trung Quốc và Việt Nam từng choảng nhau trong cuộc chiến 1979 và có những tranh chấp căng thẳng ở khu vực Biển Đông trong mấy năm gần đây. Do đó, mua vũ khí từ Trung Quốc không hẳn là lựa chọn tốt. Trong khi các quốc gia phương Tây như Hoa Kỳ chỉ mới bắt đầu cung cấp các thiết bị quân sự cho Việt Nam dạo gần đây và thường xuyên lên tiếng chỉ trích hồ sơ nhân quyền của Việt Nam, khiến cho nguồn cung cấp vũ khí từ Hoa Kỳ cũng không chắc chắn.

Với tất cả những lý do nêu trên, Việt Nam vẫn cần tìm cách duy trì mối quan hệ tốt đẹp với tất cả các bên. Điều đó có nghĩa là cho tới khi nào chính sách ngoại giao đu dây của Việt Nam vẫn mang lại phần nào hiệu quả thì Hà Nội vẫn tiếp tục đem ra áp dụng và sẽ còn đón tiếp ông Putin trong tương lai mặc dù phải chịu nhiều áp lực từ Hoa Kỳ và phương Tây. Và ông Putin chỉ cần có thể để chứng tỏ với dân chúng trong nước rằng Nga không hề bị thế giới cô lập.

VH

Putin tại Việt Nam -
NEWSCENTRAL.AFRICA

Trồng... vàng, **trái dứa** hái bạc

TRẦN LÝ LÊ
ORLANDO, FL.

**Tay ôm trái dứa
Lệ ứa hàng hàng
Lúc chưa ăn sao không hỏi
Giờ no kênh mới bảo nhau...**
(Ca... rao hàng)

Báo chí vừa kể chuyện trái dứa có giá bán \$395.99, trôm trôm 400 Mỹ kim. Bảng giá ấy khiến bá tánh liên tưởng đến một đĩa caviar độc đáo, chai rượu vang quý hiếm trên du thuyền lăm tiền, nhưng trái dứa? Người đọc tản mần như Dế Mèn đây bèn chau mày, gãi đầu tự hỏi tại sao thế nhỉ? Thì ra, giống dứa mới keng đang được đội quảng cáo khua chuông

giống trống rùm trời là “The Red Legend”, chiếc vương miện của loại dứa “Rubyglow”.

Chuyện cây trái Huê Kỳ lên ngôi [kiếm bạc triệu] không phải là chuyện lạ. Khởi đầu là giống táo Honeycrisp, loại nho Cotton Candy, Sumo (một loại trái cây lai giống từ cam, bưởi và quýt), rồi giống dâu mọc thẳng đứng của Nhật Bản... Toàn những thứ mới nghe kể lần đầu, của lạ, được kỹ nghệ quảng cáo đánh bóng kịch liệt “premium fruit”! Bá tánh tò mò nên chịu mở hầu bao mà rinh về ăn thử nhất là khi phải mua bán cầu kỳ, đặt tiền rồi ngồi chờ hàng đến nhà mới được thưởng thức để có chuyện mà kể với bạn bè!

Cư dân Huê Kỳ chuộng trái cây “hạng nhất” từ bao giờ? Khoảng 3 thập niên trước bạn ạ, khi giống táo Honeycrisp được trình làng, khách hàng chưa kén chọn cho lắm. Thừa ấy đi chợ, ta chỉ

có Red Delicious, Golden Delicious và thỉnh thoảng McIntosh. Chấm hết. Ăn riết rồi ngán? Thế là trường Khoa Học Canh Nông của University of Minnesota bắt đầu... táy máy theo Giáo Sư Jim Luby, một chuyên gia trong nhóm nghiên cứu đã “cấy” được giống táo Honeycrisp; ngọt, giòn và mới lạ! Các chuyên viên ấy phải thử nghiệm nhiều lần, cấy các di thể tạo đặc tính [ưa chuộng như ngọt, giòn, cứng cáp,

ít bầm giập...] vào tế bào táo rồi ươm thành cây và trồng trong “nhà vườn” với nhiệt độ và độ ẩm cần thiết để nuôi dưỡng cây non cho đến khi lớn đủ để cho hoa trái. Thử qua thử lại. Thử tới thử lui cho đến khi giống táo mới keng ấy đạt đủ tiêu chuẩn định sẵn. Đủ tiêu chuẩn thì mới mời gọi được khách hàng và buôn bán thành công.

Thành công trong việc cấy trồng [sản xuất] chưa đủ, ta cần phải đưa được sản phẩm kia vào thị trường mà cạnh tranh để dành thị phần thì mới đủ sở hụi, bù đắp công trình tìm kiếm tốn kém trước đó rồi kiếm lợi nhuận. Đưa ra thị trường một món hàng mới là việc làm khá tốn kém, chuyên gia phải thuyết phục nhà vườn trồng cấy giống táo mới, nhà vườn phải thuyết phục các công ty buôn sỉ/lẻ và các nhà buôn kia phải thuyết phục được khách hàng. Giản dị là cuộc đấu tư cần thời gian, tiền bạc và sự may mắn chưa kể sức kiên trì theo đuổi mục đích của người chủ trương. Ăn xối thì hỏng.

Cho đến khi được trồng cấy khắp nơi, Honeycrisp giữ cúp quán quân táo, giữ giá [cao] khá lâu nhờ

bản quyền và quảng cáo ào ào. Sự thành công này trở thành kim chỉ nam cho việc phát triển các giống hoa trái mới, dâu, xoài, bơ...

Câu chuyện của dâu mọng thẳng đứng còn ly kỳ hơn nữa vì bằng giá của nó. Món dâu đặc biệt này được trồng trong nhà kính, mọng thẳng đứng nên đỡ tốn chỗ, nuôi dưỡng theo bài bản để đem hoa tụ trái. Công ty Oishii bán ra gói dâu vỏn vẹn 8 trái với giá 50 Mỹ kim khi mới xuất hiện vào năm 2018. Tất nhiên là Oishii không chỉ bán dâu mà họ bán cả hình ảnh của một nếp sống sung túc qua cái hộp đựng dâu; mỗi trái dâu được bọc giấy mỏng, trái nào trái nấy đỏ mọng vô cùng ngon mắt, gói ghém cẩn thận như thể món quà quý. Nhờ vậy mà công ty nọ thu hút được khách hàng, họ có cả một danh sách những người xếp hàng chờ đợi,

sẵn lòng bỏ ra 50 Mỹ kim mua món dâu quý! Ngày nay thì dâu Oishii được bán lên khên trong chợ với giá 10-14 Mỹ kim/hộp, nhưng vẫn còn đắt hơn dâu xoàng xoàng.

Chuyện táo Honeycrisp, dâu Oishii là chuyện cũ, dứa Rubyglow là chuyện mới. Như tên gọi, trái dứa kia vỏ hồng, rất ngọt theo lời mô tả của báo chí và được bán tại Melissa's Produce, của hàng chuyên bán cây trái hạng nhất.

Rugbyglow do công ty Del Monte sản xuất, họ đã trải qua gần 10 năm tìm kiếm, thử nghiệm để có thể trồng cấy [tại Costa Rica] món dứa mới keng này. Thoạt tiên món hàng nóng phổng tay được giới thiệu ở bên Tàu và kể đến là tại Huê Kỳ. Hơi lạ vì tình hình kinh tế có phần ảm đạm, giá thực phẩm gia tăng vì lạm phát và bá tánh đang thất lưng buộc bụng mà trình làng một

món thức ăn đắt quá xá là đắt!? Có hợp thời không?

Cung cách làm ăn của Del Monte không khác Oishii cho mấy, cũng gói ghém trong cái hộp thiết đẹp, bọc vải cẩn thận để mang lại vẻ đắt giá cho món hàng, quà đặc biệt! Và họ nhờ những đầu bếp nổi tiếng rao hàng, trình bày tại các hàng quán đắt khách, đem món dứa kia vào thực đơn “đặc biệt” và chế biến các công thức nấu ăn dùng Pinkglow làm nguyên liệu. Áp dụng đủ mọi phương cách để giới thiệu sản phẩm với khách hàng online và offline!

Theo bà Cindy van Rijswijk, chuyên về “sách lược” buôn bán cây trái của công ty Rabobank, khách hàng “đặc biệt” sẵn sàng bỏ tiền để sản phẩm “đặc biệt”, bất kể “đặc biệt” về cái chi! Người sành ăn, người hay tiêu xài và cả người thích trưng bày sự giàu có là

những khách hàng dễ thu hút bởi những thứ mới lạ.

Chính tay quảng cáo của Del Monte, bà Melissa Mackay đã khoe rằng Pinkglow là món quà nóng hổi nhất cho ngày lễ Từ Mẫu, cách bày tỏ lòng yêu thương của con cái với bà mẹ nên chịu chi tiền mua trái dứa hồng hồng ngọt ngào thay cho lời tri ân mẹ?!

Bài bản quảng cáo thường dẫn đầu bằng các cửa hàng chuyên buôn bán xa xỉ phẩm [tạo cho khách hàng cảm tưởng giàu sang, rộng tay tiêu xài] sau đó mới từ từ xuống giá để buôn bán rầm rộ hơn với trị giá “thực” của món hàng, định nghĩa bởi người tiêu thụ trung bình. Nhưng cung cách làm ăn của Del Monte khác hẳn với khuôn mẫu kể trên, Pinkglow “ra đời” từ năm 2020, xuất hiện dưới dạng hộp quà với giá 50 Mỹ kim. Không hiểu tại sao vào dịp lễ Từ Mẫu thì món quà kia lại tăng giá theo cấp số nhân như thế?! Quyền lực của quảng cáo quả là đáng nể. Hễ kẻ xướng có micro to là sẽ có người họa rần rần! Sau ngày lễ thì ta có thể đặt mua Pinkglow qua liên mạng với giá \$8-\$29, vẫn đắt hơn trái dứa xoàng xoàng vài ba tiền.

Dứa nổi tiếng không phải chỉ một lần mà ngày xưa, dứa đã từng lên ngôi ồn ào hơn nữa, “vua trái cây”. Bức họa của Hendrick Danckerts trong thế kỷ XVII mô tả cảnh vua Anh, Charles

II, được dâng biểu trái dưa; biểu tượng của sự quý hiếm xa xỉ đương thời được mang về từ Tân Thế Giới xa xôi để tiến vua. Theo tay chép sử của hoàng gia John Evelyn, ông vua ném món trái cây kia lần đầu năm 1668 trong bữa tiệc khoản đãi đại sứ Pháp.

Cuốn sách “The Pineapple: King of Fruits” của bà Francesca Beauman kể lại rằng trái dưa nọ được rinh về Anh từ thuộc địa Barbados. Thánh kinh cũng như cổ thư Hy Lạp và La Mã không hề đề cập đến dưa nên người Anh tha hồ tạo dựng hình ảnh cao đẹp, phong vương cho dưa mà không ngại “đụng chạm”, và dưa mọc rễ trong văn hóa Anh từ đó. Dưa trở thành biểu tượng của sự sang cả, quý phái trong giới quý tộc, sau vua thì đến quan lại, nhà giàu. Là món hàng nhập cảng đắt giá nên người ta đặt trên bàn mà nhìn ngắm nhiều hơn là đánh chén. Khi khó mua thì trái dưa kia được cho thuê, sau vài ngày trưng bày trong yến tiệc thì trái dưa được trả lại để người giàu có khác thuê tiếp!

Dưa quý giá như thế nên không lạ là nhà vườn bên Anh đã nhiều lần thử trồng cây nhưng không mấy thành công vì thời tiết không thích hợp, miền đất ấy lạnh và ít nắng nên dưa không sống nổi, ngay cả khi dùng nhà kính dành riêng để nuôi cấy dưa. Phí tổn

xây cất và sưởi ấm nhà kính khiến trái dưa có giá thành là 80 bảng Anh tương đương với giá của một chiếc xe ngựa thừa ấy, tính ra là 15 ngàn Mỹ kim ngày nay!

Đặc biệt lắm nên hình ảnh của dưa xuất hiện trên vải vóc, tranh vẽ; được tạc trên cổng St. Paul's Cathedral, đặt tên cho các địa điểm quý phái như The Pineapple House, tại Dunmore Park, Scotland... Hình tượng dưa vẫn tiếp tục xuất hiện cho đến ngày nay, cúp quần vợt Wimbledon cũng khắc hình trái dưa dù món trái cây ấy đã xuống giá rất nhiều từ những năm 1850!

Tổ tiên của dưa xuất phát từ Châu Mỹ, vùng đất Brazil và Paraguay ngày nay do bộ tộc Mayas và Aztecs cây trồng từ năm 750 trước Công Nguyên. Họ đặt tên dưa là “nana”

hay “trái ngon”. Tên khoa học của dưa là Ananas comosus; tên gọi dân gian ‘pineapple’ nhưng chẳng dính dáng chi đến “pine” (thông) hay “apple”. Thời Trung Cổ, trái cây nào dạng tròn tròn đều được gọi là “apple” và dưa có hình trái thông nên thành tên ‘pineapple’.

Dứa ngon, dưa ngọt nên ta dễ mê mồi mà ăn hoài. Chỉ tiếc là ăn nhiều dưa dễ bị rát lưỡi, cảm giác kim châm ngứa ngáy trên lưỡi không dễ chịu chút nào nên bị cho là “dị ứng”.

Sách vở giải thích rằng dưa chứa hóa chất “raphides” kết tủa thành màng nhầy trong miệng, gây ngứa ngáy. Một hóa chất khác là bromelain, phân hóa tổ chuyển hóa chất đạm. Dứa chứa acid cho vị chua, hợp chất acid - bromelain làm tróc lớp

màng nhầy trong miệng gây ngứa ngáy và đau rất trong miệng.

Khó chịu như thế nhưng dưa lại mang theo nhiều sinh tố, khoáng chất và cả chất chống oxy hóa, antioxidant như các món trái cây tươi khác.

Như thế dưa là thức ăn nuôi dưỡng cơ thể nên có trị giá dinh dưỡng như muôn vàn các thực phẩm trời cho khác, nhưng cái bảng giá ngất ngưỡng kia thì sao? Ngẫm nghĩ rồi tự trả lời, caviar, rượu quý hay dưa [và những thứ mới lạ sắp xuất hiện trong tương lai] cũng chỉ là thói quen thích thưởng thức các món quý hiếm, lạ lẫm của trần gian mà thôi. Mai mốt, khi Pinkglow... xuống cấp, chỉ bán với giá cỡ 5 tiền thì Dế Mèn sẽ thử xem món trái cây kia ngon đến đâu và sẽ kể chuyện tiếp về dưa!?

TLL

Tammara Thibault

Thibault là một võ sĩ quyền anh nữ (Canada) vô địch thế giới hạng trung năm 2022. Quyền anh (boxing) là một môn thể thao đầy bạo lực, nhưng nữ vô địch này là một người ăn chay. So với nữ phái, Thibault khá đồ sộ, cao 6 ft. Trước là cầu thủ đá banh, cô chỉ tập đánh boxing để giải trí, không hề trở thành nghề. Thibault cho biết: “Tôi ăn chay từ khi còn trẻ, lúc đó tôi chưa bao giờ nghĩ mình sẽ trở thành một đấu thủ nhà nghề. Tuy nhiên, khi bước vào sàn đấu thế giới, tôi vẫn tiếp tục ăn chay. Tuy nhiên, một nhà dinh dưỡng giúp tôi lựa chọn loại thực phẩm chay có nhiều năng lượng. Hiện nay tôi là khách hàng trung thành của Vejii, nhà cung cấp thực phẩm chay lớn nhất thế giới.”

Võ sĩ Tammara Thibault (Canada), bên phải, trong trận đấu với Nouchka Fontijn (Hà Lan) | ảnh GETTY IMAGES

Nhìn các lực sĩ căng đầy năng lượng và tung mây lướt gió trên đấu trường khiến nhiều người tin rằng họ phải có một chế độ ăn uống đặc biệt với đủ loại các chất bổ trợ lực. Đúng vậy, họ được các chuyên gia về dinh dưỡng hướng dẫn tỉ mỉ cách ăn uống giàu protein, ít đường, một số lại thiên về carbs. Tuy nhiên, nó cũng không phải “ghê gớm” như ta tưởng tượng. Mời bạn điểm vài dạng thực phẩm...

lực sĩ ăn gì?

với lực sĩ đấu kiếm

Đấu kiếm (fencing) là một môn thể thao khá đặc biệt, trông có vẻ nhẹ nhàng nhưng lực sĩ môn này vẫn tuân thủ những nguyên tắc ăn uống chừng mực.

Lee Kiefer là đệ nhất kiếm thủ đội Mỹ nói: “Tôi chỉ cao 5.4 ft và nặng 115 pound, mỗi năm tôi đến Trung tâm Huấn luyện Hoa Kỳ để gặp các chuyên gia dinh dưỡng tham khảo ý kiến của họ. Trước một trận đấu quan trọng, tôi sẽ chọn ăn thịt nạc với cơm và rau. Buổi sáng thì trái cây, trứng và yogurt, cà phê...”

Lee Kiefer (phải) đấu với Arianna Errigo (Ý) tại Tokyo 2020 Olympic

Sữa

Người ta vẫn cho sữa là thực phẩm không tốt, đôi khi bị mang tiếng gây viêm, gây ra các vấn đề về da, dạ dày nhưng sữa là chất giúp phục hồi cơ bắp rất nhanh, nó chứa carbohydrate và chất điện giải. Dan Benardot, chuyên gia dinh dưỡng và chuyên gia dinh dưỡng của đội Olympic Hoa Kỳ, cho biết sữa là đồ uống phục hồi tối ưu, nó chứa protein và carbohydrate và một lượng lớn axit amin gọi là leucine. Các thực phẩm từ sữa khác cũng có thể là nguồn cung cấp protein tuyệt vời. Sữa còn có can-xi (calcium), một loại khoáng chất giúp tái tạo xương, ngăn ngừa một số chấn thương thể thao liên quan đến xương.

Ngày này năm xưa...

27-6

1894

Annie Londonderry (Mỹ) trở thành người phụ nữ đầu tiên đạp xe đạp vòng quanh thế giới. Một số nơi ở Châu Á cô đã dừng chân như Singapore, Saigon, Hong Kong, Shanghai, Nagasaki và Kobe.

Annie Londonderry

27-6

1986

trên số báo tuần trước, tay vợt Gussie Moran (Mỹ) “chơi” váy ngắn trên sân quần vợt Wimbledon khiến dân Anh bàng hoàng. Trong khi họ chưa kịp hoàn hồn thì Anne White (Mỹ) lại khiến quần thần Anh quốc toát mồ hôi vào ngày 27-6-1986 với bộ áo liền quần, kiểu như leggings ngày nay. Lúc đó, trang phục thi đấu trên sân Wimbledon đã cởi mở hơn, nhưng “táo bạo” như Anne White thì là lần đầu.

Anne White

NHỮNG TRẬN SẮP TỚI CỦA ĐỘI TUYỂN MỸ

JULY 1

2024 COPA AMÉRICA

NAM HOA KỲ vs URUGUAY

8:00 PM CDT | SÂN GEHA FIELD AT ARROWHEAD STADIUM, KANSAS CITY, MO, USA

JULY 13

THÂN HỮU

NỮ HOA KỲ vs MEXICO

2:30 PM CDT | SÂN RED BULL ARENA, HARRISON, NJ, USA

JULY 16

THÂN HỮU

NỮ HOA KỲ vs CROATIA

6:30 PM CDT | SÂN AUDI FIELD, WASHINGTON, D.C., USA

Một số trận bạn có thể xem tại FOX, ESPN2 hoặc Telemondu (công ty con của NBC, tiếng Tây Ban Nha)

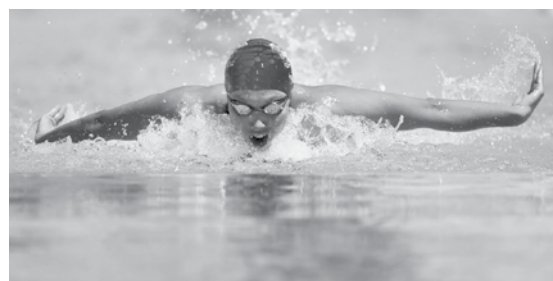
* CST cũng là Central Time (CT)

28-6

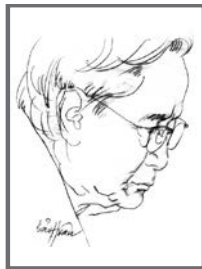
1958

ngày 28-6-1958 Nancy Ramey (Mỹ) lập kỷ lục thế giới thể loại bơi bướm (butterfly) 100 mét với 1:09.6 giây.

Kỷ lục hiện nay do Gretchen Walsh (Mỹ) giữ với 55.18

(ảnh chỉ có tính minh họa)

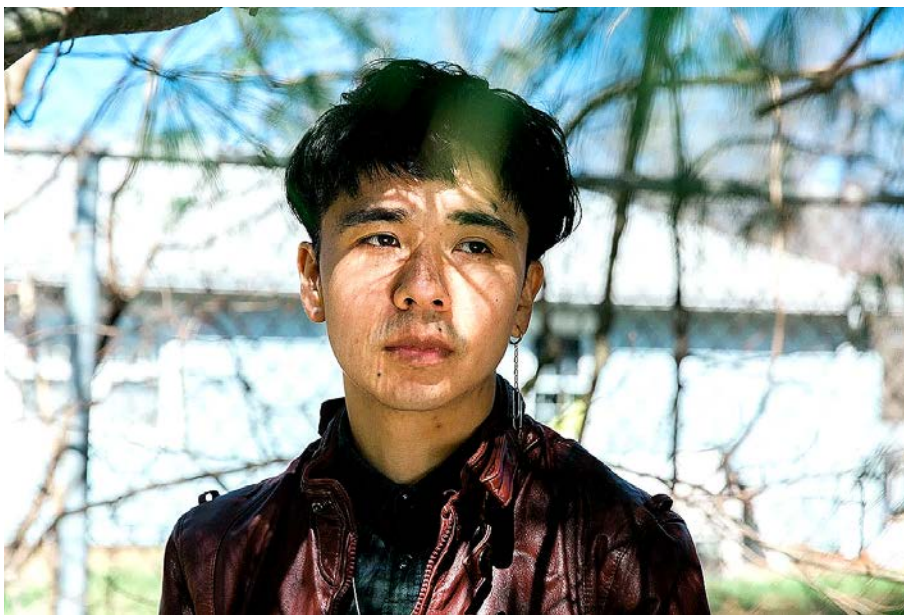
TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

Ocean Vương. "Thoáng rực rỡ"... nơi quê nhà

Ocean Vương là tác giả Mỹ gốc Việt nổi tiếng hiện nay. Vương sinh năm 1988 tại vùng nông thôn ngoại ô Sài Gòn, theo gia đình đến Hartford, Connecticut (Mỹ) khi mới 2 tuổi.

Những năm đầu ở nước ngoài, Vương chủ yếu giao tiếp tiếng Việt với người thân. Khi vào mẫu giáo, anh nhanh chóng nói thành thạo tiếng Anh nhưng đọc, viết kém. Từ đó, Vương cố gắng vươn lên và thường bị đối xử bất công. Tuy vậy, nhà thơ, tiểu thuyết gia Ben Lerner, thầy giáo của anh tại trường, nói về học trò của mình: "Thỉnh thoảng, bạn gặp một sinh viên không thi để trở thành nhà văn, nhưng bản thân anh ta đã là một cây bút".

Với những cố gắng vượt bực, năm 50 tuổi, Ocean Vương đã được giới trí thức Mỹ vinh danh là một "Thiên Tài" với cuốn tiểu thuyết đầu tay "On Earth We're Briefly Gorgeous."

Ocean Vương

Con đường văn học của Ocean Vương được ghi nhận: Năm 2016, anh xuất bản tập thơ *Night Sky with Exit Wounds* (Trời đêm những vết thương xuyên thấu). Năm 2019, tiểu thuyết *On Earth We're Briefly Gorgeous* (Một thoáng ta rực rỡ ở nhân gian) ra đời. Và tháng 4/2022, tập thơ mới nhất của anh *Time is a mother* (Thời gian là một người mẹ) được phát hành.

Ra mắt với tư cách nhà thơ nhưng tiểu thuyết "Một thoáng ta rực rỡ ở nhân gian" giúp Ocean Vương trở thành tên tuổi nổi bật trên văn đàn. Theo *The Conversation*, cuốn sách là những tâm sự thầm kín, đầy chất thơ mà cậu con trai có biệt danh Chó Con gửi người mẹ tên Rose. Dù được giới thiệu là tiểu thuyết hư cấu, người đọc nhận ra một số điểm tương đồng giữa Vương và người kể chuyện ở ngôi thứ nhất. Cả hai đều có cha mẹ là người Mỹ gốc Việt nhập cư, là người đồng tính và lớn lên ở Connecticut. Mẹ nhân vật làm việc tại tiệm nail, hút thuốc Marlboro và mắc chứng rối loạn căng thẳng do ám ảnh chiến tranh khi còn nhỏ.

Bằng những kinh nghiệm, Ocean Vương viết để phá vỡ định kiến về đồng tính, và lối sống của các gia đình nhập cư Mỹ. Vương còn lột tả nỗi đau của tàn dư chiến tranh trong gia đình gốc Việt. Bà của Chó Con, mắc bệnh tâm thần phân liệt, từng từ chối cuộc hôn nhân sắp đặt năm 17 tuổi, cuối cùng bị gia đình ruồng bỏ, rồi trở thành gái mại dâm. Anh viết về công việc làm móng độc hại, lợi

tức thấp của người nhập cư, về những giấc mơ dân phai nhạt của họ trên đất Mỹ.

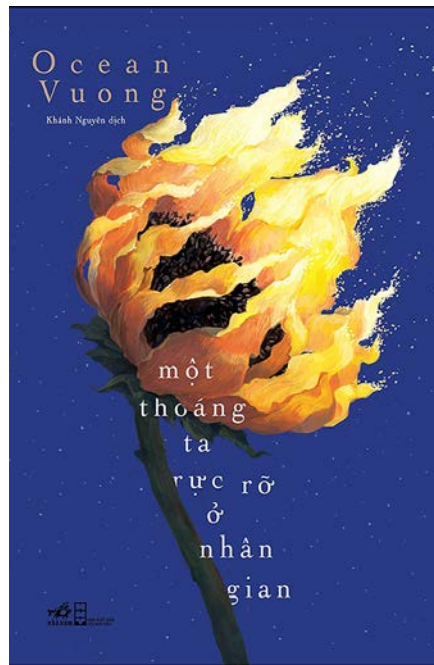
Theo tờ NPR, ngôn ngữ của tác giả bay bổng khi viết về cái đẹp, sự sinh tồn và tự do. Anh khẳng định mình và mẹ không phải được sinh ra từ chiến tranh như chính anh nghĩ bấy lâu, mà từ cái đẹp.

Tiểu thuyết “*On Earth We’re Briefly Gorgeous*” là một lá thư dài Chó Con viết cho người mẹ mù chữ. Anh trút cả tâm tư và cuộc sống của anh lên giấy trắng mực đen với mong ước người mẹ mù chữ hiểu, tuy biết chắc chắn rằng bà sẽ không thể nào đọc được.

Đa số các nhà văn người Mỹ gốc Việt thường dùng chiến tranh làm chủ đề chính, để bắt đầu, giải thích, và kết thúc một mảnh đời hoặc một phần lịch sử nước Việt đang bị cố tình lãng quên. Riêng Ocean Vương chọn bối cảnh miền quê nước Mỹ thuộc vùng Hartford, tiểu bang Connecticut, nơi anh lớn lên. Cuốn tiểu thuyết nói về những mảnh đời của một lớp người tị nạn mới hội nhập xã hội Mỹ thời thập niên 1990. Trong đó, nhân vật cậu bé Chó Con (Little Dog) sống với mẹ – tên là Rose – bị chấn thương tinh thần từ thời loạn lạc, và bà ngoại – tên Lan – mang chứng bệnh tâm thần phân liệt.

Câu chuyện rất gần với cuộc sống thực của Ocean Vương. Nhưng người đọc sẽ thấy được cách sống mạnh mẽ và thái độ can đảm của hai người đàn bà quan trọng, mẹ và bà ngoại của Chó Con. Ocean không kể lể, không trách móc, mà từ tốn cho người đọc thưởng thức những thước phim của những mảnh đời không có tiếng nói.

Bà ngoại và mẹ của Chó Con

“Một thoáng ta rực rỡ ở nhân gian” của Ocean Vương

không có tiếng nói thật. “Họ không biết đọc, không biết viết, nhưng không vì thế mà họ không phải là nhà văn nhà thơ, nhờ họ tôi biết được các câu ca dao tục ngữ truyền miệng, những khúc hát dân dã và những chuyện dân gian truyền từ đời này qua đời khác của Việt Nam,” Ocean nói.

Ocean Vương tới Mỹ cùng với bà ngoại và mẹ mình. Họ đi mang theo những ám ảnh của chiến tranh, mang theo sự thiếu hiểu biết và phải vật lộn nơi xứ người một cách đầy đau khổ để thích nghi và sống còn. Số phận của gia đình này mở ra cho chúng ta thấy một thân phận khác của những người nhập cư vào “giấc mơ Mỹ”: sợ hãi, bất lực, nhúc nhối, thương tổn. Chưa hết, một ngày Chó Con phát hiện ra mình là người đồng tính. Từ đây cậu phải bắt đầu một hành trình mới giữa những định kiến, sỉ nhục và bạo lực: hành trình “mì muốn được là thật”. Và “Chỉ bằng cách sống sót vượt

qua nó mới được nhận cái tên đó”. Nghĩa là một nỗ lực để sống sót giữa một hoàn cảnh đầy những đe dọa và hiểm nguy.

Năm 15 tuổi Chó Con gặp Trevor, một chàng trai Mỹ da trắng trên cánh đồng thuốc lá khi đi làm thuê cho ông của cậu ta. Chó Con tìm thấy tình yêu của mình với một người đồng giới. Một tình yêu ngọt ngào, đầy thách thức, khát khao, bạo lực và tính lãng mạn. Ở đó có những giằng xé, nghi ngờ, lừa dối và mạo hiểm. Nhưng cuối cùng họ đã vượt qua để được thành thật với chính bản thân mình. Cái khát khao “muốn được nhìn thấy” trong mắt một người khác tức là khát khao được thừa nhận, khát khao thành thật. Đây có lẽ là “cuộc chiến” khốc liệt nhất của Chó Con nơi đất khách. Sau tất cả, tình dục là rào cản lớn nhất đối với họ, là sự thách thức nghiệt ngã nhất để cậu thực hiện khát khao đó. Và cuối cùng, họ đã làm được: trong sự vụng về, đau đớn, lầy lội. Họ đã làm được, tức là bước qua khỏi ranh giới của định kiến và sự ruồng rẫy, ruồng rẫy không phải chỉ từ phía tha nhân mà còn khốn khổ ở chỗ, từ chính bản thân mình.

Phát hành ở Việt Nam qua bản dịch của Khánh Nguyên, tác phẩm tạo nên “cơn sốt”, và được tái bản sau một tháng. Tác phẩm đã bị công kích. Hôm 2/5, bài đăng trong nhóm phụ huynh các trường quốc tế gây xôn xao với nội dung một người mẹ phản ánh có con - học lớp 11 tại trường Quốc Tế TP HCM, ISHCMC - được giáo viên phát cuốn sách của Ocean Vương để đọc tham khảo. Khi đọc cùng con, phụ huynh bất bình vì cho rằng sách chứa nội dung “khiêu dâm”, miêu tả cảnh quan hệ tình dục của hai nam thiếu niên, có

thể khiến con chị bị “đầu độc về mặt tinh thần”.

Được biết, ngay sau khi được thông tin về sự việc, Sở Giáo dục và Đào tạo đã yêu cầu nhà trường thu hồi toàn bộ sách đã cấp phát cho học sinh lớp 11. Sở cũng yêu cầu trường nghiêm túc khắc phục và tùy theo mức độ vụ việc kiểm điểm phê bình giáo viên do không kiểm soát được nội dung cuốn sách đã dẫn đến thông tin tiêu cực, phản cảm. Hiện nay, Sở Giáo dục và Đào tạo cùng với nhà trường đang rà soát, tìm hiểu cụ thể và có hướng “xử lý” theo quy định.

Ngoài ra, có những luồng ý kiến trái chiều về sự việc này. Rất nhiều phụ huynh cảm thấy bị sốc, sợ hãi và hoang mang vì cho rằng những trang viết trong cuốn sách hoàn toàn không phù hợp với học sinh, khó chấp nhận cuốn này cho học sinh đọc.

Theo TS. Đào Lê Na, giảng viên tại trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn TPHCM, những

trích đoạn dùng làm dẫn chứng để kết luận rằng đây là một tác phẩm khiêu dâm, đồi trụy là không thỏa đáng vì đó chỉ là những chi tiết rất nhỏ so với tổng thể câu chuyện vốn khai thác những chủ đề rộng lớn hơn.

Một luồng ý kiến khác (đa số là những người đã đọc) lại cho rằng cuốn sách là một tác phẩm văn học có giá trị nhưng nên đọc nó “dưới sự hỗ trợ của giáo viên” – nhà văn Trang Hạ.

Nhà văn Trang Hạ đánh giá cao người chọn cuốn này để dạy văn học từ sách, tuy nhiên giáo viên lại thiếu tinh ý và không phù hợp khi “thả” sách cho học sinh đọc tự do trước khi học mà không có cảnh báo hoặc sự chuẩn bị phù hợp.

Cũng theo nhà văn Trang Hạ, với một cuốn nhạy cảm như thế này (nếu gắn nhãn sách thì nó sẽ là sách có chứa nội dung 18+) thì tốt nhất là giáo viên nên trao đổi tập thể trước với các phụ huynh về cách tiếp cận tác phẩm

và được sự đồng ý, cũng như sự hỗ trợ của phụ huynh trong quá trình giúp các con đọc sách. Nhà văn Trang Hạ còn chia sẻ “... ‘Một thoáng ta rực rỡ ở nhân gian’ của Ocean Vương là cuốn sách hay nhất trong số hơn 40 cuốn được chú ý mà mình đã đọc trong năm 2023...”

Theo Tiến sĩ Đào Lê Na, người từng có nhiều cơ hội làm việc với Ocean Vương, nhà văn là người sống cảm xúc, luôn ưu tiên dành thời gian cho người thân. Sang Mỹ từ năm 2 tuổi, không có nhiều điều kiện tiếp xúc văn hóa quê hương nhưng anh yêu tiếng mẹ đẻ, thích tìm hiểu ngôn ngữ, những câu chuyện về quê hương. Nhà văn là một Phật tử, ngưỡng mộ thiền sư Thích Nhất Hạnh, yêu triết học phương Đông, thích tìm hiểu ca dao, tục ngữ Việt.

“Trong tiểu thuyết *Một thoáng ta rực rỡ ở nhân gian*, anh vận dụng cách viết của nhiều nhà văn Châu Á - với cốt truyện đa tuyến, trong truyện có nhiều câu chuyện nhỏ. Bằng những chất liệu từ cuộc sống mà anh quan sát và kinh nghiệm, Vương đã viết một tác phẩm đậm đặc chất Việt Nam, chân thật và gần gũi”, Tiến sĩ Đào Lê Na nói.

Nhiều ý kiến nữa của các tác giả trong nước, như Nguyễn Thị Tịnh Thy, ca ngợi ‘Một Thoáng Ta Rực Rỡ’ khi viết ‘Rồi một ngày ta sẽ yêu Ocean Vương’. Riêng với Ocean Vương dù sao đi nữa cũng đã có được một thoáng rực rỡ ở quê nhà.

TN - TỔNG HỢP TỪ TIN INTERNET

Wương và mẹ tại Công viên Elizabeth ở Hartford, Connecticut, khoảng năm 1992. ẢNH: TIME

Số xe tư nhân và thương mại đăng bộ năm 2022 ở Mỹ là 278,870,463 chiếc, nhiều như vậy vì đó là phương tiện thiết yếu trong sinh hoạt hàng ngày. Nhưng kiến thức về xe, bạn có rành không?

Chuyện xe hơi

2 KỲ - KỲ 1

Phát minh ra chiếc xe hơi đầu tiên thường được công nhận là do sáng kiến của kỹ sư người Đức Karl Benz (đồng sáng lập hãng xe Mercedes-Benz). Ông đã nộp bằng sáng chế chiếc Motorwagen 3 bánh chạy bằng xăng năm 1886. Nhưng chính bà vợ ông, Bertha mới là người đã thực hiện chuyến đi đầu tiên trên thế giới bằng xe hơi. Bà đã lấy chiếc Motorwagen mà ông không hề hay biết và lái xe đó đi 96 km, từ Mannheim đến Pforzheim, trong khoảng 13 giờ.

- Ngày nay, có khoảng 70% số quốc gia trên thế giới lái xe bên phải, với những ngoại lệ đáng chú ý là Úc, Ấn Độ, Nhật Bản và Vương quốc Anh. Người La Mã cổ đại được cho là đã lái xe chiến mã của họ ở bên phía trái đường để có thể dùng tay phải sử dụng vũ khí, nhưng không có luật nào quy định cả. Mãi đến khi vận tải bằng xe ngựa tăng lên vào cuối những năm 1700, các quốc gia mới bắt đầu chọn một phía: Pháp ra lệnh giao thông đi về bên phải, trong khi Anh chọn bên trái, rồi luật pháp được áp dụng xuống các lãnh thổ và thuộc địa của họ.

- Theo Bộ Giao thông thì năm 2022 đã có 42,514 người chết trong các vụ đụng xe ở Mỹ, thiệt hại ước tính \$340 tỷ. Lý do gây tử vong phần lớn là do chạy quá tốc độ, không dùng seat belt và tâm tính bất thường của người lái.

- Người tử vong đầu tiên trên thế giới do xe chạy bằng động cơ là nhà tự nhiên học và thiên văn

Chiếc Motorwagen 3 bánh chạy bằng xăng năm 1886.

học Mary Ward vào tháng 8 năm 1869, ở Ireland. Bà đã lái chiếc xe hơi tự chế của anh họ mình đi một vòng và bị té dưới các bánh xe.

- Xe điện (EV) đang trở nên phổ biến vì nhiều người muốn tiết kiệm tiền nhiên liệu và giảm lượng khí thải carbon. Vào năm 2022, 10% tổng số xe chở khách bán ra trên toàn thế giới là xe điện, gấp 10 lần so với 5 năm trước đó. Hầu hết xe điện có thể đi được quãng đường 200 đến 400 km sau một lần sạc nên đã trở thành một lựa chọn tốt cho việc di chuyển hàng ngày.

- Uống bất kỳ đồ uống nào khi lái xe - kể cả nước - là bất hợp pháp ở Cyprus (đảo Síp); còn ở Úc, việc thò tay ra ngoài cửa sổ, thậm chí là vẫy tay cũng là vi phạm pháp luật. Ở Thái Lan, không được cời trần lái xe; và ở hầu hết các nước vùng Scandinavia, người lái xe

phải luôn bật đèn pha, ngay cả ban ngày.

- Bạn có bao giờ tưởng tượng mình bị phạt gần 400,000 đô la vì lái quá tốc độ không? Đó là điều đã xảy ra với một tài xế người Thụy Điển 53 tuổi khi anh ta bị bắt gặp đang lái chiếc Ferrari Testarossa qua một ngôi làng gần St. Gallen (Thụy Sĩ) với tốc độ 137 km/h - vượt quá tốc độ cho phép 57 km. Mức phạt cao vì được tính dựa trên những vi phạm trước đó và thu nhập của người lái xe, đây là thông lệ tiêu chuẩn ở Thụy Sĩ.

- Đức là một trong số ít quốc gia trên thế giới không quy định giới hạn tốc độ lái xe trên các xa lộ. Tốc độ trung bình trên Autobahn nổi tiếng là 142 km/h. Mặc dù vậy, Autobahn vẫn được cho là một trong những mạng lưới xa lộ an toàn nhất trên thế giới.

Tháng Sáu 2024, Paris chạy nước rút. Thế vận hội hè 2024 đang đến gần. Nhiều khu trung tâm thành phố bắt đầu bị ngăn sông cấm chợ. Dân tình thở ngắn than dài vì cuộc chơi chưa bắt đầu, đời sống đã bị xáo trộn.

Trong nắng trong gió

Cầu treo - Bordeaux - ẢNH HQ

HAI QUÊ
PHÁP QUỐC

Cách Paris 600 cây số, Bordeaux và những phố cảng, phố núi lân cận ung dung thở giữa màu xanh ruộng nho, màu đỏ rượu vang, màu vàng phù sa, màu nâu gỗ cũ, màu xám lâu đài, màu trắng mây về từ biển, màu hồng trên môi tình nhân...

Ngôi nhà chúng ta thuê nửa cũ kỹ cột kèo cột kẹt nửa trùng tu cho kịp với đời nằm dưới bầu trời nắng đổ mưa đây trên hai dòng sông chạy ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Sông Garonne và sông Dordogne hợp lưu trước khi đổ ra Đại Tây Dương.

Phố càng già càng mong chân trẻ. Sông nước xiết nổi sắc phù sa. Cảng nứu thuyền neo, bến xưa rêu phủ ⁽²⁾. Cầu treo cao léo xéo tàu về ⁽³⁾.

⁽²⁾ Làng quê Pháp xưa thường có một cái ao chung để dân làng giặt quần áo. Con nít trong làng xem như hồ bơi, đợi người lớn giặt giũ xong, chúng rủ nhau nhảy xuống lội chơi. Hiện nay, các bến giặt này có cái vẫn được giữ gìn cẩn thận cho du khách chiêm ngưỡng, có cái bị bỏ mặc.

⁽³⁾ Jacques-Chaban-Delmas là cây cầu treo lớn nhất Châu Âu. Khi tàu cruise hay cargo cần đi qua, đoạn giữa thân cầu được tách khỏi hai đầu cầu, nâng lên cao, nhìn rất ngoạn

Bến giặt - ẢNH HQ

mục. Chi phí cho một lượt qua là 6 ngàn euros, tức 12 ngàn euros khứ hồi. Muốn xem "show" đặc biệt này phải may mắn đến đúng giờ đúng giấc.

Vách liên thành vàng sâu hõm mắt. Lũy *Vauban* vọng gác ngàn năm. Cửa biển canh bóng xâm lăng. Đường bắn chéo chỗ che đất nước ⁽⁴⁾.

⁽⁴⁾ Vauban là kiến trúc sư quân sự đại tài thời Louis XIV. Ông đã nghĩ ra cách xây dựng, bài bố thành lũy ngay cửa biển, nơi duy nhất tàu địch có thể đi qua nếu muốn tấn công Bordeaux, sao cho các đội quân canh phòng có thể dồn địch vào giữa trận mà bắn chéo. Chính đức vua sau khi thân chinh ngự giá eo biển, nơi sông Garonne và sông Dordogne hợp lưu đổ ra Đại Tây Dương, đã lệnh cho ông xây thành lũy chiến lược để ngăn chặn quân Vikings lăm le bờ cõi.

Mưa làm giặc, hoa hồng canh gác ⁽⁵⁾. Ruộng vẫn xanh dẫu trái chưa tròn. Trời gió dài nên nắng trốn sâu. Hầm rượu hé cửa chờ nho chín.

⁽⁵⁾ Trên những ruộng nho, đầu mỗi luống, người ta trồng một gốc hoa hồng không phải để trang trí mà vì năm lá nho giống năm hồng nên khi lá hồng nhiễm bệnh, nông dân được cảnh báo để kịp thời cứu chữa ruộng nho.

Hẻm núi ôm vào lòng mùi bột. Trăm mắt chui vô cái *toque* thơm. *Cannelé Baillardran* hôm sớm tì tì ⁽⁶⁾. Con nít háu ăn vừa nhong nhong vừa cắn.

⁽⁶⁾ Bánh Cannelé là đặc sản Bordeaux, mang hình cái *toque*, tức cái mũ đội đầu hình ống xếp của các đầu bếp. Nổi tiếng nhất là Cannelé hiệu Baillardran, có 3 cỡ. Cỡ lớn cao khoảng ngón tay trỏ, cỡ vừa cao khoảng ngón tay cái và cỡ nhỏ khoảng một lòng tay. Màu sắc và hương vị làm nhớ bánh bò nướng và bánh gan, ngoài giòn trong dai mềm, ruột làm chìm tổ ong. Chỉ khác bánh bò và bánh gan ở chỗ thay vì thơm nước dừa, đường thốt

Thành lũy Vauban - ẢNH INTERNET

Bánh Cannelé là đặc sản Bordeaux. ẢNH HQ

nốt thì Cannelé đậm mùi bơ và rượu rom. Bí mật : muốn bánh ngon phải đổ trong khuôn đồng. Cấm tiết khuôn nhựa. Bánh truyền thống cần có bột mì, bơ, sữa, đường cát, trứng gà, rượu rom, va-ni. Bánh biến tấu phủ thêm sô-cô-la hoặc ca-ra-men.

Nhà thờ lặng vì Cha đi vắng. Chúa chờ đình lóng lánh linh quang ⁽⁷⁾. Tím nghiêng nghiêng ngả thánh đường. Chân mẹ nén ôm, lòng lạnh làm trở mình tượng thánh.

⁽⁷⁾ Một số nhà thờ được xây dựng từ nhiều thế kỷ trước cần được sửa sang nhưng thiếu kinh phí bèn quyền tiền khách thập phương bằng cách dựng các thân cây ngay trong thánh đường, để sẵn dinh và búa. Người hảo tâm đóng đinh lên cây bày tỏ lòng thành. Góp 1 euro, đóng một đinh kỷ niệm. Cũng có thể thập một ngọn nến xếp sẵn trên kệ, đặt dưới chân tượng thánh để cầu nguyện và để lại từ 2 đến 10 euros, tùy cỡ nến, vào thùng hiến tế.

Đầu mỗi luống ruộng nho đều trồng một gốc hoa hồng.

ẢNH INTERNET

ẢNH HQ

Chợ có họp vì mắng đầu mùa và tỏi tươi hay vì đêm không ngủ thì anh vẫn theo em. Con nhỏ có bắp tay tròn lẳn rần nem thơm nức mũi em không thèm, em nhìn quây mực nướng. Thằng cha bên đó vừa thêm củi vào lò vừa chót nhả «bố, ma poule!»⁽⁸⁾. Anh điên tiết bỏ qua hàng hoa, biểu cô nàng miệng ngậm thuốc lá gói cho chục mẫu đơn loại mang màu khó tả.

⁽⁸⁾ "Ma poule", "Con gà mái của tui": cách gọi thân mật, âu yếm, dành cho một phụ nữ.

Tường làng cong, đá vuông thành méo. Em quanh chân trốn con gió ghẹo. Anh tìm đường ra, đụng phải lão già ngồi rung đùi ậm ự. Ngất ngư con tàu đi, rượu khốc⁽⁹⁾.

⁽⁹⁾ & ⁽¹⁵⁾ Đùi - tiếng Pháp "cuisse", nước mắt - tiếng Pháp "larme" và váy - tiếng Pháp "robe", là các thuật ngữ chỉ độ nồng, độ cồn, độ đường và độ chín của rượu. Khi người thử rượu nói "rượu này có đùi" tức là rượu nồng. Những giọt rượu bám trên thành bình hay thành ly sau khi lắc chính là tủy lệ. Nước mắt chảy chậm chứng tỏ rượu có độ cồn và độ đường cao. Váy ám chỉ màu sắc rượu vang. Đậm, nhạt, sáng, tối do tuổi rượu mà ra. Sắc vang đỏ có thể chuyển từ đỏ dâu tằm qua đỏ lựu, đỏ anh đào, đỏ hồng ngọc, đỏ ánh cam, đỏ gạch, đỏ tía ...

Lầu đài trọc chim về trốn lốc. Chuông đột ngột giật thót cốc ly. Marilyn mấy chục năm tốc váy. Em hộp hồn anh bằng bông ép mình the⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁾ Marilyn Monroe trong chiếc đầm tốc váy là một bức ảnh nổi tiếng từ thập niên 60 cho đến nay. Minh the bông ép: một váy hè 2024 của Zara. Hoa thêu ép trên vải the trắng.

Thử rượu - ảnh HQ

Cối xay gió ngừng quay, em cất tiếng. Anh sản ảnh chạy về không kịp. Đoạn clip chỉ còn *nhẹ nhàng trong gió*⁽¹¹⁾. Năn nỉ em hát lại từ đầu, em không chịu. Anh giận thời gian.

⁽¹¹⁾ Ca khúc "Trong nắng trong gió" do Phạm Duy dịch từ bài nhạc Pháp "Dans le soleil et dans le vent", Thanh Lan hát. *Nhẹ nhàng trong gió, hòa với nắng to, từng vòng cánh to chạy tròn giấc mơ. Và còn quay mãi vòng cánh cối xay ngày nào những ai còn đẹp lứa đôi...*

Thành phố trải gương em không soi, em bận ngắm lồng đèn phương Đông lắt lẻo giữa trời Tây lộng gió⁽¹²⁾. Miệng ngậm men *millésime* ngất ngưỡng anh treo⁽¹³⁾. Đứa bé dang tay lao xuống từ đỉnh cao cầu tuột.

⁽¹²⁾ Ngay giữa thành phố Bordeaux, Place de la Bourse (Quảng trường Chứng khoán), người ta quay một vùng sân lớn có diện tích gần ba ngàn rưỡi mét vuông, bên dưới đào hầm chứa 800 mét khối nước, cài hệ thống phun tự động, tạo hiệu ứng gương soi.

ẢNH HQ

Rượu millésime - ẢNH HQ

⁽¹³⁾ Rượu *millésime* là rượu có ghi rõ năm thu hoạch nho và chúng cất rượu trên nhân chai. Người sành điệu xem *millésime* mà bắt hình dung vì rượu ngon hay dở tùy thuộc vào tình hình nắng gió năm rượu chào đời.

Tịch dương con nước đã ròng. *Breaking dance* giục chân trần tìm nhau⁽¹⁴⁾. Đấy ly còn vương vấy màu. Bình minh là chuyện hôm sau đêm này.'

⁽¹⁴⁾ Breaking dance bắt nguồn từ hip-hop nhưng khi nhảy phải huy động mọi tư thế, ngồi, nằm, trổng chuối, lăn, lê, bò, trườn chứ không chỉ đứng như hip-hop. Được công nhận là môn thể thao chính thức tham dự thế vận hội 2024, tổ chức tại Pháp từ 26/7 đến 11/8.

HQ

Vì tiện lợi và để tiết kiệm, số người dùng các apps (ứng dụng) và websites (trang mạng) để thực hiện các dịch vụ về tiền bạc của mình càng ngày càng tăng. Các dịch vụ này bao gồm: deposit checks, trả bills, chuyển tiền, lập và theo dõi ngân sách... Loạt bài sau đây đề cập đến các dịch vụ đó, các lợi điểm, lệ phí, các rủi ro và biện pháp phòng ngừa.

Chi tiêu an toàn trên mạng

NHIỀU KỲ - KỲ CHÓT

Digital Wallets (Ví Kỹ Thuật Số)

APPLE PAY, GOOGLE PAY, SAMSUNG PAY

LỢI ĐIỂM: Digital wallet lưu trữ thông tin về credit card và debit card trong điện thoại thông minh của bạn để bạn có thể thanh toán mọi thứ bằng cách “vẫy” thiết bị của mình trước credit card reader (máy đọc thẻ tín dụng). Chúng cũng có những lợi ích về bảo mật: Không giống như thẻ tín dụng, dữ liệu về trường mục ngân hàng và điện thoại của bạn được bảo vệ bằng mật khẩu, xác thực sinh trắc học (như nhận diện khuôn mặt, dấu vân tay) và mã hóa nếu chúng rơi vào tay kẻ xấu.

Digital wallet cũng có thể lưu trữ vé tham dự sự kiện kỹ thuật số và vé lên máy bay của hãng hàng không, do đó bạn không cần phải lục lọi email để tìm tại quầy ở phi trường hoặc in vé ra trước. Ví cũng có thể được sử dụng để lưu trữ thẻ phần thưởng cho khách hàng, phiếu giảm giá (coupons) và gift cards.

LỆ PHÍ

Nói chung là không tốn gì, nhưng lệ phí P2P tiêu chuẩn có thể được áp dụng nếu bạn chọn sử dụng digital wallet theo cách đó.

RỦI RO

Có thể xảy ra nếu điện thoại của bạn bị đánh cắp và kẻ gian sử dụng nó để truy cập vào tiền hoặc thông tin về thẻ của bạn. Hoặc điện thoại của bạn bị hư và bạn không mang theo thẻ nhựa.

BIỆN PHÁP PHÒNG NGỪA

Một lần nữa, hãy chắc chắn rằng tất cả các công cụ bảo mật sẵn có đều được bật “on” và có thể vô hiệu hóa hoặc xóa điện thoại của mình từ xa nếu bị mất. Ngoài ra, hãy giữ một danh sách riêng liệt kê các thẻ trong digital wallet của bạn để bạn có thể hủy chúng nếu cần. (Các thẻ nhựa trong ví của bạn cũng nên làm như thế)

VÉ ĐI VIỆT NAM

TUẦN LỄ TỪ

27-06-2024 - 03-07-2024

TÊN HÃNG	STOP	TẠI	GIÁ TIỀN
AVA AIR	2	LAX, TPE	\$2.037
BRITISH AIRWAYS	2	LHR, DOH	\$2.191
ASIANA AIRLINES	2	LAX, ICN	\$2.275
AMERICAN/ASIANA	2	LAX, ICN	\$2.275
CHINA AIRLINES	3	LAS, LAX, TPE	\$2.304
CHINA SOUTHERN	2	LAX, CAN	\$2.387
CATHAY PACIFIC	2	LAX, HKG	\$2.387
JAPAN/MALAYSIA	2	NRT, KUL	\$2.404
ALASKA/JAPAN	2	HND, LAX	\$2.481

*Giá vé thay đổi trong ngày
*Mỗi tiểu bang có giá khác nhau

TỈ GIÁ HỐI ĐOẠI

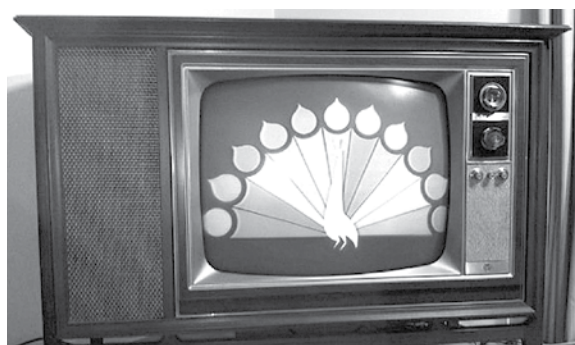
NGOẠI TỆ	VIỆT NAM
ĐÔ LA MỸ	\$25,218 VN ĐỒNG
EURO	\$26,546 VN ĐỒNG
ĐÔ LA CANADA	\$18,123 VN ĐỒNG
ĐÔ LA ÚC	\$16.505 VN ĐỒNG
YEN NHẬT	\$155.28 VN ĐỒNG
TIỀN US	NGOẠI TỆ
1USD	159,570 YEN NHẬT
	0.93586 EURO
	0.79170 BẢNG ANH
	1.37041 CANADA
	0.89384 THỤY SĨ

Ngày nay trong lịch sử

27/6/1929

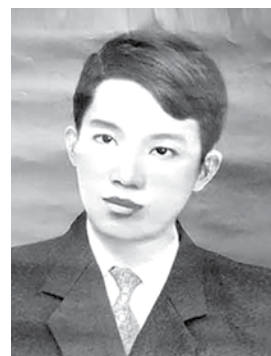
Ngày 27 tháng 6 năm 1929, buổi trình diễn chiếc ti vi màu đầu tiên trước công chúng được tổ chức ở New York. Hình ảnh đầu tiên là một bó hoa hồng và một lá cờ Mỹ. Chiếc TV màu RCA đầu tiên, CT-100, được sản xuất vào đầu năm 1954 với màn hình 12 inch và có giá 1,000 đô la (gấp 3 lần TV trắng đen)

Vào những năm 1970, một chiếc ti vi màu khá kénh càng với màn hình nhỏ nhưng nặng trên 300 ký (khoảng 700 lbs)

27/6/1942

Ngày 27 tháng 6 năm 1942, là ngày mất nhà văn Thạch Lam. Thạch Lam tên thật là Nguyễn Tường Lân, sinh tại Hà Nội, sống ở Hải Dương. Là một nhà văn Việt Nam thuộc nhóm Tự Lực Văn Đoàn, là em ruột của hai nhà văn khác cũng trong nhóm Tự Lực Văn Đoàn là Nhất Linh và Hoàng Đạo. Ông được người miền Nam yêu mến qua các tác phẩm: *Gió lạnh đầu mùa* (1937); *Nắng trong vườn* (1938); *Hà Nội băm sáu phố phường* (1943)...

BÁNH BÈO

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thược ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

Ở Việt Nam, công ty nào gắn tới hai chữ "quốc gia" thì công ty đó thuộc nhà nước, mà công ty nào thuộc nhà nước thì công ty đó làm ăn thua-lỗ...

"NGÀNH HÀNG KHÔNG CHỈ LÃI KHOẢNG \$1 USD/KHÁCH, BAY VÀO TÂN SƠN NHẤT GẶP MỘT CƠN MUA LÀ MẤT".

Ông Đặng Anh Tuấn
Phó Tổng Giám đốc Hãng hàng không quốc gia Vietnam Airlines

Tâm lý nhược tiểu tồn tại khá phổ biến trong người Việt, rải rác ở khắp các giai tầng, đặc biệt là...

"NGÀY 19-5 VỪA QUA, KỶ NIỆM SINH NHẬT BÁC, TOÀN NHỮNG EM BÉ NGOẠI QUỐC HÁT BÀI HÁT BẰNG TIẾNG VIỆT AI YÊU BÁC HỒ CHÍ MINH HƠN THIẾU NIÊN NHI ĐỒNG, THẬT SỰ XÚC ĐỘNG VÀ THẤY ĐƯỢC GIÁ TRỊ VĂN HÓA CỦA VIỆT NAM, RẤT Ý NGHĨA."

Nguyễn Văn Hùng
Bộ trưởng Văn hóa - thể thao - du lịch CSVN

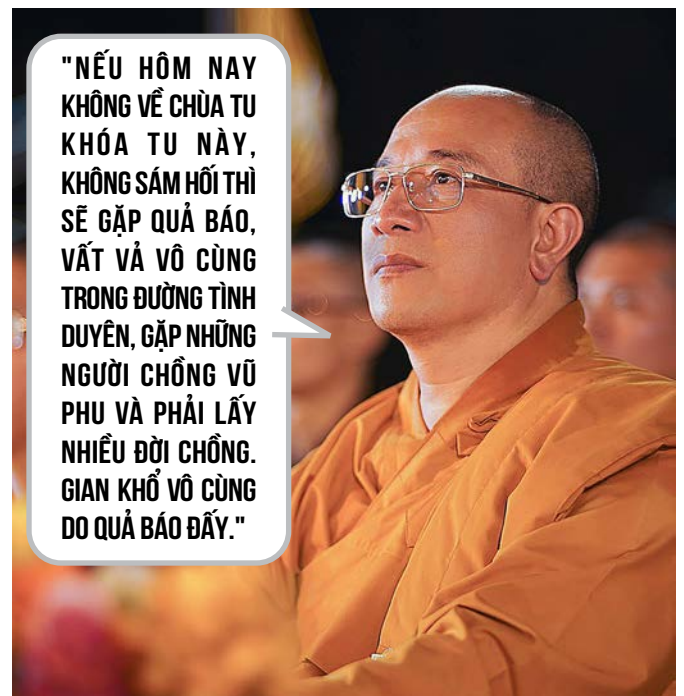
Sự thật là: Facebook, Google đã lấy đi 90% độc giả trong nước vì báo chí chính thống trong nước toàn đăng tin giả...

"FACEBOOK, GOOGLE ĐÃ LẤY ĐI KHOẢNG 70% DOANH THU QUẢNG CÁO CỦA BÁO CHÍ CHÍNH THỐNG."

Nguyễn Huy Dũng
Thứ trưởng Bộ Thông tin - truyền thông CSVN

Trước hàng chục ngàn trẻ em dự "Khóa tu mùa hè" ở chùa Ba Vàng (phụ huynh phải tốn nhiều tiền để con được dự các khóa tu này), Thích Trúc Thái Minh (Trụ trì chùa Ba Vàng) nói:

"NẾU HÔM NAY KHÔNG VỀ CHÙA TU KHÓA TU NÀY, KHÔNG SÁM HỐI THÌ SẼ GẶP QUẢ BÁO, VẮT VẢ VÔ CÙNG TRONG ĐƯỜNG TÌNH DUYÊN, GẶP NHỮNG NGƯỜI CHỒNG VU PHU VÀ PHẢI LẤY NHIỀU ĐỜI CHỒNG. GIAN KHỔ VÔ CÙNG DO QUẢ BÁO ĐẤY."

Con người ta hay nói “nhìn lên hồng bằng ai, nhìn xuống hồng ai bằng mình” để an ủi nhau khi không được thỏa chí. Tuy nhiên, nhìn đâu nhìn chỗ đừng nhìn vô ... chùa quốc doanh.

Đừng nhìn vô chùa

DU UYÊN
SAIGON, VN

Vừa qua, mạng xã hội trong nước lan tỏa clip ngắn ghi lại cảnh nam tài xế của một hãng xe ôm công nghệ vừa ăn bún, vừa lấy tay lau nước mắt. Chàng trai nói đang tự thưởng cho mình bữa ăn ngon vào ngày sinh nhật 22 tuổi. Nhân vật chính trong đoạn clip là Đỗ Văn Sơn (2002, Bà Rịa-Vũng Tàu). Sơn cho biết, bản thân đăng tải đoạn clip trên lên mạng xã hội để giải bày tâm sự và không ngờ video đạt hơn 1 triệu lượt xem. Đây là clip Sơn quay lại hoạt động trong ngày sinh nhật lần thứ 22 của mình. Từ nhỏ đến lớn, Sơn không để ý tới sinh nhật của bản thân. Với cậu, ngày sinh nhật cũng như bao ngày bình thường khác. Vào ngày này, Sơn thức dậy, đi học, đi làm rồi về ngủ. Khi đến Sài Gòn đi học, đi làm, Sơn ăn cơm tự nấu tại

phòng trọ. Nếu buộc phải ăn ngoài, cậu cũng chỉ dám ăn những món có giá bình dân, không quá 20,000 VND như bánh mì, cơm chay... Trong lần sinh nhật thứ 22 này, Sơn muốn có chút gì đó để làm kỷ niệm nên quyết định tự thưởng cho mình bữa ăn ngon. Từ sáng, Sơn thức dậy pha cà phê, ra chợ mua rau

củ về nấu ăn. Sau đó, Sơn mua một chiếc bánh flan nhỏ. Cậu thấp nển, tự hát mừng sinh nhật cho bản thân. Kết thúc “tiệc” sinh nhật giản đơn, Sơn bật app, nổ máy xe ra đường chạy xe ôm như thường lệ. Cuối ngày, cậu ghé vào một tiệm bún riêu có tiếng để thưởng cho mình món ăn yêu thích.

Cái áo làm mất toi
thầy tu - NGUỒN: LÊ HÙNG

Nước mắt tuổi 22

NGUỒN: FACEBOOK

Sơn nói: “Tôi muốn có kỷ niệm và tự thưởng cho bản thân vì đã làm việc vất vả, nên vào quán gọi phần ăn có giá gần 100,000 VND. Với hoàn cảnh hiện tại, tôi cảm thấy bữa ăn này khá đắt so với thu nhập của mình. Lúc ngồi ăn một mình, ngẫm lại chặng đường đã qua, tôi không tìm được xúc động mà rơi nước mắt. Lâu lắm rồi, tôi chưa được ăn tô bún riêu nào ngon như vậy. Tôi nhận ra để được ăn ngon, chăm sóc tốt cho bản thân, cho những người mình yêu thương thì phải cố gắng nhiều hơn nữa”.

Đa số các bình luận là đồng cảm và xúc động, mọi người cảm phục ý chí của cậu thanh niên đang chập chững vào đời. Tuy nhiên, không ít bình luận thẳng thắn và trần trụi: “Ôi, thời buổi này không ốm đau bệnh tật, có công

việc làm là may lắm rồi, cuộc sống này có nhiều người còn khổ hơn bạn đó, khóc gì?”

“Ráng khóc đi, 5-10 năm nữa không còn nước mắt mà khóc đâu!”

“Không may mắn thì phải cố gắng, sau này cũng sẽ được ăn bữa ăn 1 triệu, 10 triệu thôi!”

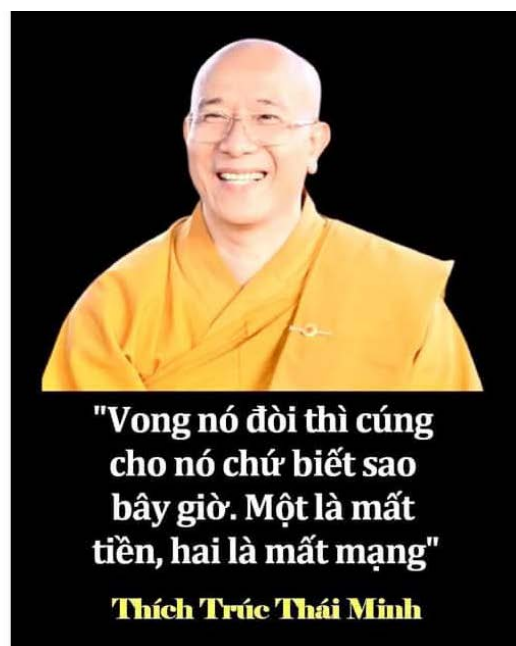
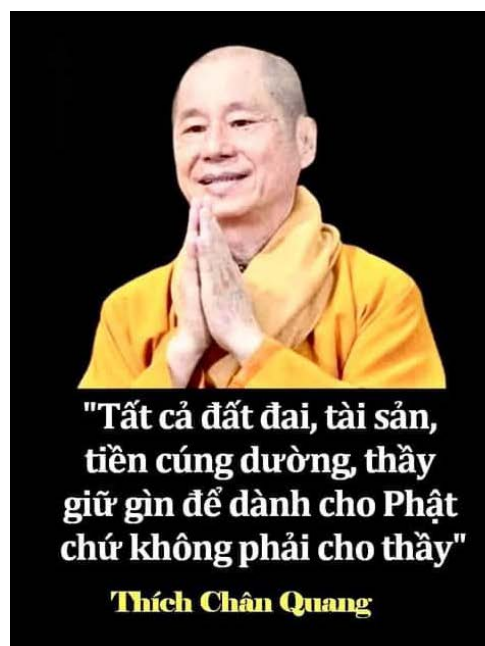
“Thiệt ra, đôi khi ở Việt Nam cố gắng mấy mà không có mối quan hệ tốt, không biết nịnh trên đạp dưới, không có thủ đoạn

thì sẽ vẫn nghèo thôi, để dành nước mắt đi...”

Ta nói, nếu cách đây 10 năm, tôi mà đọc những bình luận trái tai kiêu trên, tôi sẽ tức lắm, đôi khi còn sẵn sàng giũa móng tay rồi ngồi xuống gõ bình luận cãi lộn với họ, cho họ thấy cuộc sống không đen tối như họ nghĩ. Nhưng năm nay tôi cũng trọng trọng tuổi, chơi mạng xã hội cũng hơn chục năm, đã rèn được cái nết cái tâm bình

tĩnh, đã thấu hiểu hồng trần ít nhiều ... Nên khi đọc và chọn trích những bình luận trên, tôi cũng có ít nhiều đồng tình.

Cuộc sống không phải lúc nào cũng đi theo quy luật tự nhiên, nhất là ở nơi có nhiều nghịch lý như Việt Nam. Bạn tôi, đậu hai trường đại học, đi làm hơn 20 năm, mở cả công ty nhưng tới nay vẫn ở nhà thuê, nhưng có bà kia chỉ bán rau mà xây được cả tòa lâu đài. Bí quyết rất đơn giản, con trai bà thiếu tướng Phạm Bá Hiên, tư lệnh binh đoàn 16. Ít ra bà cụ có bán rau và... để, chứ có nhiều người khác, họ không bán gì, cũng không để, nhưng vẫn có cả bộ sưu tập đồng hồ xịn, có luôn mấy chiếc

Không biết hạnh gì mà đầu toàn nghĩ tới tiền của Phật Tử - NGUỒN: FACEBOOK

xe hơi xịn, mới đây, một người trong số họ - ông Thích Chân Quang còn “bỏ tiền cọc” mấy trăm triệu VND vì hình ảnh đi mua xe bị quản lý showroom xe đăng lên mạng (mục đích của vị này là nịnh hót “thầy”, nhưng kết quả là “thầy” bị cư dân mạng chửi dữ dội quá), vì vậy “thầy” không mua xe nữa. Mới đây, ông Thích Chân Quang còn được báo nhà nước công bố chuyện ổng nắm trong tay 80% cổ phần của một công ty tư nhân, quá là đã!

Tuy nhiên, cậu bé, hãy lương thiện và cố gắng, đừng dại mà làm giàu bằng con đường đi... tu nhen em, không phải thầy chùa nào ở Việt

Xôn xao cụ bà Hà Tĩnh 78 tuổi làm nông bán rau xây biệt thự nguy nga

VIETNAM DAILY • 36 phút

Nam cũng có quyền và có thể giàu đâu. Tuy trọc đầu, nhưng em không có “gốc gác” hay mối quan hệ thì sớm muộn gì em cũng bị nắm đầu, không thể “leo” lên tới đỉnh vinh quang và bất khả xâm phạm như các “hot trư trư” gần đây đâu. Thử nghĩ xem, chỉ cần “tụ tập đông người” một chút là em có thể bị xem là kẻ phản động, phản đảng, phản quốc... nhưng Thích Trúc Thái Minh - trụ trì chùa Ba Vàng đã bao lần “hưng sư động

chúng” vẫn bình an vô sự, vì lẽ gì đây? Cùng là người không có tóc, cũng học theo đạo Phật, nhưng ông Lê Anh Tú - Sư Minh Tuệ lại bị “tự nguyện dừng việc đi bộ khát thực” vì lỡ gây “tập trung đông người”.

Bên Tàu có một vụ kiện cáo thú vị. Cụ thể, ở huyện Bồ Giang, tỉnh Tứ Xuyên, Trung Quốc có một ngôi chùa cổ nổi tiếng - chùa Thạch Tượng. Từ 2005, trụ trì ngôi chùa này là Zhang. Zhang từng là Phó chủ

Chỉ bán rau và đẻ con khôn, cụ bà nở mày nở mặt - NGUỒN: FACEBOOK

tịch Hiệp hội Phật giáo Tứ Xuyên và Chủ tịch Hiệp hội Phật giáo huyện Bồ Giang. Tuy đã từ bỏ “mái tóc thầy” nhưng Zhang không bỏ một số thứ khác, “Lòng trần còn tơ vương Khanh tướng Thi đường trần mưa bay gió cuốn...” Không biết lòng trần của Zhang đã tơ vương bao nhiêu bận, nhưng tới Cai - một nữ streamer (người quảng cáo bán hàng qua video trực tiếp) thì Zhang đã gặp mưa bay gió cuốn thiệt sự.

Cuối năm 2020, chàng gặp nàng khi mua đồ nội thất bằng gỗ gụ trong video phát sóng trực tiếp của nữ streamer bán hàng online. Hai người làm quen và giữ liên lạc từ đó. Ngày 24-2-2021, Cai đến Tứ Xuyên và quan hệ tình dục với ông Zhang trong khách sạn. “Bí mật hẹn hò” vài lần thì chồng của nàng biết được vợ ngoại tình. Trong cái rủi có cái may, do biết được Zhang là trụ trì của ngôi chùa nổi tiếng nên chồng Cai không đánh ghen liền. Anh ta rủ vợ hợp tác mần ăn bằng cách hẹn tình nhân đầu trọc đến khu nghỉ mát suối nước nóng ở tỉnh Phúc Kiến. Anh ta dùng thiết bị quay lén được lắp đặt sẵn trong phòng khách sạn để ghi hình

BUỒN: THẦY THÍCH CHÂN QUANG ĐÃ BỎ CỌC XE VOLKSWAGEN VILORAN. SAU KHI HÌNH ẢNH THẦY ĐI MUA XE BỊ ‘RÒ RỈ’

Về khiêm nhường và hiền hòa ấy, cao quý ấy đúng như hình ảnh chiếc xe Viloran Thanh lịch và kín đáo, sang trọng mà không phô trương! Trong tháng lễ Phật Đản, mọi thứ cũng cần phải có Duyên lành thì mới hanh thông và Bình yên đến vậy!

Con cảm ơn Thầy!

Cảm ơn về những cảm xúc mà Thầy tạo nên sự thăng hoa cho Nhân viên của con trong phút chốc với sự Hạnh phúc ngỡ ngàng trong mơ, cuộc sống vốn đã bộn bề và áp lực, cảm ơn Thầy vì cho nhân viên của con tin rằng trên đời vẫn luôn có điều kỳ diệu xảy ra, và thường xảy ra vô cùng nhanh chóng!

Ước gì khách hàng nào cũng có tâm thế như Thầy, khiêm nhường, nhưng dứt khoát và quả quyết, nhẹ nhàng nhưng mạnh mẽ đầy uy lực, và tuyệt đối Thầy không trả giá, bởi Điều thiện lành và an lành không nằm ở lúc trả giá!

Phiên bản	Giá Bán	Thông tin	Lần Bán
Viloran Premium	1.989.000.000 VND	Liên hệ	Liên hệ
	2.188.000.000	Liên hệ	Liên hệ

Không buồn bán cũng không để, thầy chùa vẫn sở hữu 80% vốn công ty và có tiền đi mua xe

- NGUỒN: FACEBOOK

hai người quan hệ tình dục, sau đó lấy hình ảnh, video này đe dọa đòi ông Zhang đưa số tiền lớn.

Ban đầu, để yên chuyện, Zhang gọi ý trả cho Cai một triệu nhân dân tệ (137,000 USD) để bưng bít chuyện này. Sau khi mặc cả qua lại, cuối cùng Cai nhận được tổng cộng hai triệu nhân dân tệ (khoảng 275,000 USD), trong đó một nửa là đồ nội thất bằng gỗ gụ. Tuy nhiên, cặp “cẩu nam nữ” không cho qua mà tiếp tục đe dọa tung thông tin, hình ảnh, video lên mạng, buộc Zhang trả thêm 3.3 triệu nhân dân tệ, chia làm 3 đợt. Vị trụ trì chuyển cho họ 1.2 triệu nhân dân tệ

Sư trụ trì Zhang - NGUỒN: WEIBO

(165,000 USD) trong đợt một. Tuy nhiên, sợ bị tố tụng tiền suốt đời, Zhang quyết định không nộp xu nào cho cặp vợ chồng kia nữa. Thay vào đó, vị trụ trì trình báo cảnh sát. Vợ chồng Cai bị cảnh sát chi

nhánh quận Danh Sơn bắt giữ.

Hôm 19-6-2024, Tòa án quận Danh Sơn, thành phố Nhã An, tỉnh Tứ Xuyên đưa ra phán quyết sơ thẩm với Cai: cô bị kết án 3 năm tù giam và 4

năm tù treo vì tội tố tụng tiền, đồng thời phải nộp phạt 50,000 nhân dân tệ (khoảng 6,900 USD). Chồng Cai, bị kết án 5 năm 6 tháng tù giam và phạt 100,000 nhân dân tệ (khoảng 13,800 USD) cũng vì tội tố tụng tiền.

Bất công thay, Zhang - lừa đảo công chúng, chiếm đoạt tiền bá tánh, nhưng chỉ bị đình chỉ chức vụ, hủy giấy chứng nhận xuất gia, về với quần chúng nhân dân... Nhân dân đâu phải là thùng rác, sao muôn đời phải “nhìn lên trên” coi những hội, đảng có ai làm sai không, để... né, kéo họ rớt trúng mình!

DU

NGÀY 20-6-2024

Vũ Văn Học

Xin chào bác Trần Vũ ạ. qua đây cháu thấy Bác có rất nhiều truyện phiêu lưu đường rừng rất hay. Bác có thể chia sẻ câu truyện quyển 15 *Truyện Rừng* của nhà văn Nguyễn Mạnh Tuấn. Cháu cảm ơn bác rất nhiều ạ.

Cháu có thể giải thích cháu cần “chia sẻ” như thế nào không: cháu muốn đăng lại, hay muốn đọc những bài còn thiếu? Cháu có thể tìm thấy đầy đủ ở đây: <https://baotreonline.com/chuyen-muc/van-hoc/trong-ham-ruou>

NGÀY 21-6-2024

Hien

Xin ban biên tập vui lòng cho số e-mail của anh Vương Mộng Long để liên lạc vì anh tôi là Hàng Vĩnh Xuân là bạn của anh Long mà đã bị mất tích từ lâu, tôi là em anh Xuân muốn liên lạc anh để hỏi tin tức cảm ơn ban biên tập.

Chúng tôi sẽ chuyển yêu cầu của bạn đến anh Vương Mộng Long. Hy vọng bạn sẽ sớm nhận được hồi âm.

NGÀY 26-6-2024

Đinh Ngọc Tâm

Tôi thích đọc tin tức, phân tích chính trị nhưng ngày càng bị rối loạn thông tin, từ Facebook cho đến những cơ quan thông tấn lừng danh VOA, BBC, mỗi ông một phách, nghiêng bên này, ngả bên kia. Gần đây, tôi đọc thường xuyên mục “**Ghi Nhận Trong Tuần**” trên báo Trẻ. Đối với cá nhân tôi, tác giả Vũ Hiến có sự chọn lọc khá công phu và công bằng, luôn đạt sự đồng tình cao với suy luận của tôi. Qua bài “*Thượng đỉnh G7*” tôi cũng nhận ra sự rối rắm ở chính trường châu Âu, khuynh hướng cực hữu đang thắng thế cũng dễ hiểu, vì đến nay, ngoài Mỹ, chưa có quốc gia nào thực sự yên ổn trong vấn đề hòa nhập với di dân, cụ thể là Pháp, số người Trung Đông và Phi Châu đã làm thay đổi bộ mặt đất nước đáng yêu này, theo hướng xấu... (bài “*Thượng đỉnh G7*” đã đăng tại: <https://baotreonline.com/tin-tuc/ghi-nhan-trong-tuan/thuong-dinh-g7.baotre>)

NGÀY 25-6-2024

Ho Phan

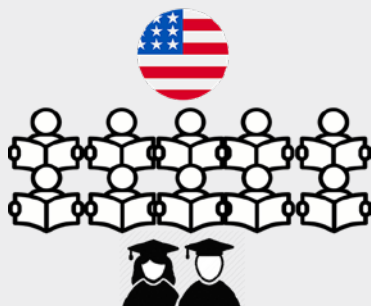
Đoạn văn thật hay “...*Không được quên cái ác... cô gái quàng khăn đỏ phải được hái hoa bắt bướm*”. Giàu chất thơ và nhân bản. (bài “Tháng 6. Nhìn về Thiên An môn. không quên cái ác” của tác giả Tim Nguyễn, đã đăng tại <https://baotreonline.com/van-hoc/ben-tach-ca-phe/thang-6-nhin-ve-thien-an-mon-khong-quen-cai-ac.baotre>)

Suy Đi Ngẫm Lại

LTS: Lan Anh, một độc giả trong nước, gửi cho mục Suy Gẫm của Trẻ vài điều đáng... suy gẫm, và vài so sánh ngộ nghĩnh của người Mỹ và người Việt. Người giữ mục xin trích đăng vài đoạn và đây là đoạn cuối. Xin cảm ơn bạn.

Người Mỹ - Người Việt (2)

- Người Mỹ ăn nhanh để đi làm. Người Việt làm nhanh để đi ăn.
- Người Mỹ ngày nghỉ đem gia đình đi xa thành phố. Người Việt ngày nghỉ đem cả nhà đến thành phố.
- Người Mỹ mập ú mà sỏi bộ rất nhanh. Người Việt nhẹ hều mà bước chậm rì.
- Ở Mỹ học nhiều, tiến sĩ ít. Việt Nam học ít, tiến sĩ nhiều.

MINH HẢI

Trong giao tiếp hàng ngày đôi khi chúng ta gặp phải những tình huống khó xử.

Một độc giả hỏi bà Emily Post, tác giả *Excuse-Me, But I was Next...: Con bé 3 tuổi nhà tôi bắt đầu chơi chung với những trẻ khác. Tôi phải làm gì nếu như có một đứa răn mắng giật đồ chơi của nó, túm tóc và đánh nó? Thật sự tôi không muốn "xử lý luật" con của một người khác, nhưng tôi cũng không muốn con tôi bị ăn hiếp, hành hạ.*

Bà Emily Post trả lời: Trẻ lên 3 tuổi là đã bắt đầu học chơi chung và nhường nhịn bạn mình. Trước khi con gái bạn có bạn khác đến chơi, bạn hãy nói cho vị phụ huynh kia biết là có những tình huống phải 'xử lý' để bảo đảm cho cuộc chơi của trẻ được vui vẻ, êm đẹp. Chẳng hạn, bạn có thể nói: "Đây là lần đầu tiên bé Patricia chơi chung với các bạn khác. Chị muốn tôi xử trí ra sao nếu như có một đứa biểu lộ sự răn mắng, hung dữ? Trong trường hợp bé Patricia của tôi tỏ ra quá phẫn khích và

Con nhỏ bị ức hiếp

bắt đầu quậy, tôi sẽ đưa bé ra một nơi khác ít phút để làm cho bé dịu xuống." Bạn cũng có thể cho bà kia biết là nếu như trẻ bắt đầu đánh nhau do tranh một đồ chơi thì bạn sẽ can chúng ra và cho chúng một đồ chơi khác hoặc một trò khác để chúng quên đi việc tranh nhau món đồ kia.

Mặt khác, nếu có một đứa quá hung dữ, hành hạ con bạn thì hãy can thiệp ngay, đừng ngần ngại. Hãy nói: "Ngừng ngay, Jenna!", và nhẹ nhàng nhắc con bạn xa ra. Sau đó, bạn hãy kể cho bà kia biết việc gì đã xảy ra, và hãy để cho bà ấy tự xử với con mình. Nếu lũ trẻ còn có dịp tụ lại lần nữa, và bé kia vẫn còn thói hung dữ, bạn có thể trì hoãn cho tới khi bé kia lớn hơn và điềm tĩnh lại. Nhưng tại sao lại cứ phải nghĩ tới việc cho đứa bé đó chơi chung với con bạn. Tốt hơn hết là hãy quên bé đó đi. Nên nhớ playdates (họp vui chơi chung của trẻ) là dịp để trẻ cùng vui với nhau trong tình thân ái. Nếu đã không vui mà còn tức giận, hằn học nữa thì thôi đi là hơn.

MH - THEO EMILY POST

BẢO HUÂN

Không giống ai

BẢO HUÂN

Tâm tình ADAM

Trước đây bà vợ mặc đồ thường, không ăn diện. Tự dưng đọc đâu đấy trò “làm mới bản thân”. Hè trước thì quần jeans, quần soọc, đầm mùa hè, giờ thì đổi gu miniskirts cũn cỡn, đồ thì thích xuyên thấu, áo cổ chờ đợi. Nói thì bả khẳng khẳng là giờ mặc vậy thấy tự tin hơn và “mún là chính mình hơn”. Đi đâu, được ai nhìn là sung sướng, đâu biết nhiều khi là “ố-dề” quá đáng. Cái tuổi bên kia sườn đồi của bả, sexy mấy cũng chỉ lừa tình khi nhìn từ phía sau thôi.

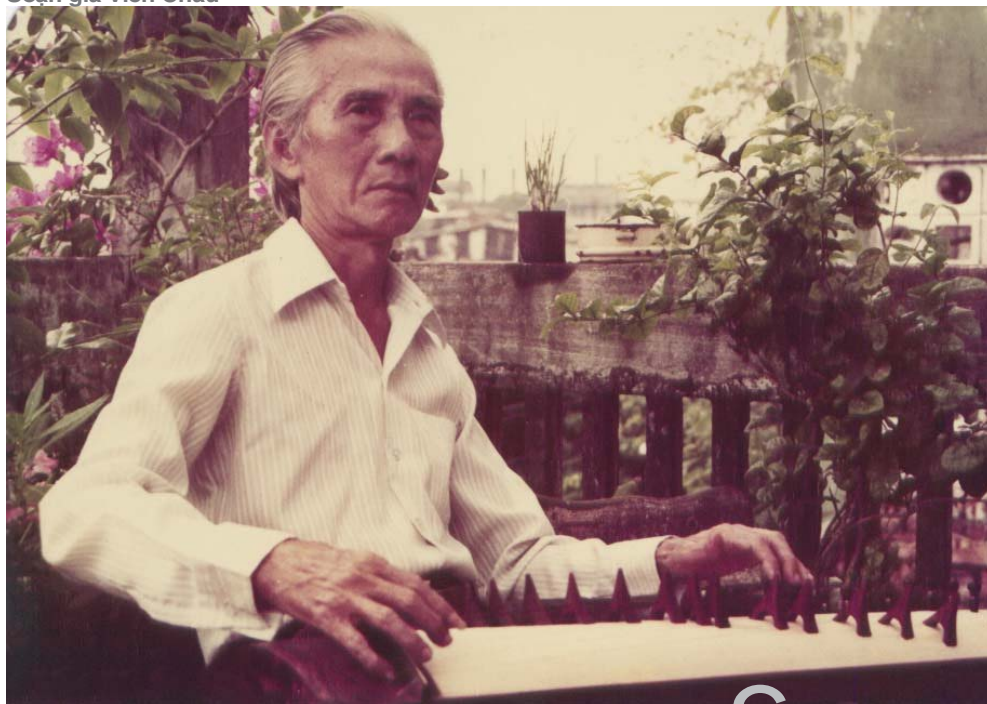
Comments

@CA\$WOMEN – Ông chồng tướng tá ngon nghề nhưng quần áo, giày dép thì rất chướng mắt. Ông sẵn lòng bỏ tiền mua SUV mới, chi bộn cho mấy thứ đồ chơi, đồ nghề. Lúc nào cũng ưa cái phong cách cao bồi nửa mùa phong trần bần bần bước ra từ cái SUV hầm hố. Ông hay xỏ mấy kiểu quần đa năng chống dơ màu tối hù, thời này mà còn dện đôi bốt và cái khoác duster lòng thông ra về ộp-pa miền Viễn Tây. Phòng the thì làm như tôi là ngựa chứng để ông “rodeo” thông dây chinh phục.

@CHÂN BÚP MĂNG – Ừ nu, xỏ gì vô cũng khủng hoảng. Có tiệc cưới người thân không trốn được nên ông chồng kéo lết đi shopping. Máy giờ địa ngục thì tui mới tìm được cái đầm lùm sùm như túp lều mới bận vừa. Đã vậy còn kháy thêm là bộ vest mới tinh, ổng chỉ 15 phút là lựa xong. Đám cưới ná thờ trong cái đầm mắc dịch, còn bị chọc là đi sau cái dáng mặc đầm như “cá heo bay” dềnh dàng của tui làm ổng giống bị tàng hình.

@CITIGÔ – Mấy bà cứ lo chồng lịch lãm ăn diện ra ngoài dễ bị bốc hơi, chứ tui ngán nhất cái ông chồng lười xùi, mặc gì cũng nhăn nhúm, có khi còn quên cài dây kéo. Vô ý từ cách ăn uống nhồm nhoàm, nhúng nguyên đôi đũa chếp chếp vô nồi lẩu khuấy điên đảo trên bàn tiệc. Nói hoài không được mà ổng còn xỏ ngọt lại, “bà muốn tui mặc cái quần bó mông bí rị như bà hả?”

@TÔI ĐÃ LẮM KHIDUA EMSANG ĐÂY – Cô vợ mới bốc từ Việt Nam qua, vẫn còn kiểu “thời trang phang thời tiết”. Nóng lạnh gì cũng đầm hai dây, hiu gót nhọn. Tối mùa hè hơi se thôi là diện nguyên cái áo lông thú nhìn muốn đổ mồ hôi hột. Nấu nướng trong bếp cũng ráng ăn diện lai-chym phải đúng điệu “bên bên có gì lạ!”

SOẠN GIẢ VIỄN CHÂU &

“Tình anh bán chiếu”

TẦM VẠN
ĐỨC QUỐC

Soạn giả Viễn Châu (1924-2016) tên thật là Huỳnh Trí Bá và là con thứ sáu trong gia đình nên thường được gọi là Bảy Bá. Giới hâm mộ cải lương cũng biết đến một nhạc sĩ Bảy Bá với ngón đòn tranh tuyệt diệu gieo rắc bao nỗi sầu thương. Với niềm đam mê nghệ thuật đòn ca tài tử từ thuở thiếu niên, ông mày mò những ngón đòn học lóm theo các đĩa hát cũng như những nhóm đòn ca tài tử ở quê nhà. Đến năm 19 tuổi, tài năng phát tiết, ông đã thành thạo các loại đòn tranh, vĩ cầm và guitar. Giữa thập niên 40, ông bỏ nhà đi theo gánh hát và tập tành viết tuồng cải lương. Năm 1950, khán giả bắt đầu biết đến tên tuổi soạn giả Viễn Châu qua vở tuồng cải lương “Nát cánh hoa rừng” được dàn dựng trên sân khấu Việt Kịch của nghệ sĩ Năm Châu. Ông là soạn giả thường trực của nhiều đại ban cải lương ở đô thành Sài-Gòn với rất nhiều soạn phẩm nổi tiếng và được nhiều tầng lớp khán giả mến chuộng.

Ông cũng là người đã khai sinh ra thể loại “tân cổ giao duyên” và “đo ni, đóng giày” cho từng giọng ca qua nét bút tài hoa với nguồn văn chương lai láng. Nhạc phẩm “Chàng là ai” của nhạc sĩ Nguyễn Hữu Thiết là bài “tân cổ giao duyên” đầu tiên được soạn giả Viễn Châu viết lời vọng cổ với sự trình bày duyên dáng của nghệ sĩ Lệ Thủy. Nhắc đến soạn giả Viễn Châu, người nghe từ thành thị đến thôn quê đều biết đến bài ca vọng cổ lừng danh “Tình anh bán chiếu” qua giọng ca của “vua vọng cổ” Út Trà Ôn.

Bài “Dạ cổ hoài lang” của nhạc sĩ Sáu Lầu được viết theo “nhịp đôi” và ra đời vào những năm đầu của thế kỷ hai mươi. Trải qua bao biến thiên và thăng trầm của thời cuộc, bản vọng cổ ngày nay đã phát triển thành ba mươi hai nhịp với sáu câu “muối rệu”. Từ hơn 7 thập niên qua, biết bao bài ca vọng cổ của những soạn giả hữu danh, gọi nôm na là “sáu câu vọng cổ”, đã ra đời và được chấp cánh bởi lớp nghệ sĩ tài danh với làn hơi “nhung căng, lụa trải”.

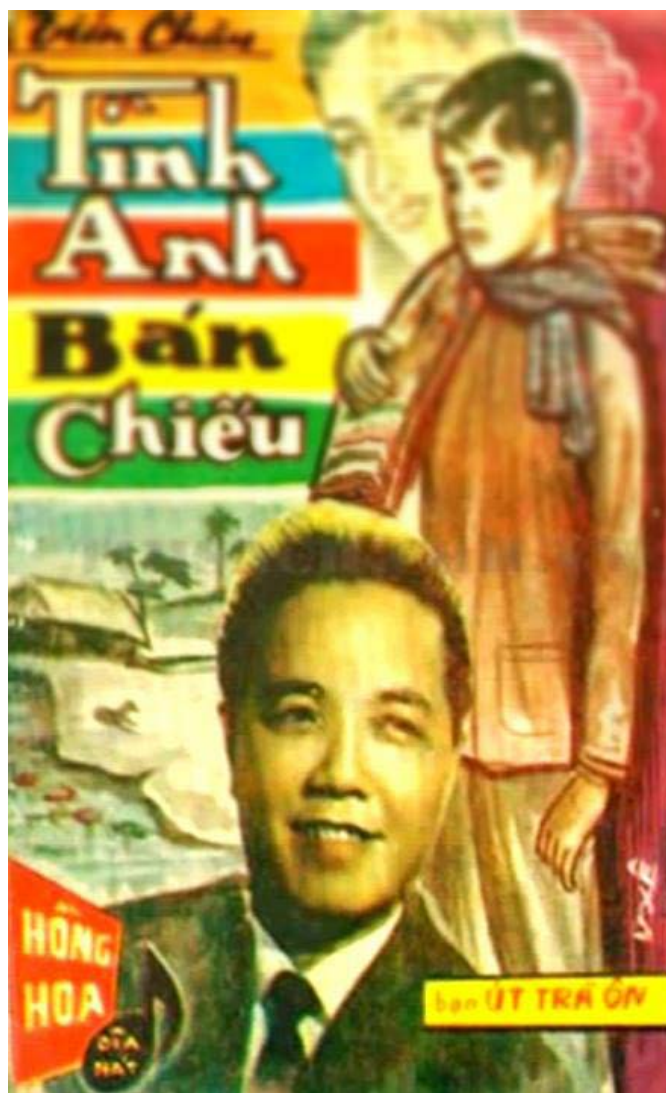
Một trong rất nhiều bài ca vọng cổ được yêu chuộng thời đó và mãi đến bây giờ là “Tình anh bán chiếu” của soạn giả Viễn Châu, tức nhạc sĩ đồn tranh Bảy Bá. Lời bài ca mộc mạc, chân phương, giàu cảm xúc và được tác giả gói gắm qua nghệ thuật “diễn xuất trong ca ngâm” của vua vọng cổ Út Trà Ôn trên làn sóng điện hay qua băng, đĩa nhựa. Bài ca vọng cổ “Tình anh bán chiếu” được lan xa từ những rạp hát sang trọng nơi thành đô hay những xóm chợ bình dân cho đến những làng quê xa xôi hẻo lánh, hầu như ai cũng biết và thuộc nằm lòng sáu câu vọng cổ tiếng tăm này.

Chiếc ghe bán chiếu từ dưới miệt Cà-Mau vừa cắm sào trên bờ kinh Ngã Bảy, và được dân địa phương chiếu cố tận tình. Những tấm chiếu bông xinh xắn đã được lựa chọn kỹ lưỡng từ cọng lác, sợi gai và được đan dệt với bàn tay khéo léo

của những người thợ cần mẫn, yêu nghề.

Một người phụ nữ trẻ đẹp, duyên dáng ngỡ ý muốn đặt đôi chiếu bông và ân cần mời anh bán chiếu ghé ngang nhà, vào tận chốn “loan phòng” để đo ni tắc của chiếc giường gỗ đỏ. Năm hôm sau, khi anh sắp sửa lui ghe, cô còn đứng trên bến sông và dặn dò kỹ lưỡng. Cô nào biết được, anh đã có cảm tình với cô từ buổi đầu tiên gặp gỡ và âm thầm nuôi nấng một mối tình đơn phương sau lần cất ghe rời bến. Khi chiếc áo bông hường của cô đã khuất dạng sau mấy lùm tre, anh quyến luyến ngóng theo cái dáng hình thon thả ấy.

Bốn tháng sau, khi ghe chiếu vừa tới vàm sông, anh hớn hởi vác đôi chiếu bông lên xóm Rẫy và cố gắng bước nhanh để kịp đến nhà người trong mộng. Đến nơi thì cửa nhà đã được khóa kín và sau trước không thấy bóng một ai ra vào. Khi cất tiếng hỏi thăm thì xóm giềng mới cho anh biết, cô chủ đã rời bỏ quê nhà và theo chồng về một nơi khác. Chiếc áo nhuộm bùn của anh thấm đẫm mồ hôi và nước mắt của kẻ si tình cứ âm thầm tuôn chảy trên môi, trên má. Đôi chiếu bông trên vai bỗng trở nên nặng nề hơn bao giờ hết. Chân anh bước liêu xiêu như một thân xác không hồn. Tiếng đồn kìm văng vẳng trên bến

Hình bìa bài ca “Tình anh bán chiếu” với nghệ sĩ Út Trà Ôn

sông, lòng anh sắt se như một buổi chiều đông thê thảm. Anh trách thầm cô chủ nhỏ, sao ra đi mà không nói một lời từ giả và oán than cái nghề bán chiếu bạc bèo, “tô điểm loan phòng cho những gái còn xuân”. Giờ đây, anh và đôi chiếu kia đang cùng chung một số phận, nằm trơ vơ dưới khoang ghe lạnh lẽo. Anh nhớ sào rời bến mà tâm tư trĩu nặng một nỗi u buồn. Con sông Phụng-Hiệp chảy ra bảy ngã, nhưng

lòng anh vẫn thương hoài cô gái mỹ miều trên dòng kinh Ngã Bảy dẫu cho mai đây, con sông sâu có lở, có bồi.

*“Người ta đã có đôi rồi
Chiếu chẵn đâu ấm bằng
người tình chung*

*Để mình vác cặp chiếu
bông*

*Chờ đợi chi nữa uống
công đợi chờ”*

- Lời bài ca mượt mà, trau chuốt và hát thiệt là sướng miệng !

Bao năm rồi, Tám tui vẫn thường nghe những câu nói na ná như vậy từ rất nhiều khán, thính giả mê đắm, mê đuổi cái lương từ nơi phố thị phồn hoa cho tới vùng nông thôn hẻo lánh. Nhưng Tám tui lại có suy nghĩ khác. Anh chàng bán chiếu này hơi bị “lấn cấn” trong lãnh vực tình cảm. “Người ta” chỉ gọi anh vào nhà, nhờ đo ni tắc chiếc giường, đặt hàng, dặn dò anh làm cho kỹ lưỡng và.. chấm hết! Cô gái ấy có tỏ tình hay hứa hẹn lời nào với anh đâu mà anh lại đèo bông ao ước chuyện lứa đôi ! Anh đã mơ tưởng hão huyền, giống như người xưa thường bảo “đũa mốc mà chòi mâm son” hay Trương Chi đem lòng mơ tưởng My Nương. Mấy chữ “môn đăng hộ đối” vẫn hằn trong suy nghĩ của người dân xứ mình thì đó chỉ là duyên bèo nước tao ngộ chứ chẳng bao giờ được nên nợ vợ chồng !

Giấc mơ đã tan như những giọt sương mai trên nhánh cây ngọn cỏ, anh bán chiếu lui ghe trở về nguyên quán. Tám tui mong sao anh được tỉnh cơn mơ, về quê an thân lập nghiệp và hạnh phúc trọn đời với vợ hiền, con khôn. Mấy lời quê đông dài lượm lặt, Tám tui chỉ muốn góp một vài tiếng trống mua vui và mong mỗi được mọi giới thông cảm và chấp nhận.

TV (01.06.2024)

“Cặp bài trùng” bánh hủi - bánh nghệ

ĐÀO T. THANH TUYẾN
(bài và hình) SÀI GÒN, VN

1.

Hồi xưa ở Thành - Diên Khánh, theo cái nhìn trong trẻo của tôi từ ngày còn nhỏ và cả đến giờ đã hơn 50 năm, có một bà bán bánh hủi, tôi nói không ngoa, ngon trời gầm!

Tôi nhớ nhà bà ở Diên An, sáng sớm bà gánh cái gánh bánh hủi lên chợ Thành ngang qua nhà tôi, bà ghé vô sân, hạ gánh xuống rồi làm mấy đĩa bánh. Ba tôi chỉ thích ăn bánh hủi này thôi.

Thói quen của ba làm thành thói quen của cả nhà. Ăn bánh hủi không biết chán!

Nhớ nhất với tôi (và nhiều bạn bè khi ôn lại chuyện xưa) là nước mắm ớt tỏi chan vô đĩa bánh. Nước mắm không loãng nhưng không sệt, ngọt ngọt, mặn mặn, chua chua; ớt, chanh, tỏi nổi lên, mà nửa thế kỷ sau, đi nhiều nơi, ăn các kiểu bánh hủi hay các loại bánh với nước mắm, tôi không thấy nước mắm ớt tỏi nào ngon như vậy!

Đặc biệt, đĩa bánh hủi hồi ấy, có thêm ít bánh nghệ sắp lên trên.

Bánh hủi và bánh nghệ là “cặp bài trùng”, ngon khó quên.

Cho tôi mô tả đĩa bánh hủi - nghệ ký ức này. Bà hàng cầm dây bánh hủi, gỡ ra từng miếng, sợi bánh uốn lượn kết đều

như sóng trên đĩa, ráo mà không khô. Tay bà sắp xếp uyển chuyển, thứ tự lớp lang. Sau đó bà múc một muỗng mỡ hành nhẹ nhàng lướt trên mặt đĩa bánh và rưới một nhúm ruốc tôm, rải vòng tròn. Thao tác này trông rất điệu nghệ, những ngón tay bà chụm lại, rồi bàn tay dẻo như múa rất đẹp và nhịp nhàng làm nên bức tranh bánh hủi có lớp ruốc tôm mỏng đều khắp đĩa bánh, trông thanh thoát. Chưa ăn đã thấy ngon, hấp dẫn!

Thật tình với món bánh hủi, tôi hoàn toàn không ủng hộ việc bỏ thêm bánh mì chiên hay da heo chiên giòn vào như kiểu ăn bánh hủi hiện nay. Thứ nhất, không đúng hương vị, kiểu cách xưa, thứ hai bánh mì chiên, da heo chiên giòn sẽ làm mau ngán và cuối cùng, chúng không tạo

cho đĩa bánh vẻ thanh cảnh nhẹ nhàng ăn chơi mà trông hơi thô, kiểu... ăn (sẽ thấy) no quá! Tuy nhiên, chỉ là ý kiến hoài cổ của riêng tôi, nhiều người cho là có các thứ “đậm” này đĩa bánh hủi màu mỡ, thấy ngon hơn.

Ngoài ra, tùy theo vùng miền, có nhiều cách ăn bánh hủi, như với thịt heo quay, lòng heo luộc, hay thịt nướng, cuốn bánh tráng rau sống, đồ chua chấm với mắm nêm... Vì bánh hủi đã ngon rồi nên cách ăn nào cũng thú vị; tuy nhiên, với tôi chỉ có đĩa bánh hủi hồi xưa đó mới là nhứt hạng!

Nói về bánh hủi tôi có hơi cổ hủ và cố chấp khi trở lại sống ở Sài Gòn 8 năm rồi nhưng tôi thật khó tính khi không “đồng điệu” với bánh hủi kiểu làm bằng máy, sợi bánh nhỏ, đan dày sít, ăn rất

mau no. Còn nữa, bánh hỏi phải thưởng thức từ từ, nếu ăn cố, nuốt vội sẽ dễ bị ... nghẹn.

Ăn đĩa bánh hỏi xa nhà càng khiến tôi nhớ bánh hỏi quê mình, đặc biệt là đĩa bánh hỏi đầy ắp yêu thương mà sáng nào ba cũng mua cho ăn trước khi đi học. Có lẽ, với bất cứ ai, hương vị xưa nhớ mãi còn bởi làm nên từ tình yêu thương gia đình. Nỗi nhớ về một thời yên ả, có vòng tay bảo bọc của cha mẹ. Tình yêu thông qua từ cái dạ dày là vì thế. Nó nhiều ý nghĩa lắm. Người vợ/mẹ không quản khó nhọc làm món ngon cho chồng/con. Con cái đi xa về luôn nhớ đồng quê, tấm bánh cho người ở nhà. Nỗi nhớ làm nên kỷ niệm, trong kỷ niệm luôn có các món ăn, đời này sang đời khác.

2.

Cho đến bây giờ, dù đã tham khảo nhiều ý kiến của các chuyên gia ẩm thực, chưa ai trả lời cho tôi câu hỏi: vì sao đĩa bánh hỏi ngày xưa lại có thêm bánh nghệ trên mặt?

Bởi, so với bánh hỏi, bánh nghệ là một “phạm trù” rất khác, tương phản với vẻ thanh mảnh của bánh hỏi, sợi bánh nghệ to, hơi thô, thế nhưng chính những sợi bánh nghệ đan cài với nhau đã làm cho cho đĩa bánh “hỏi – nghệ” đặc biệt hấp dẫn. Và cái

trạng thái hơi dai của bánh nghệ xen lẫn với sợi mịn, mềm của bánh hỏi đã làm nên sự thú vị khi thưởng thức cặp bài trùng “hỏi – nghệ” này.

Một lần, tôi cùng một nhóm bạn ra Ninh Hòa (Khánh Hòa) thưởng thức nhiều món ăn xưa do một gia đình tự nấu. Hôm ấy, chủ nhà giới thiệu thêm món bánh dây quê xứ (tên gọi khác của bánh nghệ) ăn với mỡ hẹ và mắm ớt tỏi. Có thể hôm ấy quá nhiều món ngon hấp dẫn nên đĩa bánh nghệ ít ai đoái hoài, trông buồn thiu.

Cho tôi nhân cách hóa đĩa bánh “buồn thiu” một chút bởi làm bánh nghệ rất công phu, phải yêu cái bánh lắm mới giữ được nghề đến bây giờ.

Có nhiều cách làm thành cái bánh nghệ. Có người dùng tay se bột thành sợi rồi xuống miếng lá chuối nhỏ những sợi bột ngang dọc đan xen làm nên cái bánh có hình lưới, xong đem hấp. Có người se bột thành một sợi thật dài xong thu xếp lại thành hình cái bánh... Tôi coi các video trên YouTube thấy bánh nghệ Gò Công làm kiểu thủ công như vậy. Hai bàn tay nghệ nhân se sợi bánh rồi xuống tới lui ngang dọc, thao tác nhanh nhưng mềm mại, trông thật công phu. Bánh nghệ Gò Công ăn với thịt heo trộn với bì xắt sợi. Có thể bỏ thịt vào từng cái bánh rồi cuốn thành cuốn tròn,

hay xếp bánh ra đĩa bỏ thịt lên ăn cùng với rau sống, nước mắm ớt tỏi, đồ chua ...

Ở Dốc Lết, Ninh Hòa (cách Nha Trang khoảng hơn 30 cây số về hướng Bắc) có một quán bánh dây nổi tiếng tên là Sáu Phụng, bán buổi chiều. Bánh làm tại chỗ nên khách đến ăn thấy được cách làm. Cho bột vào khuôn là miếng vải có đặt một miếng kim loại nhỏ đục lỗ bên trong (giống như làm bún thủ công). Vặn cho bột rút xuống thành cái bánh trên vỉ tre rồi đem hấp trong xúng. Tay người thợ mới khéo làm sao, cảm giác như chỉ xoay cái cổ tay rất nhẹ nhàng làm thành những cái bánh đều, giống nhau. Đĩa bánh nghệ ăn kèm xoài bằm, nước mắm ớt tỏi chan thêm nước cá ngừ, cũng là cách ăn của dân miền biển.

Đi thêm 60 cây số đến Vạn Giã, tôi biết có một người bán bánh nghệ ở chợ. Ngồi ăn đĩa bánh nghe bà kể chuyện, vốn là dân Ninh Hòa làm dâu Vạn Giã, trong hành trang đem theo về quê chồng có nghề bánh nghệ để mưu sinh. Đời mẹ truyền sang cho con gái.

Ở Nha Trang nói về món bánh nghệ, người Nha Trang xưa liên buột miếng, có một cô ở gần chợ Phường Sài còn làm bánh nghệ, bán buổi sáng, hỏi ai cũng biết.

Hồi má tôi còn sống, một hôm, tôi có việc vô Phường Sài, nhớ cái bánh nghệ ngày xưa, tôi ghé vào kêu đĩa bánh hỏi - bánh nghệ hết hồi còn bé buổi sáng ba mua cho. Nhìn xoong nước mắm thật to, không có ớt, tỏi (để riêng bên ngoài, ai ăn sao thì nêm vào) tự nhiên tôi nhớ ba quá chừng. Tôi nhớ xoong nước mắm đỏ au, lên ớt tỏi, chanh của bà bánh hỏi ngày còn bé. Tôi nhớ lớp ruốc tôm hồi đó sao mà ngon lạ lùng...

Tôi mua về cho má một hộp, má nhai trệu trạo. Tôi hiểu tâm trạng của má khi ấy, bỏ thì tiếc công con mua mà ăn lại càng nhớ ba, nhớ đĩa bánh một thời sao mà ngon đến thế. “Đâu rồi bánh nghệ ngày xưa” - Má nói.

3.

Tôi trở về Nha Trang, nhớ ba, nhớ má và món bánh nghệ, sáng sớm đi tắm biển về, tôi rẽ vào Phường Sài. Ngồi nhà ấy vẫn còn những quán không mở bán thường xuyên. Có khi tôi ăn được cái bánh nghệ, có khi không. Dù ăn được hay không, cái bánh nghệ luôn là niềm nhớ nhung da diết về những kỷ niệm xưa. Liệu rồi cái bánh làm khá công phu nhưng bán rất rẻ này có bị mai một vì không còn ai chịu khó làm nữa?

ĐTTTT

Người chọn nghề

nghề chọn người

“Con đường xây dựng sự nghiệp không trải đầy hoa thơm mà đầy những gian nan, thử thách. Sự nỗ lực tìm tòi, học hỏi sẽ tạo nên những thành quả rực rỡ”.

GIÓ VIVU
VANCOUVER, CANADA

Vi chọn ngành Xã hội (Sociology), nhưng khi ghi danh mới biết mình không hội đủ điều kiện vì thiếu 60 giờ làm thiện nguyện. Vì ỉu xiu, bà quản lý cười nói: “Học Tội phạm (Criminology) không cần 60 giờ ấy đâu, làm việc với Police vui lắm! Vì cười tít mắt, gật đầu. Đó là “nhân duyên” đưa đẩy vào cái ngành mà Vi gọi là “Tội ác”.

Tháng ngày miệt mài cùng sách vở là quãng đời vất vả nhưng đáng yêu, đáng nhớ với nhiều thú vị khi tìm tòi học hỏi, lo âu lẫn lo sợ khi tìm hiểu mà thực tế thì đủ kiểu phải đương đầu.

Criminology được ghép từ tiếng Latin - *Crimen* - *kết tội*, cùng với tiếng Hy Lạp - *logos* - *nguyên nhân*. Tội phạm học chuyên nghiên cứu tìm hiểu nguyên nhân phạm tội và hành vi tội phạm

để kết tội, một lãnh vực đa dạng của *Khoa Học Xã Hội* bao gồm luật pháp, tâm lý, chính trị, kinh tế, triết học, lịch sử, địa lý và có cả nhân chủng học lẫn sinh vật học.

“Công lý” luôn đòi hỏi người ta không ngừng đặt câu hỏi. Những nghi vấn này thường được bắt đầu với chữ - What, where, when, why and How - có nghĩa là: Chuyện gì đã xảy ra? Ở đâu? Khi nào? Nguyên nhân tại sao? và Xảy ra như thế nào? Nếu bạn là một người kiên định, thẳng thắn, thành thật và dũng cảm thì dần thân vào quan lộ này không khó. Bạn sẽ là một quan tòa, luật sư, nhân viên FBI, CSI, cảnh sát, nhà nghiên cứu tâm lý tội phạm, nhà lập pháp, Pháp y... Đường tương lai rộng mở, bạn sẽ tự lựa chọn để trở thành một viên chức của hệ thống tư pháp, hành pháp hay lập pháp.

Có nhiều bộ môn học rất thú vị nhưng cũng có khi gây sợ hãi ám ảnh nếu con tìm yếu mềm nhiều rung cảm.

Tâm lý học đầy thú vị vì nghiên cứu về hành vi, phẩm hạnh, đạo đức của con người. Nhớ mãi buổi học đầu tiên, ông giáo khuyên: “Còn trẻ hãy lo học, đừng ham mê yêu đương mà sinh ra một tí nhèo, con nít ăn đủ thứ đấy!” (kids eat everything!). Một trò vội đứng lên “Thầy nói

vậy có nghĩa là sao? Con nít không ăn ‘shit’ được đâu!”. Ông giáo mỉm cười, “Này nhé, baby ăn hết thời gian, tiền bạc, năng lượng và sức lực của chúng bay đấy!” ... Cả lớp cười rung cả rún...!!!

Tâm lý học ý nhị bao nhiêu thì pháp y học kinh dị bấy nhiêu. Vừa coi vài hình ảnh đã có 2 cô học trò sợ hãi té lăn ra xỉu, báo hại bà giáo phải gọi cấp cứu. Eo ơi, phải cân đong, đo đếm nội tạng người chết rồi cắt mẫu thử nghiệm như xẻ thịt heo đem bán. Có những xác đã thối rữa, bị thú hay chim chóc, sâu bọ nhâm nhi không còn hình dạng người...! Bước vào phòng của pháp y, mọi dụng cụ đục đẽo, cưa kéo, cắt xén... đều mang một vẻ rờn rợn đầy tử khí. Những cái chết hy hữu nhất là người nghiện ngập ma túy, say rượu

Hoạt động Volunteers

lái xe, tai nạn ngoài công trường... Có 1001 kiểu chết ghê sợ khiến cảnh sát hay thám tử phải rùng mình mà không được quyền đưa ra công chúng. Những hình ảnh xem trong phim chỉ là “giả tưởng” hay ảnh ảo, những hình ảnh thật ngoài hiện trường lâm ly, bi đát, rùng rợn lắm! Gây kinh hoàng nhất vẫn là những “sát thủ

liên hoàn” (serial killers), “serial” là liên tục, liên hoàn tạo thành một chuỗi dài; kẻ sát thủ đã bí mật, liên tục giết nhiều người, nhiều lúc. Những sát thủ liên hoàn thường có thú tính man rợ, rất khó truy tìm vì họ thông minh và hành động có chuẩn bị bài bản, không để sơ hở mà bị lọt lưới. Truy lùng những sát thủ này cần nhiều thời gian

và tâm trí.

Qua bao thế kỷ, không một ai tìm ra sát thủ có biệt danh là “Jack the Ripper – đồ tể Jack” chuyên “xẻ thịt” những cô gái điếm ở khu ngoại ô nghèo nàn Whitechapel, thuộc phía đông thành phố Luân Đôn, Anh quốc vào năm 1888. Tung tích của hung thủ đến nay vẫn là một bí ẩn.

Ở Mỹ, Charles Manson, thủ lĩnh của một tà giáo, chuyên giết người tàn bạo và khủng khiếp nhất vào thập niên 1960. Trong số nạn nhân có nữ tài tử Sharon Tate đang mang bầu. Charles đã chết già trong tù (1934 – 2017).

Ở Canada, có Robert Pickton được gọi là tên “đồ tể lò heo” đã giết 26 cô gái điếm gốc da đỏ ở thành phố Vancouver, rồi xay thịt cho heo ăn để phi tang. Vụ án nổ ra làm bao người sợ hãi không dám ăn thịt heo và đây cũng là một vụ án tốn kém nhất trong lịch sử điều tra tội phạm của xứ lá Phong. Năm 2007, Pickton lãnh án tù chung thân. Pickton bị một bạn tù dùng cán chổi đâm vào đầu, mê man sống bằng máy hỗ trợ sự sống trong bệnh viện. Gần 2 tuần sau khi bị tấn công, vào ngày 1 tháng 6 năm 2024, Pickton (74 tuổi) đã trút hơi thở cuối cùng, kết thúc cuộc đời của một “ác quỷ” (Evil is out of this Earth - Báo Vancouver Sun).

Những tội phạm giết người khét tiếng thường gieo nỗi lo sợ hãi hùng cho mọi người. Ngay cả những nhà nghiên cứu tâm lý cũng không thể tìm hết được những nguyên nhân hay “vì trùng” gây “bệnh” của những tội phạm này. Charles Manson qua đời, có người muốn xin xác hân để nghiên cứu bộ óc có gì lạ mà sao quá độc ác.

Học trong sách vở chỉ là những “từ chương”, hành sự thì gay gắt và đầy hiểm hóc. Theo luật pháp, “Không ai được quyền làm bất cứ điều gì có hại cho chính mình và cho người khác”. Nhưng mọi nơi, mọi lúc đều xảy ra nhan nhản chuyện “chó cắn xe, xe cán chó” và cảnh sát vẫn phải đưa tội phạm vào tù ra khám!

Lịch sử ra đời của lực lượng cảnh sát có từ thời cổ đại La Mã, nhằm bảo vệ cho giai cấp thống trị. Theo thời gian, luật pháp luôn được bổ sung và cập nhật với trào lưu tiến hóa của xã hội, cho nên mọi người công dân đều được bảo vệ và bình đẳng trước pháp luật.

Giảng sư Jeffrey Reiman (American University) đã viết cuốn *“The rich get richer and the poor get prison”* “Người giàu thì càng giàu, người nghèo thì vào tù”. Ông viết về những tội phạm không chỉ là những người cùng đinh, thất học trong xã hội, mà là những người

Hình chụp phá, quay nhưng “được” đưa lên lịch.

giàu có, trí thức, đầy quyền lực. Như những vụ gian lận về tài chính, những vụ án lừa đảo tỷ tiền, những công ty dược phẩm, hóa chất thải chất độc làm hại người, hại môi trường vô số...

Thời xưa, vua chúa có quyền lực tối cao (Absolute power) quyết định độc đoán và độc ác như “chém” ngắn gọn hơn “tha bổng”, không có bồi thẩm đoàn hay quan tòa phán xét; và người giàu mua tội bằng tiền. Nhưng ngày nay hệ thống hình luật xét xử người giàu cũng như người nghèo, người vô học cũng như người trí thức.

Nhớ xưa kia, có người dùng độc dược để ám sát. Ngày nay “tội” ấy vẫn còn tồn tại khi có những chính trị gia “hạ độc thủ” còn ghê gớm gấp ngàn lần Tây độc Âu Dương Phong trong truyện “Võ lâm ngũ bá” của Kim Dung. Ông Sergei Skripal (đối thủ của tổng

thống Nga) và con gái Yulia bị đầu độc bằng chất Novichok nhưng may mắn được cứu sống. Alexander Litvinenko (nhà chỉ trích Putin) đã bí mật bị nhiễm chất phóng xạ Polonium – 210 và chết tại Anh Quốc. Bộ luật hình sự quốc tế cũng khó kết tội kẻ “ném đá giấu tay” vì không có đủ bằng chứng.

Hệ thống hình luật như một tấm gương phản ảnh hoàn cảnh thực tại của một quốc gia. Đó là những vấn nạn đen tối mà luật pháp phải đương đầu với những kẻ xấu xa quấy nhiễu cuộc sống yên bình của người dân. Hiện nay, tội phạm có mặt trên khắp thế giới và đã dần dà biến dạng thành những tội phạm “ảo” trên mạng. Với những cuộc khủng bố, lừa đảo, tuyên truyền ... Vấn nạn của mạng xã hội đã trở thành một cuộc chiến chống gian tà, bạo lực trên một chiến trường mới mẻ nơi có những chiến lược,

chiến thuật để đương đầu với những loại tội phạm đầy mưu mô, trí tuệ, tài năng và quyền lực.

Để đương đầu và kiểm soát những loại tội phạm nguy hiểm còn phải kể đến những “Trùm ma túy” (Drug Lords). Cuộc chiến tranh ma túy lâu dài sẽ là một hiểm họa lớn, đe dọa giới trẻ bị băng hoại, tàn lụi ở khắp nơi trên thế giới. Ma túy chính là nguyên nhân gây ra những hành vi tội phạm như: buôn lậu, trộm cướp, giết người, lây truyền bệnh HIV, AIDS ...

Nếu bạn yêu thích hành hiệp giang hồ, trừ gian diệt bạo, giúp dân sống trong an lạc, hãy tham gia vào đoàn quân phụng sự và bảo vệ công lý. Nếu làm việc hay làm thiện nguyện cho những cơ quan cảnh sát, tòa án, bạn sẽ có nhiều cơ hội học hỏi kinh nghiệm và rèn luyện ý chí, tài năng cũng như hun đúc hoài bão. Dù phải đối mặt với tội phạm nguy hiểm, bạn luôn được bảo vệ an toàn với những nhân viên cảnh sát oai phong, dũng cảm đầy nhiệt huyết.

Mong bạn lựa chọn đúng ngành mình đam mê, yêu thích và luôn kiên trì, dũng cảm đương đầu với mọi khó khăn, thử thách.

Chúc bạn gặt hái nhiều thành tựu rực rỡ trong sự nghiệp.

GVV

TRIỆU MINH

Một trong những tài năng tiềm ẩn của bàn tay là tiết lộ những vấn đề sức khỏe cần được bác sĩ quan tâm. Dưới đây là 8 điều mà bàn tay và ngón tay của bạn có thể đang muốn nói với bạn.

Bàn tay báo bệnh

4 KỶ - KỶ 2

BỆNH TRẠNG: **Cholesterol cao**

Những vết sưng cứng màu vàng dưới lớp da khớp thường là sự tích tụ của chất béo gọi là xanthomas. Những người mắc bệnh này có thể có lượng lipid cao trong máu. Xanthomas có thể báo hiệu bệnh tiểu đường, bệnh gan hoặc thyroid (tuyến giáp) hoạt động kém.

CẦN LÀM GÌ: Tham khảo ý kiến bác sĩ. Thường thì có thể loại bỏ những vết sưng này bằng cách dùng thuốc hạ cholesterol để giải quyết tình trạng lipid tăng cao.

Đốt ngón tay màu vàng

Móng tay cong xuống

BỆNH TRẠNG: **Bệnh phổi**

Móng tay cong xuống và đầu ngón tay phồng lên là dấu hiệu của tình trạng sức khỏe nghiêm trọng có thể liên quan đến phổi.

Mối liên quan phổ biến nhất là bệnh phổi, bao gồm cả ung thư phổi, nhưng chúng cũng có thể là bệnh COPD (bệnh phổi tắc nghẽn mãn tính), bệnh lao hoặc các vấn đề sức khỏe khác.

PHẢI LÀM GÌ: Hãy đến gặp bác sĩ ngay khi bạn nhận thấy sự thay đổi ở ngón tay, vì việc điều trị có thể đòi hỏi tốc độ gấp gáp.

Mùa hè bắt đầu vào tuần này ở Bắc bán cầu với ngày Hạ chí. Ngày Hạ chí đánh dấu ngày dài nhất và đêm ngắn nhất trong năm.

TẠ PHONG TẦN
ORANGE COUNTY, CA

Strawberry Moon
USATODAY

Anh mỗi một chữ thường có nhiều nghĩa, chữ solstice ở đây chỉ có một nghĩa đơn nhất. Tôi đã tra vài cuốn Từ điển tiếng Anh, và thấy cuốn Từ điển nào cũng dịch nghĩa “solstice” như trên, không có nghĩa thứ hai.

Năm nay, Hạ chí ở Mỹ bắt đầu lúc 4:51 PM ngày Thứ Năm (June 20, 2024,) giờ Thái Bình Dương. Tính theo lịch âm là ngày 16 Tháng Năm, năm Giáp Thìn. Nhiệt độ trong ngày Hạ chí rất nóng, ở Việt Nam có thể lên tới 36-40 độ C.

Trái với phương Tây, người phương Đông hiểu Hạ chí là giữa mùa hè, Đông chí là ngày giữa mùa Đông. Ngộ ở chỗ đối với mùa Xuân, mùa Thu, người phương Đông lại không xài chữ chí, mà lại dùng chữ Xuân phân, Thu phân, chữ phân (chia) ở đây cũng có nghĩa là ngày giữa mùa Xuân, mùa Thu, đồng nghĩa với chữ “chí” ở trên. Ngày Xuân phân thời gian ban ngày và thời gian ban đêm dài bằng nhau.

Ngày trước, nhiều bộ lạc người Mỹ bản địa đã thực hiện nghi lễ Hạ chí “múa mặt trời quanh một cái cây trong khi mặc trang phục màu sắc tượng trưng.” Ngày nay, công việc lao động sản xuất phần lớn đều có máy móc làm, trồng trọt không phụ thuộc vào yếu tố thời tiết, nên hầu như chẳng mấy ai quan

Hạ chí & Đông chí

Vào Thứ Sáu, trăng tròn đầu tiên của mùa hè mọc lên. Người Mỹ bản địa gọi là trăng dâu tây vì thời gian của nó trùng với thời điểm thu hoạch dâu tây. Vào tối Thứ Sáu, quý vị hãy nhìn về phía Đông Nam để ngắm trăng tròn ló dạng phía trên đường chân trời. Trăng dâu tây

không có màu hồng hoặc đỏ, mà có màu vàng kim loại sáng hoặc cam

Thuật ngữ “solstice” xuất phát từ các tiếng Latin “sol” (mặt trời) và “stitium” (tĩnh hoặc dừng). Nó được sử dụng để mô tả thời điểm chính xác khi các cực nghiêng tối đa về phía hoặc ra xa mặt trời, còn gọi là ngày chí tuyến, chí điểm,

nghĩa là thời gian hoặc ngày (hai lần mỗi năm) mà mặt trời đạt đến độ lệch cực đại hoặc cực tiểu, được đánh dấu bằng những ngày dài nhất và ngắn nhất (khoảng 21 Tháng Sáu và 22 Tháng Mười Hai, Dương lịch.) Chữ summer đi chung với chữ solstice (summer solstice) dịch là Hạ chí.

Khác với từ ngữ tiếng

tâm tới ngày Hạ chí, trừ phi nhiệt độ ngày đó quá nóng người ta mới sức nhớ ra: “Nóng quá. Ủ, À, thì ra hôm nay Hạ chí.”

Tuy nhiên, vẫn có ngoại lệ. Mỗi năm, hàng ngàn thiên sinh từ khắp nơi trên thế giới đổ về Quảng trường Thời Đại ở thành phố New York để chào mừng ngày Hạ chí với các lớp học yoga miễn phí.

Người Việt, nhứt là người Việt Nam kỳ sống ở mảnh đất quanh năm ẩm áp và nắng nóng, gần như luôn luôn phải tìm cách trốn nóng vào mùa Hè, có Hạ chí cũng vậy mà không Hạ chí cũng vậy. Hầu như người Nam kỳ không có phong tục tổ chức nấu nướng, cúng kiến, ăn uống, vui chơi gì trong ngày Hạ chí. Tôi sống ở vùng đất Nam kỳ 47 năm, tôi thành thật nói với quý vị rằng tôi chưa bao giờ để ý tới ngày Hạ chí ở ngoài đời vì tôi thấy hè thì nóng như nhau, tôi chỉ biết cái tên ngày Hạ chí nhờ đọc truyện Tàu.

Đối với phần lớn người Việt, ngày Đông chí có nhiều kỷ niệm hơn, vui cũng có, mà buồn cũng có. Người càng lớn tuổi, kỷ niệm ngày Đông chí càng dày, với những hồi ức sâu kín về phong tục, tập quán, cha mẹ, anh em, họ hàng, lối xóm...

Tôi nhớ lúc tôi còn chưa biết coi lịch treo tường, một hôm mẹ tôi đi chợ về mua rất nhiều đồ ăn, bột nếp, đường, đậu xanh,

những ống màu bột thực phẩm, gừng, mè trắng, lá dứa, thịt heo, trứng vịt... Nói chung toàn những món ngon lành, “sang trọng” (theo tôi nghĩ.) Mẹ tôi kêu tôi lấy cái thau đồ đậu xanh ra ngâm nước, lấy dao cạo vỏ củ gừng. Tôi hỏi bữa nay mẹ nấu món gì? Mẹ tôi trả lời bữa nay ngày Đông chí, nhà ai cũng phải nấu chè trôi nước, kho thịt làm mâm cơm cúng ông bà. Ăn chén chè trôi nước xong là thêm một tuổi, cũng là bắt đầu năm mới rồi, không phải chờ tới Mừng Một mới là Tết. Mấy đứa ở nhà chơi, đừng ra ngoài phá làng phá xóm người ta lại mắng vốn, bị đòn là xui cả năm đó. Ăn chè xong còn mười lăm ngày nữa là Tết Nguyên Đán.

Tôi nghe vậy háo hức trông cho Tết mau tới để được mặc bộ đồ mới đi chơi, bèn lấy cục phấn mỗi ngày gạch một gạch lên vách tường sau nhà bếp để đếm coi chừng nào Tết tới. Ngày hôm đó, trong thờ tiết se se lạnh, ngoài bữa cơm được ăn thịt ba rọi kho trứng vịt ra, còn được ăn một tô chè trôi nước gồm hai viên chè bự có nhưn đậu xanh và một lô mấy viên ỉ (bột nếp vo nhỏ bằng ngón tay, không nhưn) thả trong tô nước gừng ấm nóng bốc khói. Những cái bánh cấp, bánh cúng (nếp nguyên hạt trộn dừa nạo, đậu trắng, gói trong lá dứa và luộc chín) nóng hổi, mở miếng lá gói ra

ăn ngon vô cùng.

Chè trôi nước ngày xưa dùng bột nếp trắng nắn thành viên trôi nước, mẹ tôi nói đó là những viên ngọc trắng tinh trôi trên nước biển. Ăn viên trôi nước trắng là phong tục bắt chước giao long ngâm ngọc. Viên trôi nước còn có ý nghĩa là đoàn viên, gia đình sum họp. Chữ đoàn có nghĩa là hình tròn, mặt trăng, tập hợp lại, tụ tập; chữ viên cũng có nghĩa là hình cầu, mặt trăng, là người; như vậy, không có loại bánh nào ý nghĩa để dâng lên bàn thờ tổ tiên trong ngày Đông chí như bánh trôi nước, cầu mong người nhà ai đi xa cũng quay về sum họp ngày Tết. Người xưa cũng cho rằng Đông chí là ngày lạnh nhứt trong năm, âm khí nặng nề, tránh làm việc lớn, e sợ thất bại.

Rồi những ngày sung sướng, no đủ bỗng trôi qua. Có những năm Đông chí trong nhà không có món gì để cúng trên bàn thờ ông bà. Mẹ tôi chỉ đủ tiền mua nếp làm bánh trôi nước không có nhưn đậu xanh. Mâm cơm cúng là cơm trắng, rau luộc, cá kho, bánh trôi nếp không nhưn. Không khí buổi cúng trầm xuống, im lặng, ai cũng im lặng, không một tiếng cười, chỉ có những tiếng nói chuyện rì rầm nhỏ nhỏ, buồn bã... Bữa ăn cả nhà cũng im lặng, bầu không khí thật nặng nề, chìm lấp trong sự

buồn bã vì thiếu đói, sự tuyệt vọng vì không biết bấu víu vô đâu để thoát khỏi tình cảnh khốn khổ này. Đó là những ngày Đông chí hằn sâu trong ký ức mà tôi không bao giờ quên được.

Sau khi tôi trưởng thành thì đó là những ngày Đông chí vắng nhà liên tục, chẳng bao giờ ăn được chén chè trôi nước cúng Đông chí ở nhà nữa.

Nam kỳ vốn chỉ có hai mùa mưa và nắng. Từ nhỏ tới lớn tôi vẫn cứ đinh ninh Tháng Mười, Mười Một, Mười Hai (Âm lịch) là mùa Đông. Tháng Một, Hai, Ba (Âm lịch) là mùa Xuân. Tôi đi học ở trường chính phủ Mỹ, cô giáo nói cho tôi biết Tháng Một, Hai, Ba (Dương lịch) mới là mùa Đông.

Ngày nay, người ta nấu chè trôi nước mà cho màu xanh đỏ tím vàng vô bột nếp, tôi không biết cái sự hoa hòe hoa sói cho viên trôi nước có từ lúc nào.

Kể chuyện xưa nghe chơi. Thời nay chẳng còn mấy ai nhớ Hạ chí với Đông chí. Cuộc sống càng hiện đại, càng nhiều tiến bộ khoa học, con người càng bị giam vô các loại xiềng xích vô hình. Công việc bận rộn, học hành bận rộn, ăn món gì cũng chạy ra tiệm, ăn món gì cũng là thực phẩm đóng hộp, đóng gói, thỉnh thoảng cuối tuần mới nấu được bữa cơm Việt ở nhà.

TPT

Hairspray là một vở nhạc kịch hài hước cực kỳ thông minh, vô cùng đẹp mắt, với những màn múa nẩy lửa và một thông điệp xã hội nặng ký. Nhạc kịch được soạn vào đầu thiên niên kỷ 2000, dựa theo bộ phim “Hairspray” (1988) của đạo diễn John Waters. Năm 2007 nhạc kịch được chuyển thể ngược trở lại thành phim, và sau đó còn là một TV series mang tên Hairspray Live! ẢNH: BROADWAY DALLAS

IAN BUI
DALLAS, TX

Nhà sản xuất Margo Lion (1944–2020) là người nảy ra ý kiến chuyển thể truyện phim sang nhạc kịch. Sau khi được sự đồng ý của John Waters, bà muốn Marc Shaiman chuyên viết nhạc phim cho Hollywood để soạn nhạc cho vở kịch. Ra mắt công chúng lần đầu tại Seattle năm 2002, chỉ một năm sau Hairspray được dựng trên Broadway và thành công lớn với 11 đề cử giải Tony và thắng 8, kể cả giải Best Musical và Best Book – chữ “book” trong ngôn ngữ sân khấu được hiểu là người viết kịch bản, khác với người viết nhạc hoặc soạn ca từ. ẢNH: BROADWAY DALLAS

Cốt truyện đặt trong bối cảnh thành phố Baltimore đầu thập niên 1960. Nhân vật chính là Tracy Turnblad, một nữ sinh trung học thuộc dạng “có tí mỡ” (trái) và bà mẹ tên Edna Turnblad (phải) to gầy gấp đôi, luôn luôn do một nam diễn viên thủ vai. Như bao nhiêu teenager khác, Tracy rất mê Elvis và loại nhạc mới rock’n’roll đang thịnh hành trên radio. Một đài TV địa phương bèn lập ra một chương trình nhạc hàng tuần tên là “The Corny Collins Show” cho giới trẻ tham gia, được lên TV để khiêu vũ và thi đấu. Đại khái là một hình thức làm tiền bằng cách quảng cáo cho nhà tài trợ -- công ty Ultra Clutch bán thuốc xịt tóc (hairspray). ẢNH: BROADWAY DALLAS

Nhân vật phản diện Amber Von Tussle (giữa) là con gái cưng của nhà sản xuất TV show, thuộc diện con nhà giàu xinh gái, tóc vàng mắt xanh, chân dài học dở v.v. và v.v. Amber và bà mẹ Velma Von Tussle âm mưu đoạt giải “Miss Teenage Hairspray 1962” bằng cách gài MC của chương trình là Corny Collins phải cho Amber xuất hiện trước ống kính nhiều hơn các thí sinh khác để khán giả ở nhà có thể thấy và gọi vào bỏ phiếu. Nhưng khi Tracy Turnblad quyết định tham dự giải thi múa, mặc dù mẹ cô không muốn vì sợ con mình bị chế giễu trước công chúng, bỗng dưng mọi chuyện trở nên phức tạp. ẢNH: BROADWAY DALLAS

Nhân vật Link Larkin (trái), không những là ca sĩ và tài tử chính của TV show mà còn là bạn trai của Amber. Thật ra cả hai đều lợi dụng lẫn nhau để đạt được mục đích riêng -- Larkin chỉ muốn mượn tiếng mẹ của Amber để kiếm cho mình một hợp đồng thu âm thanh đĩa hát. Nhưng khi Tracy xuất hiện, với phong cách nói năng múa hát dù không chuyên nghiệp nhưng rất thật và rất đời thường của cô thì Link Larkin bỗng dâm ra có cảm tình với Tracy, khiến hai mẹ con Von Tussle vô cùng ganh ghét và tìm mọi cách để phá bĩnh. ẢNH: BROADWAY DALLAS

Sự ganh ghét ấy càng tăng mạnh khi họ phát hiện Tracy học được kiểu nhảy múa “không giống ai” ấy từ những người bạn da Đen cô tình cờ quen được do bị phạt cấm túc sau giờ học. Nên nhớ thời bấy giờ xã hội Hoa Kỳ vẫn còn trong tình trạng “phân cách chủng tộc” (segregation), người da Đen không được sinh hoạt chung với người da trắng – nhà hàng, khách sạn, giao thông, trường học v.v. Đến như chương trình TV Corny Collins cũng chỉ cho phép thí sinh da màu vào mỗi tháng một lần (và dĩ nhiên không có thí sinh da trắng đồng tham dự). Tracy muốn thay đổi điều này nên cô đã tìm cách đưa bạn mình vào chương trình, để rồi tất cả bị cảnh sát bắt bỏ tù. ẢNH: BROADWAY DALLAS

Mặc dù Hairspray là một vở hài kịch từ đầu đến cuối, nhưng lồng trong câu chuyện “cười té ghế” này là những vấn đề xã hội mà cho đến nay vẫn còn mang tính thời sự. Như ta biết, mãi đến giữa thập niên 1960 tình trạng phân cách chủng tộc ở Mỹ mới được dẹp bỏ bằng luật pháp. Tuy nhiên vô số hình thức kỳ thị khác vẫn tiếp diễn nhiều năm sau đó, khi thì ngấm ngấm, lúc thì lộ liễu. Ấn tượng nhất trong vở nhạc kịch này là bài “I Know Where I’ve Been” của nhân vật Motormouth Maybelle (giữa) kể lại những gì bà phải chịu đựng và trải qua trong một đất nước bị chia rẽ bởi màu da. ẢNH: BROADWAY DALLAS

Thêm vào đó là một vấn đề tế nhị không kém mà nhiều người phụ nữ to con hay gặp phải, đó là sự coi thường hoặc kỳ thị chỉ vì họ có vòng eo “không mấy khiêm tốn”. Hairspray không nói vòng vo quanh co mà đánh thẳng vào tâm lý này. Chính vì vậy mà sau hơn 20 năm xuất hiện trên Broadway, nó vẫn tiếp tục gặt hái thành công với các tour lưu diễn. Bằng chứng nhãn tiền là thiên hạ xếp hàng rất dài để mua quà lưu niệm. Một điểm đáng chú ý nữa là khán giả của show này đa phần là các bà các cô thuộc kích cỡ L hoặc XL. Nhưng rất may là không thấy ai xịt tóc phình ra giống trái banh như thời 60 nữa! ẢNH: IANBUI/TRÈ

Điều chỉnh độ ẩm trong nhà

HOÀNG HƯƠNG

Tuỳ vào độ ẩm hiện tại trong nhà mà bạn có thể dùng máy tạo độ ẩm (humidifiers) hay máy hút ẩm (dehumidifiers) để điều chỉnh.

- Dùng vật liệu cách nhiệt (insulation) thích hợp giúp giữ độ ẩm ở mức cân bằng và tiết kiệm điện năng sử dụng.

- Dùng quạt hút (exhaust fans) ở những khu vực có độ ẩm cao như nhà bếp và phòng tắm.

- Luôn bảo trì máy điều hoà không khí (air conditioning). Khi máy hoạt động tốt sẽ loại bỏ độ ẩm trong không khí một cách tự nhiên như một phần của quá trình làm mát.

- Từ việc hiểu nguyên nhân gây ra sự mất cân bằng độ ẩm trong nhà, bạn có thể nhận ra các dấu hiệu của độ ẩm cao và thấp để từ đó điều chỉnh cho thích hợp.

Đôi khi, việc mua máy tạo độ ẩm hoặc máy hút ẩm không giải quyết được vấn đề vì nhiều lý do:

- Nhiều người chọn máy có công suất và kích thước không phù hợp.

- Đối với các dấu hiệu độ ẩm thấp hoặc cao chỉ trong một phòng, việc mở cửa sổ hoặc lắp lỗ thông hơi sẽ có tác dụng. Tuy nhiên, nếu độ ẩm thấp trong toàn bộ căn nhà, bạn có thể cần sửa lại toàn bộ hệ thống HVAC.

DALLAS Sự Kiện

FAIR PARK FOURTH

4/7 (4:30pm). Lễ hội ngày lễ July 4, sinh hoạt dành cho trẻ em, trình diễn nhạc, chụp hình, có xe bán thức ăn, pháo bông

Địa điểm: Fair Park, 3809 Grand Ave, Dallas TX 75210. **Giá vé:** miễn phí.

ADDISON KABOOM TOWN!

3/7 (5pm). Lễ hội nhân ngày lễ 4/7 với chương trình biểu diễn máy bay, bắn pháo bông. Có 200 nhà hàng bán thức ăn, trình diễn nhạc và sinh hoạt dành cho gia đình

Địa điểm: Addison Circle Park, 4970 Addison Cir, Addison TX 75001. **Giá vé:** miễn phí.

CITY OF ROWLETT PRESENTS
FIREWORKS ON MAIN

4/7. Bắn pháo bông, trình diễn nhạc, sinh hoạt dành cho trẻ em, có xe bán thức ăn

Địa điểm: Pecan Grove Park, 5300 Main St, Rowlett TX 75088. **Giá vé:** miễn phí.

Kralendijk, Thủ
đô của Bonaire

Bonaire

hòn đảo đầy màu sắc

Nếu bạn yêu biển, thích thiên nhiên hãy làm một chuyến nghỉ hè bằng du thuyền đi sâu vào các hòn đảo của vùng biển Caribbean. Có nhiều đảo nhỏ ở đó thuộc về các quốc gia khác nhau. Một trong những hòn đảo có nhiều màu sắc nhất là đảo Bonaire là nơi có nhiều điều kỳ thú tuyệt vời đang chào đón bạn.

TRINH THANH THỦY
Bài và hình
ORANGE COUNTY, CA

Bonaire là một phần của Antilles thuộc Hòa Lan (Netherlands) từ năm 1954. Năm 2006, người dân Bonaire, cùng với người dân các đảo khác và chính phủ Hòa Lan, đã đồng ý giải thể các Antilles của Hòa Lan. Ngày nay, tuy được giải thể nhưng Bonaire vẫn phải tuân theo các luật

lệ của Vương quốc Hòa Lan từ bên Âu Châu đặt ra. Bonaire có thủ đô là Kralendijk.

Từ du thuyền nhìn vào hòn đảo này các bạn có thể thấy được các ngôi nhà và thành phố tuyệt đẹp trong các hình thể và màu sắc khác nhau. Bước chân lên đảo, bạn có cảm tưởng như đang ở một thành phố bên Âu Châu. Không giống các

đảo khác, nhà cửa, đô thị của Bonaire bị sự chi phối chặt chẽ của chính quyền Hòa Lan đến từ Âu Châu. Họ cấm xây dựng bờ bãi nên mọi thứ đều ngăn nắp và có trình tự đàng hoàng. Nét đẹp của kiến trúc đô thị này vừa cổ vừa tân nhưng hài hòa, rộng đẹp và thoáng mát.

Từ xa xưa, trong thời thuộc địa, đảo Bonaire

có vai trò là một chợ nô lệ và đã cung cấp nô lệ cho nền kinh tế đồn điền ở Curaçao. Hầu hết dân số có nguồn gốc từ những người Châu Phi bị nô lệ, trong khi phần còn lại là hậu duệ của người da đỏ Caribe và những người định cư Tây Ban Nha cùng Hòa Lan, với nhiều sự kết hợp khác nhau. Trên đảo còn di tích các căn nhà nhỏ bé như cái hộp dành cho nô lệ ở. Hai hay ba người nô lệ ở trong một cái nhà như cái chòi bằng xi măng, rộng 6 ft và cao 5ft để làm việc ở biển muối. Đại đa số người dân trên đảo theo đạo Công Giáo.

Trên đảo, dọc ven biển, có rất nhiều cây xương rồng vì bị ảnh hưởng khí hậu sa mạc, khô cằn. Khoảng 70% bề mặt của hòn đảo là đá vôi san hô, từ Kralendijk, có nghĩa là “đê san hô”. Việc trồng trọt trên hòn đảo thiếu nước này chỉ đủ cung cấp

Biển muối nhiều màu

Nhà ở của người nô lệ

Phong cảnh Bonaire

lượng thực cho người dân địa phương. Cây xuất cảng duy nhất là Lô Hội (Aloe vera) không cần tưới nhiều. Nước uống được cung cấp bởi nhà máy khử muối của chính phủ.

Điều đặc biệt của đảo Bonaire là “Muối”. Bạn hãy lấy một tour đi xem toàn thành phố, bạn sẽ được chở đi quanh đảo để thấy những biển muối, cánh đồng muối, đầy màu sắc và những Kim Tự Tháp Muối kỳ lạ nhất nơi đây. Biển muối có màu hồng chen lẫn trong hai màu xanh khác nhau của nước biển. Bờ biển lại có những bệt biển muối nhẹ nổi theo ven biển trắng xóa trông rất lạ lùng. Bệt muối này rất mặn và dính trông như các bông tuyết rải dọc theo ven biển trắng xóa. Sở dĩ biển muối có màu hồng do một loại vi sinh vật được gọi là vi khuẩn ưa mặn, phát triển mạnh trong nước muối có độ

mặn cao. Trên thực tế đó không phải là vi khuẩn mà đó là một dạng vật sống đơn bào. Màng tế bào chứa sắc tố caroten tạo cho chất kết tinh có màu đỏ hồng.

Hàng tấn muối từ các cánh đồng muối rộng lớn được xuất cảng hàng năm từ cảng nước sâu ở Kralendijk. Muối được sấy khô nhờ năng lượng mặt trời. Sản phẩm tự nhiên này tạo ra không giống “Đá muối” được tạo trong các mỏ muối mà tinh thể muối của nó lớn hơn bình thường. Muối được sản xuất từ các Kim Tự Tháp Muối này còn được dùng để làm nước trong các hồ bơi được ngăn chặn sự tích tụ khoáng chất (cặn) bên trong đường ống, đồ đạc và máy nước nóng.

Thương mại du lịch ngày càng trở nên quan trọng. Tuy nhiên họ cũng thận trọng đối với du khách, họ bảo vệ đảo rất kỹ, không cho phép du khách lấy san hô, vỏ sò hay đất đá mang

Kim tự tháp muối

Một trong những đặc điểm đáng chú ý nhất chào đón du khách đến, cả bằng đường biển và đường hàng không, là dãy kim tự tháp muối trắng đặc biệt ở cuối phía đông nam của hòn đảo. Mỗi kim tự tháp cao khoảng 50 feet chứa khoảng 10,000 tấn muối nguyên chất 99.6%. Tùy thuộc vào thời điểm trong năm, có thể có tới 200,000 tấn muối được xếp ngay ngắn thành hàng dài chờ vận chuyển. Cơ sở muối sử dụng năng lượng mặt trời, một trong những cơ sở lớn nhất ở Caribe, ngày nay thuộc sở hữu của Cargill, công ty tư nhân có trụ sở tại Minneapolis, Minnesota. Cơ sở này bao phủ khoảng 13% diện tích hòn đảo, khoảng 16 dặm vuông đất, trên một vùng bằng phẳng ở góc đông nam. Toàn bộ vị trí chỉ cao vài feet so với mực nước biển. Hoạt động này sử dụng một loạt ao ngưng tụ rộng 250 mẫu Anh. Nước mặn được lấy trực tiếp từ vùng biển Caribe, với độ mặn khoảng 3.5%, hoặc từ hồ nước muối liên kề, Pekelmeer (tiếng Hòa Lan nghĩa là hồ nước muối), với độ mặn 5%, di chuyển qua một loạt các ao ngưng tụ nơi độ mặn của nước muối liên tục tăng lên khi nắng và gió không ngớt làm nước bốc hơi đều đặn. Khi nước muối đạt độ mặn từ 25% đến 30%, nó sẽ được chuyển vào ao kết tinh. Khi nước bay hơi làm tăng độ mặn vượt quá 37%, muối bắt đầu kết tinh và kết tủa ra khỏi dung dịch nước muối. Trong những ao này, màu hồng đỏ do một loại vi sinh vật gọi là vi khuẩn halophilic gây ra. Chúng phát triển mạnh trong nước muối có độ mặn cao và trên thực tế không phải là vi khuẩn mà là một dạng sống đơn bào. Màng tế bào chứa sắc tố caroten tạo cho chất kết tinh có màu đỏ hồng.

Màu tối làm tăng sự hấp thụ ánh sáng mặt trời, làm tăng nhiệt độ, từ đó làm tăng sự bốc hơi và sản xuất muối. Cuối cùng, nó sẽ tạo thành một lớp muối nguyên chất dày 8 đến 10 inch. Toàn bộ quá trình mất từ 10 đến 12 tháng, tùy thuộc vào nhiệt độ và gió hiện tại, cũng như lượng mưa và mức độ bụi và các chất gây ô nhiễm khác trong không khí cung cấp các hạt nhân thúc đẩy quá trình kết tinh của muối. Sau khi thu hoạch, muối được rửa sạch trong nước biển để loại bỏ một lượng nhỏ Calcium sulfate dihydrate, thạch cao thông thường, được trộn với muối. Sau đó, muối đã được rửa sạch sẽ được xếp thành các kim tự tháp muối mang tính biểu tượng và không thể nhầm lẫn của Bonaire. Cơ sở này có thể sản xuất từ 300,000 đến 500,000 tấn muối mỗi năm. Nó được xuất cảng trên toàn thế giới với tỷ lệ gần bằng nhau sang Châu Âu, Châu Á và Bắc Mỹ. Một trong những đặc điểm đặc trưng của muối được tạo ra bởi quá trình khử nước bằng năng lượng mặt trời là kích thước của các tinh thể muối thu được. Không giống như “muối đá” từ các mỏ dưới bề mặt hoặc muối thu được từ dung dịch nước muối được tạo ra bằng cách bơm nước nóng vào các mỏ muối dưới lòng đất, muối thu được từ các quá trình “tự nhiên” như khử nước bằng năng lượng mặt trời tạo ra các tinh thể muối lớn hơn nhiều. Có biệt danh là “sun gems - đá quý mặt trời”, những tinh thể lớn này đặc biệt được đánh giá cao để sử dụng trong các chất làm mềm nước và bể bơi. Muối Bonaire có vô số ứng dụng khác, từ bàn ăn, đến nhiều tiến trình công nghiệp khác nhau, bao gồm sản xuất khí clo để khử trùng nước cho đến mục đích sử dụng thông thường hơn để làm tan băng trên đường vào mùa đông.

đi, phạm luật có thể phạt tù.

Những đàn chim đầy màu sắc tụ tập trên các bãi muối là một trong nhiều điểm thu hút của hòn đảo. Những chú Hồng Hạc màu hồng đỏ rực rỡ, một loài được bảo vệ, là niềm tự hào của hòn đảo và là nguồn cảm hứng cho tên sân bay địa phương (Sân bay Flamingo). Khắp nơi trên đảo bạn có thể thấy nhiều con Cự Đà (Iguanas), sinh sống. Chim thì nhiều loại khác nhau phần lớn là chim Bồ Nông (Pelicans), Kên kên (Vultures), Hải Âu (Laughing Gull), Chim Frigate...

Đời sống dân cư trên đảo nhìn rất an bình và thông dong vì đây chính là nơi nghỉ mát kỳ thú. Hãy ghé nơi đây, nếu bạn có dịp đi qua các đảo của Caribbean.

TTT

Chim Hồng Hạc

Con cự đà (Iguanas)

Kralendijk, Thủ đô của Bonaire

DIỆU CÔ NƯƠNG

Đồ lạnh mùa hè

■ Hè cần kiểu ăn mặc mát mẻ, cân bằng giữa thực dụng và phong cách, và lạnh là lựa chọn tốt. Đầm lạnh thời trang phù hợp mọi dịp, không chỉ diện lên mà cả lúc giản dị. Mặc không gò bó, không mất công giữ gìn kỹ, đa dạng màu sắc và dễ mặc layer nhiều lớp. Chỉ cần thêm vài trang sức và túi xách là có thể diện đẹp.

■ Váy trơn slip skirt vải lạnh mang lại chút bông bênh, thoải mái cho bộ đồ. Mặc với áo ống tube top, giày sneaker cho phong cách đường phố street style, hay mặc chung áo khoác nhẹ, giày có gót đi làm.

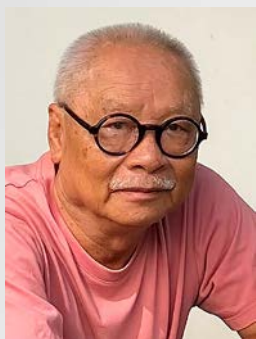
■ Dễ xài, bền, quần tây vải lanh màu trắng là lựa chọn thông minh vì dễ mặc với đồ thường T-shirt, giày sneaker, cũng dễ diện với áo cánh blouse, giày có gót đi làm, đi chơi. Quần shorts lanh cạp cao, rộng rãi thoải mái hợp với nhiều dáng, nhiều dịp dù trong vườn nhà, bên hồ bơi hay đi vacation.

■ Đầm lanh sundress ngắn tay hay không tay kiểu dáng thoải mái. Chỉ là món đồ đơn lẻ nhưng trông vào là xong cho dịp ngoài trời, dạo phố. Dễ tạo kiểu khác biệt với nhiều kiểu giày, áo khoác nhẹ, áo cardigan ...

■ Áo khoác blazer diện lên bất kỳ bộ đồ bình thường nào. Blazer lanh với vẻ ngoài không quá cứng nhắc, lại thoáng mát, rất linh hoạt khi mặc dù là quần tây hay quần jeans. Đặc điểm của đồ lanh là khỏi chăm sóc cầu kỳ, áo blazer lanh nhẹ nhàng tinh tế.

■ Bên trong dù là áo bơi, crop-top, tank-top hay camisole hai dây thì bên ngoài chỉ cần khoác áo sơ mi lanh button-down dài tay. Sơ mi lanh dài tay đơn giản không chỉ khoác, cài cúc lơi, hợp nhiều dịp casual. Còn sơ mi lanh ngắn tay cũng rất thoải mái cho ngày bạn rộn văn phòng hay đi nghỉ. Sơ mi lanh ngắn tay nên lựa kiểu cắt tinh tế để dễ đẹp.

Nhà thơ Nguyễn Viện hiện sống và viết tại Sài Gòn. Từng làm việc và cộng tác với các báo, đài ở trong nước và ngoại quốc. Chủ trương: Nhà xuất bản CỦA (một nhà xuất bản tự do tại Saigon). Nguyễn Viện tự xuất bản tác phẩm của mình. Vừa viết văn vừa làm thơ, N.Viện từng đoạt hai giải thưởng của Văn Việt. Thơ Nguyễn Viện nổi bật tính phản kháng và những nét siêu thực. Sau đây là một vài bài tiêu biểu. **SAO KHUÊ**

tặng vật

Những viên sỏi không làm em ngã
nhưng em biết sẽ khó đứng nổi nếu
không anh. Ngày qua đi – Em đã hòa
trộn anh bằng gió bão. Những người
đàn ông đứng bên lề. Họ vật lông bầu
trời, phơi bụng trên tấm lưới như lũ
cá ươn.

Anh vẫn đi một mình, giấu bước chân
vào đêm. Làm sao anh có thể đến
cùng em hoàn tất một sinh mệnh
nghiệt ngã?

Đừng nói em không thể đứng vững
một mình khi anh đã hòa trộn em
bằng máu. Những người đàn bà đứng
bên lề. Họ nhặt lông khô phủ lên thân
thể mình một niềm khao khát bí ẩn.

Dưới chân anh, mặt đất chỉ còn là
một vũng bùn. Những người đàn ông
vẫn rêu rao chân lý trong quán nhậu
những người đàn bà cất mình trong
cơn phù phiếm. Anh lặng lẽ đi về phía
em với một tặng vật duy nhất là tình
yêu của mình.

(2000)

cáo phó

*Tôi sắp chết
Và đây là lời cáo phó
Nhưng cũng có thể là một bố cáo thất tung của tôi*

*Gia đình chúng tôi trân trọng báo tin
Ông Dominico Nguyễn Văn Viện
(nhà văn Nguyễn Viện)
Đã hân hoan trở về trong vòng tay yêu thương của Chúa*

*Không ai có thể bỏ tù tôi trong ngôn ngữ
hay bất cứ ngôi mộ nào*

*Tôi mong được thấy ánh sáng của tự do
hay tự do của ánh sáng
mọi con người
Những con đường không xiềng xích
Và tro tàn
Những mặt trời khép lại
Và hư không
Những đôi mắt tình nhân hương khói*

*Tôi sẽ không ở lại
Bất cứ ngôi nhà nào
Bởi không có một ngôi nhà nào đứng vững
Trong ánh nhìn hấp hối*

*Nhưng tôi cũng sẽ đến
Nơi mà tự do và bình an không phải là một điều kiện
Cho sự vĩnh hằng*

*Nhưng tôi cũng sẽ đến
Nơi mà tự do và bình an là hơi thở
Của sự bất tử*

làm thế nào cho hết một buổi chiều?

Mỗi buổi chiều là một cơn ốm nhén
Mỗi buổi chiều là một cơn điên
Mỗi buổi chiều là một cái chết buốt

Tôi buộc sợi dây thừng vào hai chân và kéo dốc ngược mình lên khỏi mặt đất
Đu đưa với bầu trời
Tôi leo lên một ngọn cây và bay cùng với lũ chim về phía đám mây đen đang kéo đến
Để khi rơi xuống tôi sẽ là những giọt nước
Và trên một đỉnh thác
Tôi sẽ lao xuống vực thẳm vớt lấy linh hồn mình

Mỗi một buổi chiều tôi có một trò chơi
Mỗi một buổi chiều tôi đều muốn chết.

2011

viết cho năm 2014

Trước khi chào sự sống tôi cúi đầu chào cái chết
Và sẵn sàng
Những kẻ giết người lòng lầy nhát cũng đã chết
Bọn khốn nạn và phét lác mà chúng ta không dám nói to cũng đã đang chết
Tôi chào. Và không bận tâm sẽ đến đâu trong cõi không còn gì ấy
Nếu như tôi có thể gieo mầm cho sự an bình của con người
Tôi không chọn sự im lặng
Nếu như tôi có thể để lại một dấu vết
Tôi không chọn màu trắng của con mắt
Tôi chỉ muốn đi như tôi đã đến
Và chào những con đường
Cái bây giờ không bao giờ đến
Tôi không chờ ngày mai
Bởi cái chết đã có trước khi mặt trời mọc
Và linh hồn tôi vãi
Một vẻ đẹp trừu tượng
Thôi. Chào thời gian
Và những nụ cười tắt lịm
Cái bây giờ đang ụt
Tôi không chờ sự sống hay cái chết...

31/12/2013

một cơn mưa giữa nắng

1.

Không là gì và không có gì. như tự do và nô lệ, con sông trôi đi và ly café đã cạn. một người vừa bỏ đi.

Chiếc ghế trống. hình bóng em vẫn lung linh trên mặt nước. một chiếc thuyền câu thủy mặc.

Hết những buổi sáng.

2.

Không là gì một mối tình. những chiếc lá bay đi. những nụ hôn phai tàn. ở đâu đó, em là một người khác.

Không có gì là nỗi buồn. cơn mưa ở lại. cùng một nỗi nhớ. một hơi thở. mùi tường vi hoang dại.

Hết những buổi chiều.

3.

Không là gì và không có gì. hạnh phúc như đám mây. huyền tượng mùa an hạ. tiếng con chim “bắt cô trói cột” vang trong rừng vắng.

Uống nước nguồn suối đục. cây k'nia ngã đổ. tôi rời bỏ rừng. bóp cổ những con ma.

Không là gì và không có gì. tôi và đêm đè nhau mộng mị.

4.

Ở đâu đó, ngọn lửa bùng lên. nhưng em không nhảy múa. tôi không điên loạn. những điều tàn đã vắng im.

Những nông nân đã nguội lạnh. tôi truông chạy, thiên hành vào lãng quên. nhưng em vẫn là nắng đốt. tôi bốc cháy từ tâm. ngày và đêm hỗn loạn.

Không còn gì cho mai sau. tự do của tôi không ngưỡng vọng. tôi đá xuống mặt đất, sự trống trải tột cùng của một hiện sinh nghi hoặc. vô nghĩa hay có nghĩa không làm tôi bận tâm.

Huyền tượng về an hạ như một cơn mưa giữa nắng. điều tôi cần là một cái ôm không đấn đo. như em vẫn ôm tôi như thế.

18/6/2024

Dự phóng khán
đài Lễ khai mạc
tại quảng trường
Concorde
- NGUỒN INTERNET

Nước Pháp chuẩn bị cho **Thế vận hội mùa Hè** như thế nào?

CỔ NGỤ
THIAIS, PHÁP

Kể từ khi Pierre de Coubertin (*) phục hồi các cuộc tranh tài thể thao tại Thế vận hội, Paris đã từng vinh dự được đăng cai hai lần: 1900 và 1924. Đúng một trăm năm sau, 2024, Paris sẽ khai mạc Thế vận hội mùa hè/*Jeux Olympique* (JO) lần thứ 33 vào ngày 26 tháng 07. So với các Thế vận hội mùa hè đã từng được tổ chức trước đây, Thế vận hội Paris 2024 có hai điểm đặc biệt được lưu ý:

- Thay vì diễn ra trong khuôn viên một vận động trường, lần đầu tiên trong lịch sử Thế vận hội, Lễ khai mạc sẽ được tổ chức dọc theo 6 km của đoạn sông Seine chảy ngang thủ đô nước Pháp, với phần diễu hành của các vận động viên trên 160 tàu và ca-nô lớn nhỏ.

- Có 35 địa điểm trên khắp nước Pháp, từ nội địa ra đến hải ngoại (Marseille, Nice, Bordeaux, Tahiti...), gồm Làng thể vận, Làng truyền thông và các vận động trường, đoạn sông, khoảng biển sẽ dành cho các cuộc thi đấu thể thao từ 26.07.2024 đến 11.08.2024, với 25 địa điểm tập trung tại Paris và vùng phụ cận.

Dù chỉ có 4 (trong tổng số 35) địa điểm được xây mới hoàn toàn, nhưng

Biểu tượng (logo) - NGUỒN INTERNET

ước tính có khoảng 6.8 tỉ euro đã, đang và sẽ được dùng vào các khoản chi phí cho việc chuẩn bị JO Paris 2024.

Đuốc thiêng *olympique* đã được chiếc thuyền buồm Belem chở từ Hy Lạp về Pháp qua ngã Địa Trung Hải và cập bến cảng Marseille ngày 08.05.2024. Từ đó, đuốc Thế vận hội sẽ được 10,000 người chuyên tay nhau để chạy qua 64 vùng-miền cùng hơn 400 thành phố trước khi đến

thủ đô đúng vào ngày khai mạc. Cuộc chuyển lửa của đuốc Thế vận hội sẽ được chia làm hai giai đoạn. Từ 08.05 đến 07.06, đuốc băng qua các thành phố phía nam, trung và tây nước Pháp trước khi ra biển. Sau đó, từ 07.06 đến 26.07, đuốc được rước qua các đảo và vùng đất của Pháp ở Trung Mỹ, Nam Mỹ, Đông Nam Phi, Đông Úc trước khi quay về Pháp rồi tiếp tục xuyên qua các thành phố phía

đông, trung và bắc, cuối cùng đổ về Paris và các thành phố phụ cận (Île-de-France).

Ước tính có 10,500 vận động viên của 206 đội tuyển quốc gia sẽ tham gia thi đấu 32 môn thể thao, với tổng cộng 329 cuộc thi đơn, đôi, đồng đội và đôi nam-nữ. Nước chủ nhà sẽ có một đội ngũ đông đảo gồm hơn 300 vận động viên tham gia thi đấu tất cả các môn thể thao có tên trong danh sách. Hai nước Nga và

Dự phóng Lễ khai mạc trên sông Seine - NGUỒN INTERNET

Bạch Nga (Biélorussie) không được tham dự, nhưng các vận động viên của hai nước này có thể tham gia thi đấu với tính cách cá nhân, không dưới một màu cờ sắc áo nào cả, và phải thêm điều kiện: không được ủng hộ cuộc chiến tranh xâm lược của Nga đang diễn ra trên đất nước Ukraine. Lần đầu tiên, môn *breakdance* (tạm dịch: múa nhào lộn đường phố) sẽ được đưa vào chương trình thi đấu. Môn thể thao này, cùng với trượt ván *skateboard*, bóng rổ 3x3 (3 người mỗi đội) và nhào lộn cùng xe đạp BMX (*BMX freetime*) sẽ được thi đấu ngoài trời, ngay tại quảng trường Concorde, nơi vua Louis XVI, hoàng hậu Marie Antoinette, nhà bác học Lavoisier, các nhà cách mạng Danton, Robespierre cùng nhiều người khác đã bị đưa lên máy chém thời Cách mạng Pháp. Khán đài

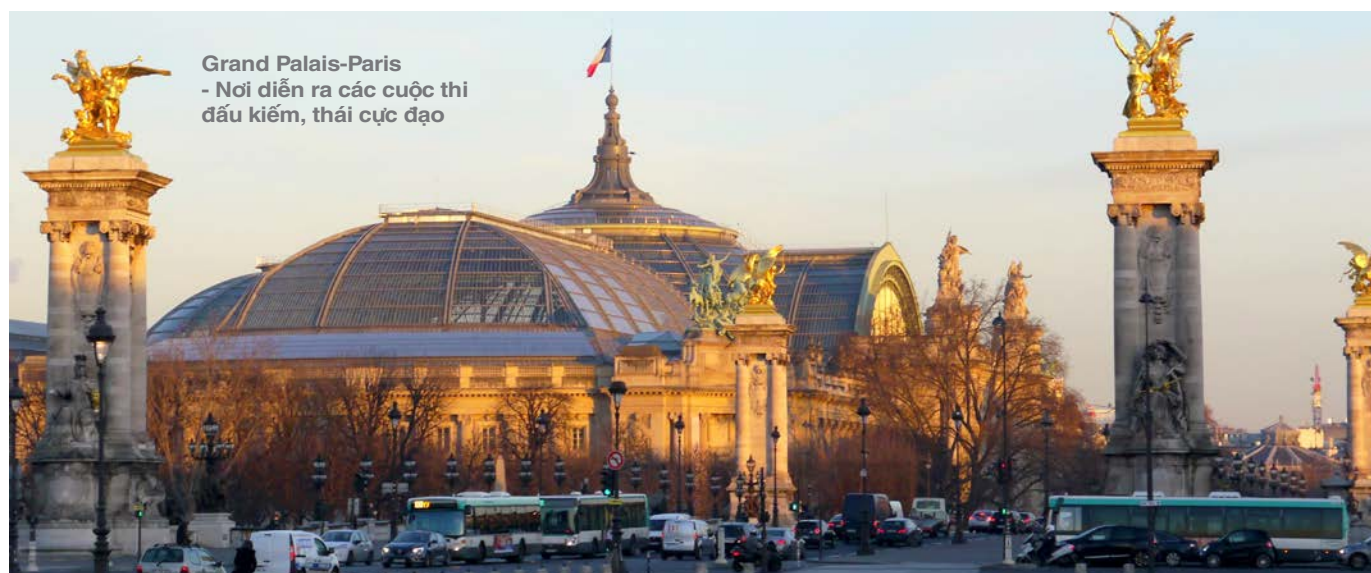
Phúc vật (mascotte) Phryges - NGUỒN INTERNET

được dựng lên khắp nơi, Paris biến thành một đấu trường khổng lồ: tháp Eiffel sẽ chứng kiến các cuộc thi nhu đạo, đấu vật và bóng chuyên trên cát, trực điện Phế Binh/Invalides-cầu Alexandre III-viện bảo tàng Grand Palais với các môn thi bắn cung, điền kinh, 3 môn phối hợp (chạy bộ-bơi lội-xe đạp), đấu kiếm, thái cực đạo. Bên cạnh đó, các sân quần

vợt Roland-Garros tiếp tục truyền thống *tennis*, sân vận động Parc des Princes với môn túc cầu/*football*... Khu vườn mênh mông của lâu đài Versailles cũng sẽ được trưng dụng cho các cuộc thi cưỡi ngựa và 5 môn phối hợp hiện đại (đấu kiếm - bắn súng - bơi lội - cưỡi ngựa - chạy việt dã), trong khi các vận động trường của Paris và những thành phố lân

cận được sử dụng cho các môn thi dưới nước, điền kinh, bóng bầu dục, bóng rổ, bóng chuyên, bóng ném, bóng bàn, cầu lông, cử tạ, thể dục dụng cụ, thể dục nhịp điệu... Đa số vận động trường các thành phố khác của nước Pháp được dùng cho các trận bóng đá. Đặc biệt, bãi biển Tahiti ở Đông Úc châu (cách Paris gần 16 ngàn cây số) sẽ đón tiếp các lực sĩ của môn lướt sóng/*surf*.

Từng không được chọn khi muốn đăng cai JO 2012, đến giữa năm 2017, Paris lại được các thành viên của Ủy ban Thế vận hội Quốc tế (CIO) nhất loạt đồng ý cho tổ chức Thế vận hội mùa hè tại thành phố này. Từ biểu tượng/*logo* tháp Eiffel cách điệu thành con số 2-4 mang màu sắc của các vòng tròn *olympique* khi dự thi đăng cai, biểu tượng chính thức của JO Paris 2024 do nhà tạo mẫu Sylvain Boyer thiết

kế thuộc dạng «3 trong 1» đã thay thế biểu tượng ban đầu và được trình làng vào tháng 10.2019, gồm huy chương vàng - đuốc thiêng *olympique* - khuôn mặt nàng Marianne. Ngoài ra, phúc vật/*mascotte* của JO 2024 mang hình chiếc nón đỏ/*bonnet phrygien* có lịch sử lâu đời, đã xuất hiện từ thời La Mã cổ đại và trong Cách mạng Pháp 1789, tượng trưng cho sự tự do, cũng đã được một hội đồng thiếu nhi lựa chọn. Đôi song sinh Phryges, một lành lặn và một với chiếc chân giả bằng thép đang xuất hiện khắp nơi trên đất Pháp, ở những địa điểm có hay không tổ chức JO và Thế vận hội cho người khuyết tật.

Về phần chính phủ, bộ Giáo dục Pháp đã quyết định chi khoảng 16 triệu euros để tặng cho 4 triệu học sinh tiểu học trên toàn quốc một tập sách tóm lược các thông tin về JO cùng một đồng 2€ đặc biệt có hình tháp Eiffel đang tham gia chạy bộ trên đường thi Thế vận hội. Với cộng đồng người Việt sống tại Pháp, tin vui về việc em Anne Trần có mặt trong đội tuyển quốc gia Pháp gồm 5 vận động viên thi đấu môn cầu lông đang lan rộng. Bố mẹ của em là những thành viên tích cực của Tổng hội Sinh viên Việt Nam tại Paris, từng phụ trách việc thi đấu môn *badminton* trong khuôn

Breakdance-Bordeaux - Môn thể thao lần đầu tiên được đưa vào chương trình thi đấu JO

khổ các Đại hội Thể thao Âu châu của người Việt trước đây.

Bị đình trệ gần 2 năm vì nạn covid-19, các công trường xây dựng, tu bổ trên bề mặt và dưới lòng đất Paris (nổi dài đường xe điện ngầm, đặt thêm dây điện, cáp...) đang hối hả hoàn tất cho kịp kỳ hạn, gây nhiều khó khăn, bức mình cho dân bản địa. Đã vậy, các công đoàn còn kêu gọi thành viên của mình liên tục đình công để đòi tiền thưởng vì phải dời các tuần lễ nghỉ hè và làm thêm giờ trong thời gian diễn ra Thế vận hội. Đời sống xáo trộn, nạn kẹt xe trở nên trầm trọng, nhiều chuyến xe lửa ra ngoại ô bị huỷ bỏ vào cuối ngày hay cuối tuần, một số trạm *métro* phải đóng cửa để tân trang hay để bảo đảm an ninh, an toàn cho việc hoàn tất các khán đài trên mặt đất... dân *parisien* đã thường trực bị *stress*, nay phải chịu thêm sự mệt mỏi, bức dọc vì những vấn nạn mới phát sinh. Cộng với

sự thay đổi thời tiết trên toàn nước Pháp: mùa thu với những cơn mưa rào rích kéo dài suốt 9 tháng, lấn đất mùa đông lạnh lẽo và mùa xuân ẩm áp, nắng thiếu, vitamine D thiếu, khiến ai nấy nhìn nhau ngao ngán, đúng là «mặt xanh, nanh vàng» cả bọn!

Vì vậy, không mấy ngạc nhiên, khi khách du lịch và người hâm mộ thể thao trên khắp thế giới đang nô nức chuẩn bị kéo về Paris, một số không ít dân thủ đô nước Pháp lại quyết định bỏ lỡ dịp may *trăm năm có một* này, về tỉnh hay ra ngoại quốc vào đúng thời gian tổ chức Thế vận hội. Họ tránh đám đông, tránh chuyện ùn tắc trong giao thông, và nhất là tránh nỗi phập phồng lo sợ phải thường trực đối mặt với nạn khủng bố. Thật vậy, các tổ chức Hồi giáo cực đoan và hệ thống truyền thông Nga đã nhiều lần lớn tiếng đe dọa về vấn đề này. Chỉ trong vòng hơn một tháng, bản dự án thiết kế cho việc bảo

đảm an ninh Thế vận hội 2024 đã bị đánh cắp hai lần. Chưa hết! Đầu tháng 06, Netflix vừa tung ra bộ phim «Dưới lòng Seine», kể về cuộc tấn công của cá mập khát máu, do biến dị và thay đổi môi trường, vào đoàn vận động viên đang bơi dọc sông Seine trong cuộc thi 3 môn phối hợp. Nếu chuyện *cá mập nước ngọt* thật sự sẽ xảy ra trong cuộc tranh tài tại cầu Alexandre III trong tháng 07 sắp tới, chắc hẳn các ngài Nostradamus và Trạng Trình phải ngả nón chào thua đạo diễn Xavier Gens của bộ phim «củ cải/navet» này (**)!

CN (06.2024)

(*) Nam tước Pierre de Coubertin (1863-1937), nhà giáo dục học và sử gia người Pháp, người sáng lập ra Ủy ban Thế vận hội Quốc tế (CIO) năm 1894 và vẽ mẫu 5 vòng tròn thể vận lồng vào nhau, tượng trưng cho sự đoàn kết trong thể thao của năm châu. Thế vận hội đầu tiên của thời hiện đại được tổ chức năm 1896 tại thủ đô Nhà Điện (Athènes) của Hy Lạp, nơi các cuộc thi thể thao thời cổ đại đã từng diễn ra trước đó hơn 2500 năm.

(**) Xếp ngang hàng với loại báo lá cải hay tiểu thuyết điểm tình.

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

https://fr.wikipedia.org/wiki/Jeux_7%C3%A99%C3%A9_de_2024

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

Có tác giả chép câu ca dao, theo thể thơ lục bát, nhịp vông ru em, của bà cố mình truyền lại là: “*Chiều chiều ra đứng ngõ sau. Nhớ người áo trắng khăn quàng vắt vai*”. Tui cho rằng tác giả muốn chép lại câu: “*Chiều chiều lại nhớ chiều chiều. Nhớ người áo trắng, khăn điều vắt vai*”.

Câu lục cà lăm chữ ‘chiều chiều’ là ý em muốn nói: chiều tương tự. Em không bỏ sót chiều nào mà em không nhớ tới anh. Còn câu bát: áo trắng phải đối với khăn điều; chớ khăn quàng đâu có đối? Nhưng tại sao phải là khăn điều? Điều là đỏ. Giấy hồng điều là giấy màu đỏ. Khăn điều là khăn màu đỏ vắt vai để anh Hai

chùi cổ trâu cũng màu đỏ; lúc nhai nước cốt trâu trào ra khoé miệng dính tèm lem cái áo trắng thì sao? (Hồi xưa cô ông bà ngoại tui, đàn ông cũng ăn trâu; đàn bà cũng ăn trâu. Ăn hết ráo. Say trâu phê phê; mặt hồng hồng; mắt em trong, tình hết biết. Và rằng em nhờ vôi ăn trâu nên nó chắc. Vì nước sông đồng bằng nó không có chất ‘fluor’ miền núi.

Ý tui, rớt cuộc, hai câu thơ lục bát này tác giả chép không đúng, câu lục, câu bát không ăn khớp, chấp vá, đầu Ngô mình Sở. Người ta nhớ mẹ; em này lại nhớ trai?

Có người lại chép: “*Chiều chiều ra đứng ngõ sau. Nhìn về quê mẹ ruột đau chín chiều*”. Hoặc: “*Chiều chiều ra đứng ngõ sau. Trông về*

quê mẹ ruột đau chín chiều”. Hoặc: “*Chiều chiều ra đứng ngõ sau. Ngó về quê mẹ ruột đau chín chiều*”. Tui cho rằng trong cái ngữ cảnh (context) của câu ca dao này, những động từ “nhìn, trông, ngó”, mấy chữ này đúng nhưng không hay. Nó không diễn đạt được hết cái cảm xúc của một người con gái phải đi lấy chồng xa, xót xa khi em nhớ về quê mẹ,

Nguyễn Bính đã bày tỏ cái tâm sự đó qua những câu thơ lục bát, cũng ở điệu ru con, là: “*Em ơi, em ở lại nhà, Vườn dâu em đốn, mẹ già em thương*”.

Mẹ già một nắng hai sương, Chị đi một bước trăm đường xót xa...”

Theo ý tui, câu ca dao này đừng tam sao thất bản, vừa đúng vừa hay phải là: “*Chiều chiều ra đứng ngõ sau. Ngóng về quê mẹ ruột đau chín chiều*”. Động từ ‘ngóng’ có vẻ sần sùi nhưng là chữ ‘thần’, chữ hay nhứt trong những chữ hay. Vì ‘ngóng’ là bồn chồn; bởi em đang muốn một điều gì đó. (Ngày lãnh lương là em ‘ngóng’ chồng về)

Muốn má ơi đừng gả con xa. Chim kêu vượn hú biết nhà má đâu? Chi bằng gả con thì gả chồng gần. Có bát canh cần nó

Xuống ba lá trên dòng sông Trẹm - NGUỒN GENK

cũng đem cho. Còn bây giờ thì: sương khuya ướt đầm giàn bầu. Bậu về Miệt Thứ bỏ sầu cho qua.

Cuộc sống của lưu dân đồng bằng sông Cửu Long mà. Mới đầu từ Miền Trung vào, ông bà mình chọn vùng đất sông sâu nước chảy để khẩn hoang lập ấp. Sau sanh con đẻ cái một bầy như giặc Tàu Ô. Con cái lớn lên là phải dựng vợ, gả chồng. Dựng là phải có đất, điền để chia cho. Nhưng người để; đất đâu có để. Muốn có đất phải tiến vào Miệt Trèm Trẹm, U Minh.

‘Bên dòng sông Trẹm’ tựa đề truyện dài của nhà văn Dương Hà đăng ‘phoi- dơ- tông’ (feuilleton) trên báo hồi năm năm. Sông Trẹm chia rừng U Minh thành U Minh Hạ thuộc Cà Mau, U Minh Thượng thuộc Rạch Giá. Còn gọi là sông Trèm Trẹm là một con sông dài chừng 42 km, từ ngã ba kinh Tân Bằng – Cán Gáo qua Thới Bình chảy về ngã ba sông Ông Đốc, tỉnh Cà Mau. Màu nước sông Trèm Trẹm có cái ngộ là đổi theo mùa. Mùa mưa, nước sông màu nâu sẫm, màu nước dón (do lá rừng tràm rơi xuống) từ các con rạch đổ ra.

Sơn Nam chia miền Tây thành: Miệt vườn, Miệt ruộng, Miệt rẫy và Miệt Thứ. Miệt vườn Mỹ Tho, Bến Tre, Vĩnh Long. Đất

Miệt Thứ, rừng U Minh - NGUỒN TÀI NGUYÊN MÔI TRƯỜNG

vườn do mức mương, vọt sinh lên bồi liếp. Xáng mới xúc; gàu thì múc. Nên mới có câu: “*Ăn như xáng xúc; mà làm như lục bình trôi*”. Miệt ruộng Cao Lãnh, Sa Đéc, Cần Thơ. Miệt rẫy Miệt giồng, Trà Vinh, Sóc Trăng. Miệt Thứ là Miệt rừng U Minh.

Dân U Minh chèo xuống vô rừng, xắn than bùn về chum; lửa đun hơn chum củi. Xuống ba lá vì nước kinh rạch chảy liu riu chứ không cần năm lá như miệt sông Tiền, sông Hậu nước chảy mạnh hơn.

Rừng U Minh nhiều cá lóc, cá sặc rần, cá rô, cá trê, lươn, rùa, rắn: mỗi nhậu ê hê. Nhưng kẹt cái là ở rừng, chim kêu vượn hú tối ngày, ở một mình buồn chết. Mới chạng vạng, trời chưa sập tối, muỗi đã vo ve kêu như vãi trấu. Phải hun khói vỏ dừa đuổi

muỗi. Muỗi cắn ngứa; ngứa gãi tróc da thành ghẻ. Phải chui vô mùng mà trốn muỗi. Vô mùng nằm cu ki buồn chết tía nên cần người nằm chung mà đàm đạo. Vậy là phải đi về miệt vườn, kiếm nhà nào đông con gái, nhiều miệng ăn, nuôi không xuể, mình rước một đứa về để tiếp má nuôi em. Thương làm sao tấm lòng ‘đại bác’ của mấy ông chồng. Nhưng chua xót thay. Ưng thẳng ‘Đực’ chịu ôm gói theo rồi nhưng cái lòng của em, em để lại ở tuốt miệt nhà em. Em giấu biệt nỗi buồn đó với anh. Vậy mà em ‘xạo xạo’ chia ngọt, sẻ bùi cái giống gì không biết nữa? Chiều đi thăm ruộng về mệt; ngồi nhà trên; uống trà quau, hút thuốc rê. Còn con vợ không làm mồi cho chồng nhậu sương sương để có hứng chun vô mùng dạo lại

bản tình ta mà lại ra đứng cửa sau; ngóng về quê mẹ ruột đau chín chiều mới chết.

Thiệt tội nghiệp mấy anh mình hết sức. Lấy vợ là cày như trâu để lo cho vợ, cho con. Nhớ má, lâu lâu mới về thăm, cho chút đỉnh. Cho nhiều; tiền đâu có? Con vợ nó giữ hết ráo rồi? Má già cả xài hồng bao nhiêu, phần thiếu hụt đã có ba mảy lo. Cho để má an tâm là vợ chồng con không giàu có gì; nhưng không bữa đói, bữa no còn dư chút đỉnh cho má ăn trầu.

Mấy anh mình yêu vợ, thương con là số một. Có vợ rồi cho má xuống số hai. Vậy mà em lấy chồng rồi nhưng em còn nhớ má em lắm? Em chồng mông la quang quác làm vợ khổ lắm, buồn lắm. Giỏi la tầm bậy không hề. He he!

ĐXT

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỢ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, tếu táo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

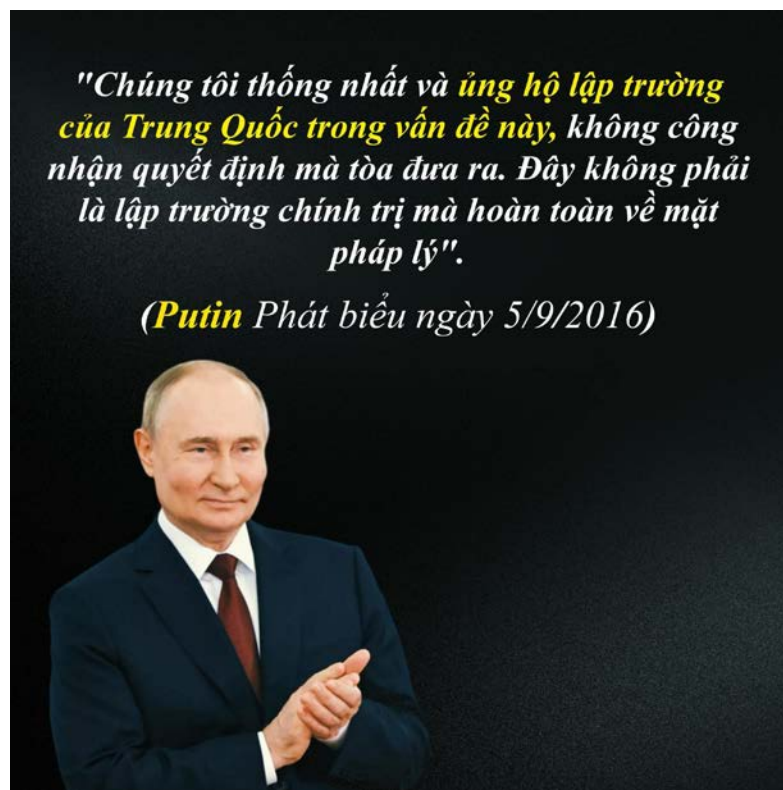
Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

Putin nói gì về tranh chấp pháp lý tại Biển Đông?

Sau khi chính thức nhậm chức tổng thống Nga lần thứ 5 khi đã 71 tuổi, ông Vladimir Putin đi công du tại Việt Nam từ ngày 19 - 20-6-2024, một ngày sau khi ký thỏa thuận phòng thủ chung với Triều Tiên. Ông Putin được 21 phát súng chào mừng tại một buổi lễ quân sự ở Việt Nam, được hai nhà lãnh đạo Cộng sản - Chủ tịch nước CSVN Tô Lâm và Thủ tướng CSVN Phạm Minh Chính ôm hôn và được khen ngợi, nịnh nọt hết lời.

Việc Việt Nam chào đón ông Putin (người đang bị trát bắt giữ của Tòa án Hình sự Quốc tế - ICC với cáo buộc phạm tội ác chiến tranh ở Ukraine) trang trọng quá mức đã vấp phải sự chỉ trích từ Hoa Kỳ và Châu Âu, những người coi nhà lãnh đạo Nga như một kẻ hạ đẳng và phản đối việc các nước độc tài dành cho ông Putin một sân khấu để bảo vệ cuộc chiến của Nga ở Ukraine.

(NGUỒN: FACEBOOK)

Năm 2016, Tổng thống Nga đã khẳng định rằng Nga ủng hộ lập trường của Trung Quốc trong vụ kiện Biển Đông, ông Putin đã nói:

"Chúng tôi thống nhất và ủng hộ lập trường của Trung Quốc trong vấn đề này, không công nhận quyết định mà tòa đưa ra. Đây không phải là lập trường chính trị mà hoàn toàn về mặt pháp lý".

Ngoài ra, từ lâu, Đảng Cộng sản Nga luôn gặp khó khăn vì bị chính quyền Putin coi là đối lập.

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhắc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

Ờ-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “Lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

Máy may

Năm 1755 ở London, một di dân người Đức tên là Charles Weisenthal chế tạo cây kim đầu tiên dành cho máy may và đã nhận bằng sáng chế cho phát minh này. Tuy nhiên, không ai biết chiếc kim đã được sử dụng cho loại máy nào, vì 34 năm sau, chiếc máy may đầu tiên của nhân loại mới ra đời.

Năm 1790, một người làm nội thất tại London tên Thomas Saint đã chế tạo ra chiếc máy bầm lỗ giúp người thợ may có thể xuyên chỉ qua vải, da dễ dàng. Tác phẩm của Saint đã đặt nền tảng cho nhiều loại máy may sau này.

Năm 1830, Barthélemy Thimonnier được chính phủ Pháp trao bằng sáng chế máy may đầu tiên. Thimonnier cũng là người đầu tiên đưa máy may sản xuất với quy mô lớn và là người chủ xưởng may quân đội đầu tiên trên thế giới. Ông nhiều lần suýt bị giết bởi một nhóm thợ may người Pháp vì nỗi sợ mất việc của họ. Dầu cố gắng đem theo một chiếc máy may nguyên vẹn trốn sang Anh và khởi nghiệp trở lại bằng nhiều cách, Thimonnier vẫn có cuộc sống nghèo khổ đến cuối đời...

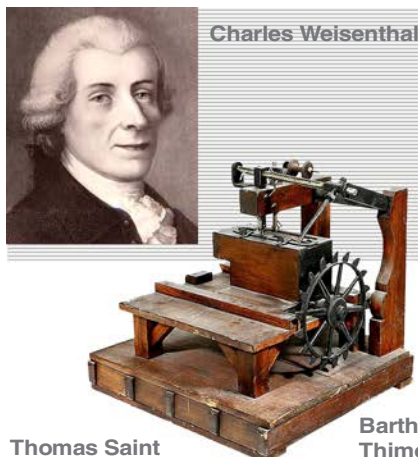
Năm 1833, Walter Hunt, người Mỹ được tôn vinh là ông tổ của những chiếc máy may hiện đại, vì ông tạo ra một chiếc máy may giúp con người bớt nhiều công đoạn may tay trước khi đưa vải, da vào máy.

Đầu năm 1840, Howe – một nông dân người Mỹ đã thành công sáng chế nên chiếc máy may tự động đầu tiên, nhưng không được người Mỹ đón nhận. Howe đã gửi một chiếc máy may cho Amasa – người anh trai đang sống ở Anh với niềm hy vọng. Chiếc máy may được ông chủ hãng may đồ lót William Thomas nổi tiếng thích nhưng lần hợp tác này không thành công.

Vài năm sau, người Mỹ nghĩ lại, vô số hãng máy may lớn mọc lên, đứng đầu là Singer. Mặc dù Singer bị cáo buộc sao chép mọi thứ theo mô hình máy may của Howe, thế nhưng nhờ sự nhạy bén, biết kết hợp tính năng mà cách hoạt động của những cái máy may Singer đưa ra thị trường đã thật sự hữu dụng tới tận ngày nay. Singer và Howe sống như những tỷ phú cho đến cuối đời.

Máy may cơ khí đầu tiên được dùng trong dây chuyền sản xuất của nhà máy. Mãi đến năm 1889, việc thiết kế và bán máy may gia đình mới bắt đầu. Năm 1905, máy may điện được sử dụng rộng rãi.

Ngày nay, ngành công nghiệp “fast fashion” (còn được gọi là thời trang nhanh) đang giết dần các tiệm may truyền thống vì giá sản phẩm quá rẻ, quá nhiều kiểu dáng cho các quý cô dễ dàng thay đổi theo phong trào. Các nhà may truyền thống đang mất dần vì lượng khách không còn nhiều.

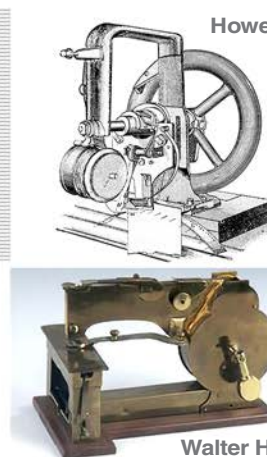

Charles Weisenthal

Thomas Saint

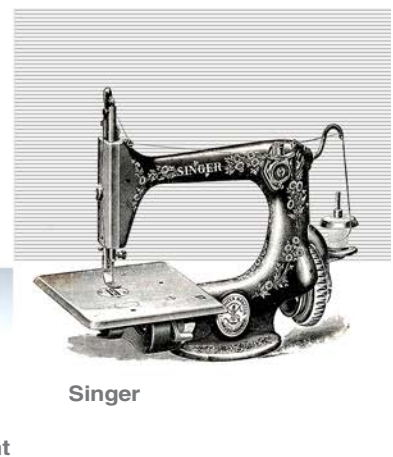

Barthélemy Thimonnier

Howe

Walter Hunt

Singer

Đường hầm xuyên lục địa

Từ eo biển Gibraltar ở thành phố Punta Paloma, Tây Ban Nha có thể nhìn sang Châu Phi một cách rõ ràng

Sắp tới đây, Tây Ban Nha và Morocco dự định sẽ cùng nhau hì hụi đào một con đường xuyên lòng đại dương để nối hai lục địa, Châu Âu và Châu Phi. Khi hoàn tất người ta sẽ chạy vào một phát từ Nam Âu sang Bắc Phi chỉ trong 6 tiếng thay vì 12 tiếng theo lối thuyền bè như trước.

THIÊN AN

Dự án đường hầm

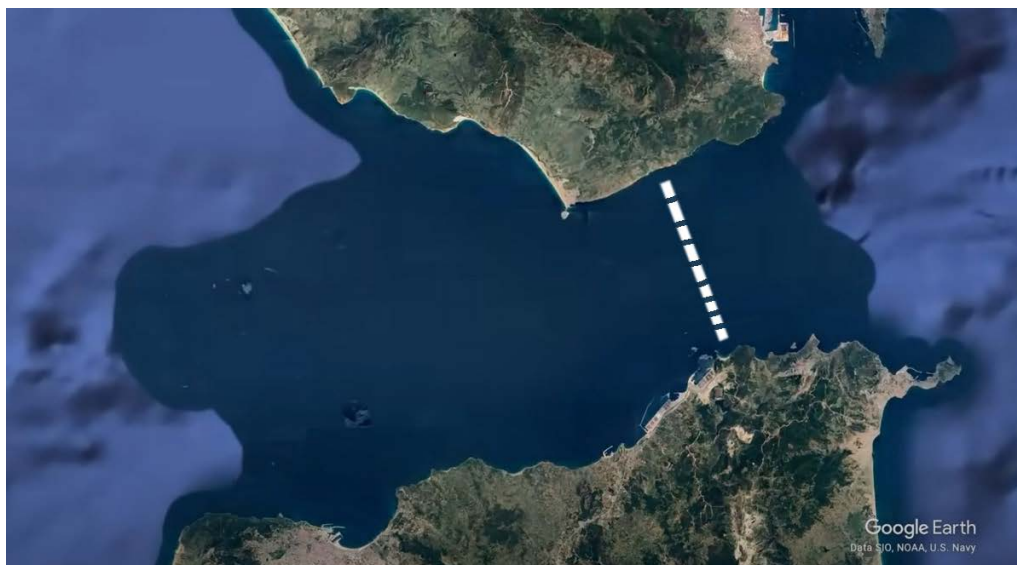
Ý tưởng làm một con đường nối hai châu lục đã hình thành từ năm 1979, nhưng rồi nằm ì trên giấy. Cuối cùng, trái banh mới là kẻ có thể biến dự án này thành hiện thực. Thực vậy, FIFA World Cup 2030 là giải bóng tròn

đầu tiên được đồng tổ chức giữa 2 châu lục: Châu Âu và Phi Châu, với 3 quốc gia đồng tổ chức là Tây Ban Nha, Morocco và Bồ Đào Nha (Portugal), đó là động lực để 3 quốc gia này ngồi lại để giải quyết việc giao thông sao cho thuận lợi nhất. Và thế là con đường sắt

xuyên đại dương nối 2 châu lục được nghiêm túc bàn bạc.

Dự án đường hầm

Công ty khảo cứu Moroccan National Company for Strait Studies (SNED) của Morocco xắn tay đo đạc, nghiên cứu và đưa ra con số phí tổn.

Đường hầm dưới biển nối liền 2 châu lục: Châu Âu và Châu Phi

Không chỉ Morocco, Tây Ban Nha cũng hằng hái khảo sát. Ban đầu, chi phí dự trù cho công trình này vào con số 7.5 tỉ đô la, và thường thì bao giờ cũng nảy sinh gấp đôi

hoặc gấp ba.

Một khi đưa vào vận hành, nó có thể đưa đón gần 13 triệu khách mỗi năm, trung bình 1 triệu người mỗi tháng! Và điều quan trọng nhất là làm sao để

hoàn tất trước World Cup 2030.

Kỹ thuật

Cách đây 5 tỉ năm, Châu Âu và Châu Phi dính liền nhau, do những chấn động

địa chất, nó bị tách ra, và chỉ cách nhau một eo biển nhỏ, chỗ hẹp nhất chừng 13 cây số, gần đến nỗi dân ở lục địa này có nhìn thấy nhà cửa lối nhỏ ở lục địa bên kia. Tuy không xa tầm nhìn nhưng 13 cây số biển này là trở lực rất lớn trong việc giao thông, chuyên chở. Điều này gần như chưa bao giờ được giải quyết một cách thỏa đáng, trừ việc qua lại bằng thuyền hoặc xà lan. Eo biển này đã khiến các chính phủ 2 bên châu lục ngửa mặt hơn một trăm năm qua, họ nghĩ ra đủ loại phương án, nào là xây cầu, đắp mố cầu để xích gần lại trước khi làm đường, hoặc thậm

Công nhân làm việc trong một đường hầm đang xây dựng

chí táo bạo hơn là lấp quách luôn cửa biển.

Đến nay thì những cách trở đó sẽ thay đổi ngoạn mục một khi đường hầm dưới biển dài 27 dặm, dự trù được đào bên dưới eo biển Gibraltar, nối các thành phố Punta Paloma, Tây Ban Nha và Malabata, Maroc hoàn thành! Có thể sau đó nó sẽ nối với mạng lưới đường sắt của các quốc gia đó để hành khách có thể tiếp tục hành trình xuyên các quốc gia khác ở cả hai lục địa. Thử thách lớn nhất là độ sâu của con đường hầm, vì có đoạn biển sâu hơn 1,000 mét, có

nghĩa đường hầm phải nằm bên dưới vài chục mét! Đây là một thử thách đáng sợ. Na Uy là quốc gia đang sở hữu đường hầm chạy dưới biển sâu nhất thế giới nhưng mực nước chỉ ở khoảng 300 mét. Chưa kể việc khoan thủng những tầng đá

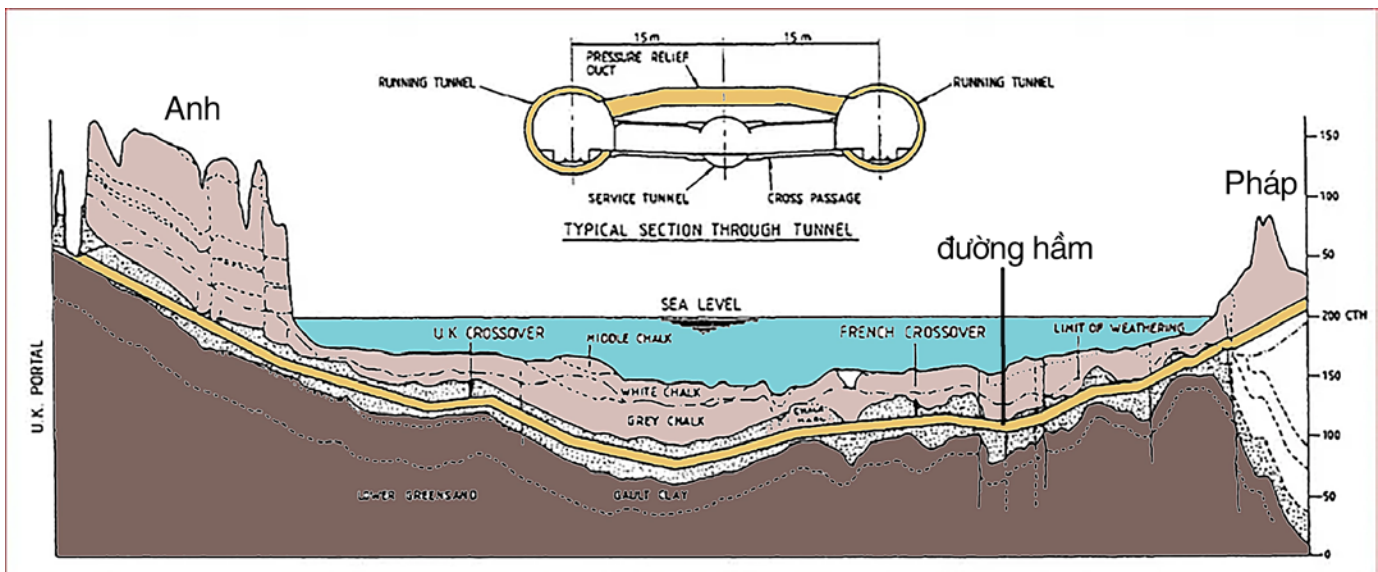
rất cứng nằm dưới đáy đại dương là điều nằm ngoài khả năng kỹ thuật của các quốc gia này, tuy nhiên Đức OK nhận thiết kế những cỗ máy đào đất đặc biệt cho đường hầm này.

Những công trình khác

Trên thế giới đã có nhiều đường hầm dưới nước, như Thames Tunnel tại Anh, đây là một đường hầm được đào bên dưới sông Thames ở Luân Đôn, rộng 11 mét, cao 6 mét và dài 396 mét, nằm ở độ sâu 23 mét bên dưới bề mặt của

Đường hầm Seikan (Nhật)

Sơ đồ đường hầm xuyên qua eo biển Manche, nối liền Anh và Pháp

lòng sông. Công trình này khởi công năm 1825 và hoàn tất năm 1843. Hiện đại hơn thì có đường hầm Seikan Tunnel tại Nhật, đường hầm Seikan dài 54 km, với 23 km dưới đáy biển, đây cũng là đường hầm ngầm dưới biển dài nhất thế giới. Ngoài ra còn có đường hầm xuyên đại dương nối Pháp và Anh là đường hầm eo biển Manche hay

Đường hầm eo biển Anh (tiếng Pháp: le tunnel sous la Manche, tiếng Anh: Channel Tunnel), dài 50 km bên dưới biển Manche. Đây là một đại dự án bị vật như cái mền rách nhưng cuối cùng đã đưa vào hoạt động ngon lành vào năm 1994.

Liệu hai châu lục có thể nối liền?

Ý tưởng và nguyện vọng là một chuyện,

nhưng thực hiện được hay không là một vấn đề khác. Các nhà đầu tư đặt ra nhiều câu hỏi, đại khái là liệu có nhu cầu thực sự sau World Cup không, có thu hồi vốn được không. Rồi họ cân đo đong đếm các chuyến bay, các chuyến phà xem có bao nhiêu khách mỗi ngày, mỗi tháng. Tuy nhiên, cho dầu những chuyên gia kinh tế có giỏi giang tính toán kỹ đến đâu vẫn khó có thể đưa ra một kết luận chính xác, vì có thể họ không dự đoán được rằng, một khi tuyến đường được khai thông, nó sẽ kích thích nền kinh tế cả

hai châu lục, về nhân sự cũng như hàng hóa. Có thể con số sẽ tăng vọt gấp 5-10 lần vì sự tiện lợi, giá thành rẻ, nhanh chóng, điều khiến trước đây người ta ngần ngại đầu tư vì phải di chuyển bằng phà hay máy bay, vừa đắt đỏ vừa rề rà.

Nếu mọi chuyện êm ả, dự trù phải mất 5 năm mới hoàn thành. Như vậy, ngoài sự chuẩn bị kênh cang, về máy móc, nhân sự, tài chính thì nếu khởi công năm 2025, may ra thiên hạ mới có thể lũ lượt kéo nhau qua xem những trận cầu bốc lửa vào dịp FIFA World Cup 2030!

TA

Chắc chắn số lượng khán giả mê đá banh sẽ tăng vọt nếu con đường hầm xuyên lục địa hoàn tất vào dịp WC 2030

Festival Thơ ở New York City

Hàng năm, cứ vào tuần lễ cuối cùng của tháng 7, Ngày Hội Thơ -Poetry Festival- của thành phố New York lại được tổ chức, thu hút tới 15,000 người tới tham dự. Dưới bầu trời rực rỡ của Mùa Hè, Hội Thơ diễn ra ở thành phố Governors Island. Những hội đoàn thơ nhóm thơ ở nhiều nơi được mời dự mang theo những dạng thức sinh hoạt đặc thù của mình đến khu hội, dưới những khu nhà thời Vitorian với những vòm cây cổ thụ trăm tuổi vây quanh. Mục đích của Hội Thơ nhằm giải tỏa các thi sĩ của New York và tác phẩm của họ khỏi vùng tối của những quán sách và phòng ốc thư viện đại học. Bằng cách hội tụ các thi sĩ của đất nước và cung cấp các

Một nhà thơ đang trình bày trước khán thính giả - NGUỒN VIEWING NYC

sinh hoạt thi ca đặc thù, Hội Thơ New York đã đem ánh sáng chiếu dội vào và làm bùng lên vẻ đẹp của thi ca trước mắt quần chúng.

Điều cần ghi nhận là những người đến dự Hội Thơ hoàn toàn miễn phí và được hân thưởng thi ca trong vẻ đẹp rực rỡ

của mùa hè. Festival Thơ diễn ra trên 5 sân khấu lớn: The Brinkley, The Algonquin, The White House, The Black Bird và The Beckett. Suốt trong 2 ngày có tới hàng trăm hội đoàn văn chương chia nhau trình diễn trên những sân khấu này. Những người

tới dự hội được hưởng ánh nắng ấm áp của mùa hè, thưởng thức các món ăn ở ngoài trời, trong công viên cây xanh tỏa bóng. Có cả những trò chơi cho trẻ con nữa. Được biết năm nay, Hội Thơ sẽ diễn ra trong 2 ngày 13-14 tháng 7.

DH - THEO TIN INTERNET

Băng rôn chào mừng người tham dự Lễ hội. CASEY EPSTEIN-GROSS

Một người phụ nữ đang bổ sung dự án "100 Foot Poem" tại bàn Hợp tác Giáo viên và Nhà văn. CASEY EPSTEIN-GROSS

Sử dụng medicare khi bị thiên tai

BẢO SƠN

Các quy định về chăm sóc y tế có thể thay đổi trong một giai đoạn ngắn nếu tình trạng khẩn cấp xảy ra. Tình trạng này phải được công bố bởi một trong 3 cơ quan: (1) Tổng thống, (2) Thống đốc tiểu bang, hoặc (3) Bộ Y Tế Hoa Kỳ. Cư dân trong khu vực khủng hoảng cần theo dõi thông tin để xác định và tuân theo các quy tắc về y tế trong trường hợp khủng hoảng dù là thiên tai, chiến tranh hay dịch bệnh.

1. Đi khám bệnh trong tình trạng khẩn cấp. Nếu sử dụng Medicare nguyên thủy, có thể đến bất cứ bác sĩ nào nhận medicare, ngay cả khi phải rời khỏi thành phố hoặc rời tiểu bang cư trú. Nên gọi số **1-800-633-4227** để biết thêm thông tin về việc đi bác sĩ trong trường hợp khẩn cấp.

Nếu sử dụng Medicare Advantage, công ty bảo hiểm sẽ tạm thời thay đổi quy định khi các dịch vụ y tế trong vùng ảnh hưởng ngưng hoạt động. Nên gọi cho công ty bảo hiểm xem mình có được đi bác sĩ hay đi bệnh viện nào đó chấp nhận medicare nhưng nằm ngoài mạng lưới (out of network) ngay cả khi không phải là đi cấp cứu. Nếu bảo hiểm đồng ý áp dụng quy chế in-network cho bác sĩ hay bệnh viện nhưng họ lại bắt đóng tiền nhiều hơn, thì hãy giữ biên lai đóng tiền (receipt) để sau đó đòi tiền lại từ công ty bảo hiểm.

Trong trường hợp khủng hoảng, thiên tai, nên gọi cho hãng bảo hiểm càng sớm càng tốt để xem có thay đổi quy định gì không và khi nào tình trạng khủng hoảng chấm dứt.

2. Mua thuốc. Người sử dụng medicare có thể chuyển tất cả các

thứ thuốc đang sử dụng sang một pharmacy khác trong hệ thống (in-network) và quay lại pharmacy cũ khi tình trạng khủng hoảng kết thúc. Nếu cần tìm pharmacy thích hợp, hoặc bị mất thẻ medicare, nên gọi cho medicare (**1-800-633-4227**) hay công ty bảo hiểm. Nếu phải sử dụng out-of-network pharmacy, nên gọi cho medicare hay công ty bảo hiểm để biết rõ các quy định. Nếu mua thuốc ở out-of-network pharmacy, có thể phải trả toàn bộ bằng tiền mặt lúc nhận thuốc, lúc đó nhớ giữ lại biên lai (receipt) để yêu cầu medicare hay công ty bảo hiểm trả lại tiền mua thuốc khi tình trạng nguy cấp chấm dứt. Nên nhớ là tiền sẽ không được hoàn trả 100% mà phải trừ đi chi phí vì mua ngoài network. Nên gọi cho medicare hay công ty bảo hiểm để hỏi cách đòi tiền lại.

Nếu thấy rằng việc di chuyển khỏi nơi cư trú sẽ kéo dài vài tháng, nên yêu cầu cấp thuốc 2 hay 3 tháng để không phải mua hàng tháng.

Nếu gặp vướng mắc, nên gọi tìm hiểu thông tin qua số điện thoại in trên thẻ medicare hay thẻ medicare advantage, hoặc gọi số **1-800-MEDICARE**.

(còn tiếp).

CITY OF IRVING PRESENTS SPARKS & STRIPES

3/7 và 4/7. Lễ hội nhân ngày July 4. Trình diễn nhạc, pháo bông, diễn hành, ăn dưa hấu

Địa điểm: Levy Event Plaza, 501 E. Las Colinas Blvd, Irving TX 75039. **Giá vé:** miễn phí.

CITY OF CARROLLTON INDEPENDENCE DAY

3/7 (9:30pm). Bắn pháo bông kéo dài 15 phút. Người xem có thể đến các khu vực lân cận có bãi đậu xe

Địa điểm: Carrollton Public Library at Josey Ranch Lake, 1700 Keller Springs Rd, Carrollton TX 75006. **Giá vé:** miễn phí.

ARLINGTON INDEPENDENCE DAY PARADE

4/7. Diễn hành nhân ngày Lễ Độc Lập Hoa Kỳ, một trong các cuộc diễn hành lớn nhất Texas. Sinh hoạt dành cho gia đình

Địa điểm: Downtown Arlington, 500 E Front St, Arlington TX 76011. **Giá vé:** miễn phí.

BẢO HUÂN

VƯƠNG HOÀI UYÊN
ATLANTA, USA

Trả nghiệp

Có một gia đình vừa tan rã, chia lìa. Tôi là đứa con duy nhất của gia đình đó.

5 tuổi. Tôi đã phải rời khỏi vòng tay yêu thương của cha mẹ để ra đi với bà nội - người thân duy nhất của tôi bấy giờ. Ba tôi ngoảnh mặt bỏ tôi, mẹ tôi cũng ngoảnh mặt bỏ tôi. Làm như một khi tình yêu đã hết, họ xem tôi là chứng tích của một sự lầm lỗi khó tha thứ. Họ ghét nhau và ghét luôn cả tôi. Bà nội đưa tôi về nuôi. Từ đó tôi sống với người bà nghèo khó nhưng giàu lòng thương yêu. Bà tôi gửi tôi vào một trường mẫu giáo nhỏ hơn, nghèo hơn trường cũ tôi đã từng học khi còn sống với ba mẹ. Dĩ nhiên rồi, vì bà nội tôi chỉ là một bà già đơn chiếc làm nghề bán vé

số, không khá giả như ba mẹ tôi. Hồi ấy còn nhỏ quá, tôi chỉ biết khóc mỗi chiều khi các bạn quanh tôi đều có ba mẹ đón về, còn mỗi mình tôi ở lại sau cùng với cô giáo, vì bà đi bán chưa về kịp.

Tôi nhớ quay quắt ba mẹ nên hay khóc thầm những đêm lên giường cùng bà trong căn nhà nhỏ xíu đơn chiếc của hai bà cháu. Trong bóng đêm, bà tôi đưa tay vuốt dòng nước mắt trên má tôi và bà cũng lặng lẽ khóc. Lớn lên một chút có lần bà kể cho tôi nghe về cuộc đời bà. Lấy chồng năm 20 tuổi, bà sống hạnh phúc bên ông nội được 5 năm. Năm bà 25 tuổi, ông nội mất đột ngột trong một tai nạn lao động. Năm ấy ba tôi mới lên 5. Chôn cất chồng xong, bà một mình lặn lội thân cò nuôi

con trai học hành. Rồi con lập gia đình, làm ăn thành đạt và bà cũng bắt đầu sống riêng từ đó, nguyên nhân từ những xung đột mẹ chồng nàng dâu. Bà lại một mình lặn lội mưu sinh cho đến khi ba mẹ tôi ly hôn, ba tôi lại dắt tôi về giao cho bà nuôi nấng. Và lịch sử lại lặp lại một lần nữa, chỉ khác lần này tuổi bà đã cao, sức bà đã yếu mà phải cưu mang thêm một thằng cháu mới tí tuổi đầu đã gặp bất hạnh lớn của đời người: bị cha mẹ từ bỏ.

Ba mẹ tôi từ ngày bỏ tôi không hề đến thăm. Riêng tôi vẫn nhớ ba mẹ đến nao lòng. Thời gian cứ ảm đạm trôi trong quạnh hiu. Bà tôi vẫn hằng ngày miệt mài với công việc bán vé số. Mỗi chiều về, bà ngồi lặng

lẽ bóp đôi chân mỗi như rồi âm thầm nấu cho tôi bữa cơm. Là con trai, nhưng tôi được bà dạy cho chuyện cơm nước rất sớm. Mỗi 10 tuổi tôi đã biết nấu cơm và nấu những món đơn giản. Chắc là bà nghĩ nhờ bà có mệnh hệ nào tôi cũng có thể bươn chải với cuộc sống. 15 tuổi, tôi đi học buổi sáng, buổi chiều đi bán vé số phụ bà. Có lần đi ngang qua ngôi nhà mà mẹ tôi đang sống cùng cha dượng, tôi lên nhìn vào. Thấy mẹ đang ngồi lột chuối cho đứa em nhỏ của tôi ăn. Nhớ mẹ quá, tôi liêu lĩnh bấm chuông. Người làm ra mở cổng, lạnh lùng nói mẹ tôi không có nhà. Tôi đau đớn như có ai vừa tát vào mặt mình. Rõ ràng là mẹ tôi ngồi đó mà sao nở dút tình? Tôi có làm gì nên tội đâu mà bà căm ghét tôi đến thế? Tôi chỉ có lỗi vì đã sinh ra làm con của một gia đình không hạnh phúc. Tôi thấy thêm được như đứa em cùng mẹ khác cha của tôi, được mẹ lột trái chuối bón cho ăn. Mỗi đứa bé sinh ra đều có mẹ, sao tôi lại không có hạnh phúc đó?

Từ đó tôi không hề dám nhìn vào nhà mẹ tôi nữa. Tôi cũng nghe nói bây giờ ba tôi giàu lắm, ông kinh doanh thành đạt và ở nhà lầu, đi bằng xe hơi. Nhưng ông chưa bao giờ đến thăm bà nội tôi. Bà tôi ngày càng già và vẫn lẩm lũi đi bán vé số trên các nẻo đường. Chắc

cũng không ít lần bà lặng lẽ đi sau làn khói bụi mà xe hơi của ba tôi vừa tắt lại. Có lần tôi bệnh nặng, sốt li bì suốt đêm. Bà tôi thức suốt đêm chăm sóc tôi. Trong cơn đau, tôi thấy bà khóc và nói một mình:

- Tội nghiệp cháu tôi, nó có làm gì nên tội đâu mà khổ đến thế. Thương bà nội quá, tôi cố gắng học thật giỏi. Có lẽ cuộc đời tôi bất hạnh nhiều rồi nên ông trời cũng thương, vì thế con đường học vấn của tôi thật suôn sẻ. Thật ra, kết quả học tập của tôi được như vậy một phần cũng nhờ ông Ba - người thầy, người hàng xóm tốt bụng của tôi trong xóm nghèo này. Tôi nghe mọi người trong xóm nói ngày xưa - trước biến cố 1975 - ông là giáo sư dạy Toán trung học đệ nhị cấp (giáo viên cấp 3 bây giờ). Sau 1975 ông đi cải tạo vì tội "Giáo sư biệt phái" nên sau khi được trả tự do ông phải đi xe ôm nuôi vợ con. Ông chỉ có một cô con gái duy nhất là cô Hạnh. Cha đi cải tạo, cô Hạnh không được học đại học, mặc dù cô học rất giỏi, đành bỏ ngang phụ buôn bán với mẹ. Ông Ba cũng không được đi Mỹ diện H.O. vì thời gian ở tù thiếu vài tháng nữa mới đủ 3 năm. Các bạn cùng hoàn cảnh với ông bây giờ đều ở Mỹ. Riêng ông vì có hai ông chú đi tập kết về có chức vụ lớn can thiệp nên được về sớm. Thì ra

trong cái may cũng có cái rủi. Thấy hoàn cảnh của tôi, ông bảo buổi tối đến nhà để ông kèm cặp môn toán cho tôi. Nhờ vậy mà tôi thường đạt thành tích cao trong các kỳ thi học sinh giỏi. Bà nội tôi nhớ ơn ông Ba, lâu lâu mua biếu ông vài cân trái cây. Nhưng lần nào ông cũng tìm cách thoái thác. Cô Hạnh thì thỉnh thoảng có gì ngon cũng mang qua biếu bà tôi. Sống bên cạnh những người hàng xóm tốt bụng như vậy bà cháu tôi cũng thấy ấm lòng. Và tôi thường so sánh sao người không huyết thống với mình thì lại tốt như vậy, còn ba mẹ ruột của mình thì...Nghe tôi kể chuyện mẹ tôi lạnh mặt tôi, cô Hạnh an ủi:

- Không phải là mẹ con không muốn gặp con đâu, có thể dượng con không muốn như thế nên mẹ con phải 'chịu'. Làm phụ nữ khổ lắm con à. Nhiều khi gặp ông chồng ích kỷ, gia trưởng thì bị lệ thuộc đủ điều.

Tôi không biết mẹ tôi có ở trong hoàn cảnh mà cô Hạnh nói không, nhưng thực lòng tôi vẫn thấy buồn và vẫn thấy oán trách ba mẹ.

Một lần vào năm 15 tuổi, trong khi đi bán vé số ở một đoạn đường hơi vắng, tôi bị một bọn lưu manh tính giật cả xấp vé số và tiền bạc. May mắn có anh thanh niên đi làm về thấy vậy dừng xe, đánh tan cả bọn cướp giật và lấy lại được xấp

vé số và tiền bạc trả lại cho tôi. Tôi biết anh có võ nên mới làm được điều ấy. Anh an ủi tôi và nói:

- Làm con trai thì phải biết võ để tự vệ và bảo vệ người thân. Có võ thì không ai bắt nạt được mình hết. Bây giờ đang nghỉ hè, thỉnh thoảng tới nhà anh, anh bày cho vài miếng võ phòng thân.

May mắn đã mỉm cười với tôi. Tôi vừa có người giúp đỡ về việc học tập, vừa có người dạy võ không công. Cuối năm lớp 12, tôi thi đỗ vào một trường đại học lớn với điểm số khá cao. Cũng vào năm này, bà nội tôi bệnh nặng. Suốt trong thời gian bà bệnh ba tôi vẫn không hề đến thăm. Một đêm, khi mở mắt nhìn thấy tôi đang ngồi bên giường, bà lần trong túi áo đưa cho tôi một gói nhỏ và bảo:

- Đây là bảy chỉ vàng nội dành dụm một đời đi bán vé số. Con hãy cầm lấy để phòng thân. Nội mất rồi con hãy cố học cho xong đại học để có nghề nghiệp mà nuôi thân. Bà biết con là đứa có nghị lực, con có thể vừa học vừa làm được. Bà không thể sống đến ngày con thành tài nhưng bà sẽ ở bên con suốt đời để phù hộ cho con.

Tôi vừa khóc vừa gọi: "Bà nội ơi!" trong khi bà nhắm mắt lìa trần. Đám tang bà nội tôi có những người láng giềng tốt bụng đến giúp đỡ nên số vàng bà nội để lại tôi

vẫn còn giữ nguyên. Tôi cũng không ngờ bà tôi lại dành dụm được đến chừng đó. Ba tôi là người đến sau cùng. Ông đưa tôi 15 triệu và ra về. Tôi cầm hờn ném trả ông số tiền ấy và nói:

- Bà nội tôi không có đứa con như ông.

Ông không nói gì, lặng lẽ nhặt số tiền và ra đi không hề ngoảnh lại. Tôi thương xót bà nội bao nhiêu lại càng căm ghét ông bấy nhiêu. Tôi không hiểu sao ở đời lại có loại con cái bạc bẽo đến thế. Tội nghiệp vong linh bà nội tôi, giá ông đừng đến viếng chắc bà dễ thanh thản ra đi hơn. Lo xong đám tang bà nội, thấy nhà cửa quạnh hiu, sợ tôi buồn ông Ba bảo thằng cháu ngoại đến ngủ với tôi cho vui. Nhìn bức hình trên bàn thờ bà, tôi nghĩ thương cuộc đời bà bất hạnh quá, có con trai giàu có nhưng suốt đời bà cơ cực đi mòn gót chân kiếm từng tờ bạc lẻ. Cầu mong kiếp sau nếu được sinh ra làm người, bà sẽ có những đứa con hiếu thảo hơn.

Sau khi bà qua đời, tôi làm đủ nghề để sống. Ban đầu tôi làm phục vụ trong một tiệm cơm. Nhiều lần bị chủ la mắng thậm tệ vì chưa quen việc. Có lần vì chậm chạp vụng về mà tôi bị một bà khách hất cả chén nước mắm cay vào mặt. Nước mắt tôi chảy ròng ròng vì ớn cay nhưng cũng vì tủi cực. Sau đó tôi đi làm

phụ hồ, lương có khá hơn nhưng nhọc nhằn cũng nhiều hơn. Nhiều lần đuối sức quá tôi bị cai thầu tát tai vì không vác nổi bao xi măng leo lên mấy tầng lầu. Buổi trưa có khi đạp xe về không kịp ăn cơm, tôi đành mang bụng đói đi học. Cơ cực đến thế nhưng đêm về mỗi lần đứng trước bàn thờ bà nội để thấp hương, nhìn vào khuôn mặt nhân từ của bà tôi lại thấy lòng bình yên và quên đi bao nỗi đắng cay của cuộc đời.

o O o

Vị sư già ứa nước mắt im lặng nghe cậu thanh niên kể về cuộc đời mình bằng một giọng căm hờn và những dòng nước mắt đau đớn. Là Trụ trì một ngôi chùa lớn, sư đã từng có nhiều đệ tử lui tới và đã từng nghe họ tâm sự biết bao nhiêu nỗi oái oăm của cuộc đời để mong người cho một lời khuyên bảo. Nhìn người thanh niên tuổi đời chỉ chừng hơn 20, vừa tốt nghiệp đại học ra trường, cũng vừa mới nhận một công việc với mức lương khá hậu hĩnh. Vóc người mảnh khảnh, khuôn mặt cương nghị, hai bàn tay chai sạn vì lao động dãi dầu khi còn lứa tuổi vị thành niên.

Trong những tâm sự mà sư từng được nghe của nhiều đệ tử đủ mọi giới, mọi lứa tuổi. Cũng có nhiều nỗi đau đớn, căm hận, nhưng chưa thấy ai căm hận như em.

Ngon lửa căm hận trong em đang bùng cháy với khao khát muốn trả thù. Trong mắt em, trong tim em đang bị thiêu cháy bởi ngọn lửa ấy. Mà trả thù ai? Trả thù hai kẻ sinh thành ra mình. Em muốn làm sao cho cha mẹ em phải phá sản, phải trở thành những kẻ tay trắng, phải sa cơ lỡ vận để thấu hiểu nỗi cơ cực mà em và bà nội đã trải qua.

Nhìn sâu vào đôi mắt em, sư Giác Tâm chậm rãi nói:

- Nếu muốn nghe lời khuyên của thầy trước hết con phải bỏ cái ý định muốn trả thù kia đi. Lòng sân hận nặng nề như vậy sẽ đốt cháy cuộc đời con. Con sẽ chẳng làm được gì hết. Phải biết buông bỏ tất cả cho nhẹ lòng để hướng tới một cuộc sống có ích cho mọi người. Con có nghe câu danh ngôn này chưa: “Căm giận là đem tội lỗi của người khác để trừng phạt chính mình”.

Cậu thanh niên cúi đầu. Vị sư già nói tiếp:

- Con có biết mọi người sinh ra đều mang nghiệp từ nhiều kiếp trước? Tại sao có người chào đời trong nhung lụa vàng son, lại có kẻ mới sinh ra đã bị chính mẹ mình vất vào thùng rác. Có kẻ ra đời là hoàng tử, công chúa hoặc con nhà danh giá cao sang, nhưng có kẻ sinh ra là con của một kẻ ăn xin, lang thang đầu

đường xó chợ. Điều đó do thân nghiệp của chính họ mà kiếp này họ đang trả nghiệp. Tại sao con lại bị cha mẹ hắt hủi từ khi mới lên 5 tuổi, trong khi những đứa trẻ khác lại sống trong tình thương của cha mẹ. Con có tin là trên đời này bất cứ chuyện gì cũng có nhân quả của nó không? Triết lý Phật giáo thì cao siêu nhưng có thể tóm gọn vào hai chữ “Nhân quả”. Bây giờ con có sự nghiệp trong tay, thầy nghĩ con nên làm một công việc từ thiện nào đó để tạo nghiệp tốt cho cuộc sống mai sau của mình. Thầy nói ít nhưng mong con hiểu nhiều.

Cậu thanh niên như người tỉnh ngộ. Lần này thì cậu cũng khóc, nhưng là những dòng nước mắt ân hận. Cậu chấp tay lễ phép nói:

- Mô Phật. Con xin nghe lời khuyên của thầy.

o O o

Nhi gặp lại sư Giác Tâm vào một ngày cuối năm, trong dịp chị từ nước ngoài về Việt Nam ăn Tết. Trong cái lạnh của gió mùa đông bắc một ngày cuối đông, lá cây vườn chùa rụng xào xạc, đuổi nhau lăn tăn trong sân chùa. Tiếng chuông chùa vang lên trong buổi chiều lạnh lẽo, âm ba như lan rộng thành những vòng xoáy trong không trung tĩnh mịch. Câu chuyện về cậu thanh niên 6 năm trước sư thầy

đã kể cho Nhi nghe trong một lần viếng thăm chùa vẫn còn đọng trong tâm trí chị những trần trở về số phận một con người. Lần này gặp lại sư, sau những hàn huyên, Nhi hỏi:

-Cậu thanh niên ngày xưa bây giờ ra sao rồi thưa thầy?

Sư “ à ” lên một tiếng, nét mặt đang trầm lắng bỗng trở nên vui vẻ, linh hoạt:

- Tốt rồi con à. Cậu ấy bây giờ là một người thành đạt, khá giả đúng như khát vọng của cậu ấy. Bây giờ cậu ấy đã có công ty riêng. Nhưng cậu không dùng tiền bạc để thực hiện âm mưu trả thù cha mẹ mình, mà cậu cùng một vị Mạnh Thường Quân mở được một mái ấm, nuôi mấy chục trẻ em lang thang cơ nhỡ. Thầy rất mừng vì những lời giáo huấn của thầy đã có tác dụng.

Nhi cũng vui mừng vì một con người mang nặng tâm sự u uất như em bỗng nhiên trở thành một người giàu lòng vị tha, biết hy sinh cho người khác. Nhi hứa với lòng mình một ngày nào đó chị sẽ đến thăm mái ấm của em. Bà nội em bây giờ trong cõi hư vô nào đó chắc sẽ mỉm cười vì đứa cháu đã biết làm điều lành để trả nghiệp.

VHU

VƯƠNG HOÀI UYÊN

mùa hạ xa

*Chớm hạ rồi
nhưng không có tiếng ve kêu
ta tìm mãi
không ra màu phượng đỏ.*

*Xuân vẫy tay
chào hạ về trước ngõ
chiều tan trường
không có áo ai bay!*

*Vạt nắng nghiêng
như nứ bước chân ngày
chân hoang hoải
gót giày lê phố lạ.*

*Chợt nhớ quê nhà
những ngày xưa chớm hạ
bao hẹn hò
rộn rã những mùa thi...*

*Con chim mùa phượng cũ
cũng bay đi
chở nặng cả quê nhà
trên cánh mỏng.*

*Mùa hạ xa quê
có người đứng ngóng
nắng phía bên kia
có đủ ấm bên này?*

VHU

(DENVER - USA- MÙA HẠ 2023)

Vườn tự nhiên

■ **Biến sân vườn thành môi trường sống hoang dã**, thu hút ong bướm, chim chóc và các sinh vật khác đã trở thành trào lưu. Dưới đây là những cách đơn giản để tạo ra một khu vườn mang đến nhiều lợi ích cho môi trường tự nhiên mà không kém phần đẹp mắt như vậy. NGUỒN: BETTER HOMES & GARDENS.

■ **Trồng đa dạng các loại cây, hoa.** Các giống côn trùng thụ phấn khác nhau thích những hình dạng, loài hoa khác nhau. Các loài thực vật bản địa như hoa coneflower, cúc New England hay cỏ bướm mang đến nhiều hình dạng hoa khác nhau sẽ thu hút nhiều động vật hoang dã hơn.

NGUỒN: GROWING FAMILY.

■ **Trồng cây thành nhiều lớp.** Bạn sẽ thu hút được nhiều động vật hoang dã nhất khi trồng cây dày đặc, nhiều tầng với các loài cây rụng lá (deciduous) và cây thường xanh (ever green), cây bụi (shrub) và dây leo cũng như các loại cỏ (grass) và cây lâu năm (perennial). NGUỒN: FINE GARDENING MAGAZINE.

■ **Tạo nguồn nước trong vườn.** Xây hồ (pond) hay đặt bồn tắm cho chim chóc (bird bath) để cung cấp nước uống cho động vật hoang dã và môi trường sống cho cá, ếch nhái và các sinh vật ưa nước khác. Trồng các giống cây thủy canh như hoa sen, hoa súng, cỏ nước là cách để tạo ra một hệ sinh thái khỏe mạnh và không gian tự nhiên sinh động. NGUỒN: BETTER HOMES & GARDENS.

■ **Treo thêm tổ chim (bird house).** Nơi treo và kích thước tổ tùy thuộc vào loài chim mà bạn muốn chúng đến cư ngụ. Chim hồng tước (wren) thích làm tổ gần cây cối, nhưng chim xanh (blue bird) lại ưa những khu vực rộng rãi, thoáng đãng. Hầu hết các loài chim làm tổ trong khoang đều chọn tổ có cửa với đường kính khoảng 1.5 inch. Treo tổ cách xa nơi đặt đồ ăn cho chim (bird feeder) và cách nhau tối thiểu 25 feet. NGUỒN: PINTEREST.

■ **Thực hành làm vườn theo phương pháp tự nhiên (organic).** Trong số các loài động vật hoang dã mà bạn muốn thu hút đến vườn nhà có cả những loài sâu hại. Tuy nhiên, bạn không nên dùng thuốc trừ sâu hay thuốc bảo vệ thực vật để diệt bỏ. Nếu trồng hỗn hợp nhiều loại cây, đặc biệt là cây bản địa, sâu bệnh khó có thể gây thiệt hại nhiều cho khu vườn của bạn. NGUỒN: HOMESTEAD AND CHILL.

Máy chụp hình trang bị trí tuệ nhân tạo

Chụp hình bằng điện thoại cầm tay, dù bằng iPhone hay Samsung, đều cho những hình ảnh rất đẹp. Nhưng mới đây, công ty Photogram ở Luân Đôn đã sáng chế một loại máy chụp hình có tên là Alice Camera. Máy được trang bị công nghệ chụp ảnh kỹ thuật số cùng với trí tuệ nhân tạo và có thể hoạt động độc lập, nhưng máy này sẽ hoàn hảo hơn nếu kết hợp với điện thoại cầm tay và kết nối với wifi. Trên điện thoại sẽ có phần mềm ứng dụng liên kết và màn hình điện thoại sẽ là giao diện dùng cho việc thể hiện ảnh chụp và điều khiển hệ thống. Ngoài ra, điện thoại sẽ là phương tiện để chỉnh sửa và chuyển ảnh lên internet. Đây là một bước tiến mới trong kỹ thuật máy ảnh, bao gồm cả phần cứng, phần mềm và thuật toán trí tuệ nhân tạo.

Máy bắt đầu được bán ở Anh Quốc từ 15/7 và đang nhận đặt hàng từ Hoa Kỳ, Nhật, Âu Châu, và Úc cho đợt gửi hàng từ 15/8 và đợt 3 vào tháng 9 năm nay. Giá của Alice Camera là \$845.

Nón an toàn xếp lại được

Người sử dụng xe đạp để đi làm hay di chuyển những đoạn đường ngắn trong thành phố vẫn thường xuyên phải sử dụng nón an toàn. Hầu hết nón hiện nay đều ở dạng cứng và cồng kềnh. Một loại mới do hãng Ventete ở Anh Quốc mới sản xuất rất tiện dụng vì có thể xếp lại đặt trong túi đeo lưng. Nón kèm theo một máy bơm nhỏ có kích thước như một thẻ tín dụng giúp thổi phồng nón lên chỉ trong 30 giây.

Nón rất nhẹ và thoải mái khi đội vì độ thông thoáng cao, không làm đổ mồ hôi, vì vậy có thể mang lâu mà không sợ bị nóng. Nón có hình dạng như do nhiều thanh kết cấu thành, làm bằng chất liệu chịu lực và có khả năng bảo vệ giống như những loại nón cứng. Khi xếp lại, nó chỉ dày chừng 15 mm, dễ dàng cất giữ.

Công ty dự định sẽ bán ra với giá \$160 trong vài tháng tới. Mặc dù giá khá cao nhưng cũng có thể chấp nhận đối với người sống ở thành phố và thường xuyên sử dụng xe đạp.

Hết phước

Thượng tọa Like Foot Light, tức Thích Chân Quang nghe bảo vừa bị Giáo hội Phật giáo Việt Nam cấm thuyết giảng trong 2 năm vì những bài giảng của ông quá nhảm nhí. Đồi năm qua, Thích Chân Quang nổi như cồn trên mạng xã hội vì chuyện được hay mất phước, thậm chí theo ông thì mùa Hè mà mở máy lạnh cũng bị ... mất phước vì làm hao điện, sống thiếu tự nhiên với thiên nhiên. Vậy là từ nay ông có thêm kinh nghiệm mất phước vì nói tầm xàm.

Nuốt cá chữa bệnh

Cứ mỗi mùa Hè là các cha mẹ có con cái bị suyễn lại dắt con đổ về thành phố Hyderabad bên Ấn Độ để chữa bệnh. Theo truyền thuyết, những vị thần đã ban cho một "thần y" tại đây cách chữa bệnh suyễn hiệu nghiệm bằng cách nuốt cá sống. Các thế hệ gia đình của thần y này đã tiếp nối cách chữa bệnh dân gian này từ hàng trăm năm qua, cho trẻ nhỏ nuốt những con cá sống bé tí để chữa trị. Chắc nuốt cá đỡ hơn nuốt ... thần lẩn như xứ ta thuở xưa.

Trường sinh đôi

Nghe bảo Sài Gòn có nhà hàng Sinh Đôi thì Mỹ cũng có trường Sinh đôi. Trường Pollard Middle School tại Massachusetts vừa phá kỷ lục với 23 cặp anh chị em sinh đôi cùng tốt nghiệp bậc bán trung học trong năm nay. Với tỉ lệ sinh đôi tại Mỹ là 3%, các trường học Mỹ trung bình có khoảng 5 đến 10 cặp sinh đôi là tối đa, đây là trường hợp ngoại lệ hiếm có.

Bỏ xứ mà đi

Bỏ xứ mà đi...

Tình trạng người Việt bằng cách này hay cách khác để vượt biên sang Mỹ và những nước tự do, tiến bộ ngày càng nhiều. Chỉ khác với thời thuyền nhân là thời đó, người ta vượt biên để tìm tự do, vì sợ chết, sợ ai đó trả thù, đấu tố... còn bây giờ, người ta vượt biên để tìm miền đất hứa, tìm một thứ gì đó mà người ta đã chờ đợi gần nửa đời người vẫn không thấy, người ta buộc lòng phải đi tìm, không thể gác lời hứa cũng như công việc tìm kiếm ấy cho thế hệ sau được. Thế nhưng, đâu phải cứ tìm là có, tìm là được, nhiều người bỏ xứ mà đi, cuối cùng, cũng không còn xứ để trở về. Trường hợp nhiều gia đình dọc bờ biển Quảng Điền - Thừa Thiên - Huế là một ví dụ.

UYÊN CA
QUẢNG NAM - VN

Cực quá, biết làm gì mà ăn?

Hầu như đó là lập luận chung của nhiều người, lập luận rất thật chứ không phải than thở hay diễn giải gì. Thời tôi còn nhỏ, tôi sống với ông ngoại, ông tôi người Quảng Điền, từng tham gia kháng chiến chống Pháp và cũng từng mệt mỏi, ngán ngẫm thế sự. Nhờ cái mệt mỏi của ông

mà tôi thỉnh thoảng được nghe ông nói về cái xứ có tới hai ông “cách mạng bự” là Nguyễn Chí Thanh và Tố Hữu, đương nhiên, qua lời kể của ông thì tôi thấy họ cũng chẳng bự gì. Nhưng thôi, đó là chuyện khác.

Trong tiềm thức của tôi, hình ảnh những xã bên kia động cát như Quảng Công, Quảng Ngạn và các xã ven biển như một thế giới cổ tích xa lắc xa

lơ nào đó. Sau này, đọc tiểu thuyết Người đàn bà trong cồn cát của Abe Kobo, tôi lại nhìn thấy vùng biển quê ngoại ấy trong tiểu thuyết của nhà văn Nhật Bản này.

Thế rồi sau nhiều năm, tôi cũng đến được cái nơi mà qua các động cát, qua các rừng sú, vẹt, rừng ngập mặn, qua các đầm phá, qua một đoạn Tam Giang... Thú thực, nơi ấy có gì đó khiến tôi rừng

mình, một cái nơi nhà của người sống chen lẫn với nghĩa địa, con người có gì đó thật liêu trai và hoang hoải, còn nghĩa trang lại có gì đó gần gũi và sống động... Điều ấy khiến tôi thấy sợ. Một vùng đất chỉ biết dựa vào cây phi lao, đánh bắt gần bờ và những vồng khoai, những đám ruộng nhỏ, những bãi dưa để tồn tại, thì e rằng, người trẻ không biết bỏ xứ mà đi mới là chuyện lạ!

Như lời của ông Trung, một nông dân ở Quảng Ngạn chia sẻ:

- Ở đây thì biết làm gì để sống chứ, chủ yếu là ăn nhín uống nhịn để học kiếm cái chữ, chính cái chữ đổi đời cho mình. Còn bây giờ thì chỉ có vượt biên mới đổi đời cho mình thôi!

- Tại sao cái chữ có thể đổi đời mà người ta lại chọn vượt biên hả bác?

- Trước đây, có cái chữ, có được công việc, còn bây

giờ, có cái chữ, có được kỹ năng đọc áp (app) gì đó, biết thêm thế giới internet để mà chạy xe ôm grab. Nhưng đâu phải ai cũng đủ vốn để mua cái xe, mua cái điện thoại xịn mà chạy xe ôm đâu. Với lại bây giờ, người chạy xe ôm đây đường, ai dám mạo hiểm đầu tư nữa. Lẽ nào học xong cái chữ về lại đi làm ruộng, thôi thì vượt biên là đường thoát.

- Bác tin rằng vượt biên

là đường thoát sao?

- Tin chứ cháu, giờ còn đường nào khác đâu!

- Bác chưa từng nghe nói có nhiều người vượt biên nửa chừng thì bị bắt, bị nhốt, trả về nước và chịu rất nhiều thiệt thòi sao? Và bác có bao giờ nghe nói đến những đường dây giả mạo giấy tờ, buôn người?

- Có, ở đây dân người ta rành lắm, rành hơn là

cháu nghĩ, vì có người bị lừa rồi, có người bị bắt rồi, có hết. Vì chính lẽ này, tức là bị quá nhiều và tìm hiểu, mạo hiểm quá nhiều nên người ta thành ra rành rọt và quen chuyện rồi. Nhưng dù như thế nào thì muốn đổi đời cũng phải đi thôi. Chứ ở đây lấy gì để sống, những cơ hội tốt đẹp nhất thì thuộc về con của các ông (tức cán bộ) hết rồi, mình lấy đâu mà không đi, ở đây quanh năm bằm ruộng nương, mà khi ruộng nương lên giá thì người ta cũng bị thu hồi, đền bù với giá rẻ mạt để tiền lại lọt vào tay kẻ khác. Khổ!

Cùng mỗi ưu tư với ông Trung, anh Chiến, một người trẻ, có nghề nghiệp ổn định, chồng làm thợ kép (tức thợ đắp chỉ, xây mộ hàng giỏi), vợ kinh doanh may mặc, nhưng dường như hỏi về tương lai lâu dài, anh vẫn cho rằng:

- Chỉ có vượt biên, sống

Buồn xa xẩm...

trên xứ người thì con cái mình mới tiến bộ được. Mình là người làm ăn, mình cũng có tâm nhìn lắm đó, mình thấy vậy!

- Xin anh nói rõ hơn về nhận định của anh được không ạ?

- Được chứ, chị biết rồi đó, ở xứ này, dù có học giỏi mà không có quyền thế thì cũng khổ thôi, muốn xin việc thì phải đút lót, mà có mấy người có tiền nhiều để đút lót đâu. Toàn là làm chân sai vặt cả đời, lương ba đồng ba cọc, còn thua cả lương thợ hồ nữa. Còn đất đai bây giờ chị thấy rồi đó, cứ chỗ nào phát triển thì thu hồi, đền bù, mua được cái gì. Chính vì vậy mà có cơ hội để cầm cố, thế chấp nhà cửa, đất đai để đi là người ta đi ngay. Vì người ta biết đi là mạo hiểm, nhưng vẫn ít mạo hiểm hơn ở lại, bám lấy cái nghèo để đến khi giàu thì người khác hưởng (cười chua chát).

Không phải cây gì cũng trồng được trên đất cát

Những lăng mộ to hơn nhiều so với nhà ở

Còn những ngôi mộ và đền tháp

Hầu như gia đình nào đi vượt biên đều chịu chung một cảnh là nhà bị tịch thu sung vào công quỹ nếu không còn người ở lại giữ nhà và đứng ra đóng thuế, làm thủ tục với nhà nước. Chính vì vậy mà có nhiều ngôi nhà hoang vì chủ nhà đã ở bên kia đại dương. Và một khi đã đi sang được nước khác, người ta nuôi ước mơ với quyết tâm sẽ bằng mọi

giá nhập cho được quốc tịch nước đó, bằng cách sinh con đẻ cái trên đất Mỹ hoặc cách này, cách khác... Và, những gì họ để lại, còn lại trên quê hương lại là những lăng mộ.

Chị Phương, một người từng vượt biên thất bại nhiều lần, chia sẻ:

- Ở đây, em cứ thấy người nào nghèo nghèo như chị là không may mắn trong vượt biên, còn lại, từ sau 1975 đến giờ, làn sóng

vượt biên chỉ thay màu, thay sắc chứ không thay đổi về số lượng, thậm chí ngày càng nhiều hơn cơ!

- Dạ, theo chị thấy thì vượt biên tốn kém như vậy, nếu mình bỏ thời gian đó để nỗ lực trên quê hương có tốt hơn không chị?

- Chị nghĩ là sẽ tốt hơn nếu mình có điều kiện, có quyền thế. Nhưng mà cái đó mình không có thì phải vượt ra bên ngoài để hướng tới tương lai, con cái học tập. Còn ở quê nhà thì nhà cửa mình cầm cố, thế chấp, nếu lâu ngày không lấy thì mất luôn, ngân hàng, chủ cho vay sẽ có cách để bán nó đi. Coi như huê. Mình còn lại mộ ông bà, về xây để có chốn mà khi nào nhớ quê thì về quê thắp ông bà cây nhang, vậy cũng người ngoại em à!

- Ở đây có nhiều ngôi mộ rất lớn, có lẽ là của thân nhân người vượt biên phải không chị?

Những ngôi nhà ‘vô chủ’ đã lâu

-Ừ, đúng rồi, em dùng chữ thân nhân ở đây nghe xót xa thật, nhưng mà nó rứa đó. Người vượt biên, nếu có cơ hội là họ kéo cả gia đình, tộc họ đi sang xứ người để cứu lấy tương lai. Ở lại quê nhà, chỉ còn quá khứ, quá khứ chính là thân nhân, là những ngôi mộ kia. Và họ xây thật to lớn để đền đáp công ơn tổ tiên, ông bà, cha mẹ, cũng là cái chốn để Tết, lễ, có dịp họ về, họ xem đó là ngôi nhà tâm linh, là tổ ấm chốn xưa. Xứ nghèo, nhiều chuyện khó nói và buồn em ạ!

- Em thấy ở đây mộ có vẻ lớn hơn nhà chị nhỉ?

- Đúng rồi em, nhà nào giàu có, có người thân vượt biên thì họ cũng xây vừa vừa thôi, vì họ nghĩ rằng bản thân họ có thể vượt biên trong một dịp nào đó. Còn những nhà không có người thân vượt biên thì nghèo rớt mùng tơi, như nhà chị chẳng hạn, có cây thâm xương cũng chỉ xây được căn nhà cấp bốn, tới mùa mưa bão thì run rẩy, sợ sệt, lo lắng, lại chui vào các lằng lớn để nấp bão.

- Chị thấy lằng ở đây

trung bình khoảng bao nhiêu tiền vậy chị? Và lằng lớn nhất giá chừng bao nhiêu?

- Ô, khó nói lắm. Nhưng trung bình thì lằng chừng một đến ba tỷ đồng. Có nhiều dòng tộc người ta xây đồ sộ, lằng tới mấy chục tỷ đồng lận, lằng có đến hai lớp tường rào, hai cổng, có người bảo vệ, có công viên trong sân lằng và trước cổng ngoài lằng. Nhìn chung, ở xứ này, người chết lại giàu có hơn người sống. Vì người chết có con cháu vượt biên. Rồi ai cũng bỏ xứ mà đi thôi!

Không vượt biên thì cũng vô Nam làm thuê à, mà làm thuê thì cũng chẳng được mấy đồng, xây nhà còn không nổi lấy chi xây lằng, thôi thì rồi cũng vượt biên à!

- Chị không hy vọng vào ngày mai sao?

- Có chứ em. Sống thì phải biết hy vọng. Nhưng thú thực là xứ này chó ăn đá gà ăn muối, không bỏ xứ mà đi thì chẳng biết sống rảnh chứ!

Mấy lời kết của chị cứ như một cơn bão cát cuộn cuộn và khô khốc đi qua xứ sở vốn dĩ rất “chó ăn đá gà ăn muối” này. Thú thực, chẳng biết dựa vào gì để mà sống nếu không bỏ xứ mà đi. Còn chờ đợi vào du lịch, vào tương lai phát triển chung sao? Thì hình như cơ hội ấy lại thuộc về những người có tiền, những nhà đầu tư!

Bài & ảnh UC

Người dân nơi đây chủ yếu dựa vào đánh bắt gần bờ và trồng trọt để sống

Không lúc nào vắng du khách đến thăm

LÊ KUNG DIỄM
(Bài và hình)
ĐÀ NẴNG, VN

Hồi ức đau thương

Từ Holocaust có quy ước dùng để chỉ cuộc tàn sát, diệt chủng của Đức quốc xã nhằm vào người Do Thái ở Châu Âu. Ngày 09/11/1938, thời điểm khởi phát vụ thảm sát trên khắp nước Đức ... Người Do Thái bị tấn công và bị giết. Có hơn 7 nghìn cửa hiệu và hơn 1.6 nghìn giáo đường Do Thái bị tàn phá hoặc bị huỷ diệt hoàn toàn. Sự kiện này được nhiều người Đức gọi là đêm Kristallnacht - đêm thủy tinh vỡ hay đêm pha lê vỡ (kính các cửa tiệm, toà nhà và giáo đường vỡ nát, tung toé trên đường phố do bị đập phá). Sau đó nhiều nhà tù, trại tập trung xuất hiện, giam giữ người Do Thái, kể cả người Ba Lan gốc Do Thái, người Roman, dân Digan đến cả người khuyết tật, người bị bệnh tâm thần, người theo cộng sản và người đồng tính nam là công dân Đức...

Ban đầu, những cuộc thảm sát bằng súng do binh sĩ Đức thực hiện. Hàng nghìn người Do Thái ở Ba Lan, Ukraine, Belarus bị sát hại.

Đài tưởng niệm Holocaust

Năm 2019, đến Berlin, tôi có đi ngang qua khu vực mà có người nói là “Cánh đồng Bia mộ” hoặc “Đài tưởng niệm Holocaust” hoặc “Nghĩa trang tưởng niệm” 6 triệu người Do Thái bị tàn sát dưới thời Adolf Hitler bởi chủ nghĩa phân biệt chủng tộc, chủ nghĩa bài Do Thái. Trở lại Berlin lần thứ tư, tháng 5/2024, tôi mới có dịp đến thăm.

Tuy nhiên cách này đã gây ảnh hưởng tâm lý tiêu cực đến binh lính Đức. Sau đó chính quyền Đức quốc xã đã dùng chất nổ và độc dược tiến đến dùng hơi ngạt và lò thiêu để sát hại các nạn nhân. Cuộc tàn sát được tiến hành trên toàn bộ lãnh thổ bị Đức quốc xã chiếm đóng trong Chiến tranh thế giới thứ II, hầu hết là các quốc gia Châu Âu có cộng đồng người Do Thái. Nhiều nhất là tại Đông Âu, Trung Âu có khoảng 5 triệu người bị giết! Từ năm 1939 đến 1945, không có số liệu chính xác, chỉ ước tính

có từ 5 đến 6 triệu nạn nhân của sự huỷ diệt là người Do Thái.

Khu vực tưởng niệm

Tháng 8/1988, nhà báo Lea Rosh và nhà sử học Eberhard Jackel đã đề nghị công khai về việc thành lập tại Berlin một nơi tưởng niệm những người Do Thái bị sát hại ở Châu Âu. Ngày 25/6/1999, sau nhiều cuộc tranh luận kéo dài, Bundestag (Quốc hội Liên bang Đức) đã chuẩn thuận xây dựng khu tưởng niệm dựa trên thiết kế của kiến trúc sư người Mỹ là Peter Eisenman.

Ngày 10/5/2005, Khu vực Tưởng niệm Holocaust mở cửa phục vụ công chúng với hơn 2,700 tấm bia và một Trung tâm thông tin dưới lòng đất - nơi cung cấp thông tin, tài liệu về nạn diệt chủng bằng hình ảnh, âm thanh, danh sách nạn nhân ...

Khu vực tưởng niệm rộng khoảng 20 nghìn mét vuông, các khối xi măng màu xám, cao-thấp, dày-mỏng không đồng đều. Mới nhìn cứ tưởng là các tấm bia mộ nhưng thật ra không có ghi tên tuổi. Chúng được xếp ngay hàng thẳng lối, có chừa

đường đủ cho một người đi. Xoay hướng nào cũng có lối đi. Càng đi xuống thấp thì càng thấy các tấm bia cao hơn. Không gian như tối sầm lại. Âm u, lạnh lẽo, lặng im, dễ gợi hình dung cảnh những nạn nhân bị tra tấn rất dã man trước khi cái chết đến dần dần, hơi thở cạn kiệt ... Nhiều tấm bia in hằn những vết nứt như dao cứa vào da thịt, thân phận người dân Do Thái ngày nào! Họ trốn chạy tìm con đường sống trong tuyệt vọng hoặc phản kháng, kêu gào, chống cự một cách yếu ớt ...

Khu vực tưởng niệm có 13 lối đi dành cho xe lăn và đặc biệt phù hợp với du khách bị suy giảm khả năng vận động. Du khách đến đây không được: gây tiếng ồn, nhảy từ tấm bia này sang tấm bia khác, hút thuốc, sử dụng đồ uống có cồn, đi hoặc mang xe đạp, đem chó và các vật nuôi khác vào ... Nhân viên an ninh sẽ để ý, nhắc nhở... những người không làm đúng quy định. Khu vực Tưởng niệm nằm cạnh con đường Cora Berliner, tên của người phụ nữ

Một du khách đặt hai bàn tay lên 'tấm bia' cầu nguyện. Du khách xuống tầng hầm đến Trung tâm thông tin tư liệu

sinh ra ở Hanover, làm việc cho một tổ chức của người Do Thái ở Đức. Nhiệm vụ của bà là giúp đỡ phụ nữ, trẻ em gái di cư. Sáng ngày 19/6/1942 bà bị bắt. Ngày 26/6/1942 bà và gần 800 người khác bị sát hại bằng cách làm ngạt thở trong xe chở xăng và bị bắn tại các hố đào sẵn trong rừng.

Trên đường Oranienburg, Berlin còn có ngôi giáo đường Do Thái Mới, kế thừa Giáo đường Do Thái Cũ, một di tích kiến trúc quan trọng lớn nhất ở Đức. Giáo đường động thổ năm 1859 và hoàn thành năm 1866. Mặt trước là gạch nhiều màu, được trang trí lộng lẫy bằng gạch điêu khắc và đất nung, được tạo điểm nhấn bằng gạch trắng men màu. Giáo đường bị đám đông của Đức quốc xã đập phá, đốt cháy vào

Một hình thức tưởng nhớ nạn nhân là người Israel, Do Thái dưới thời của Đức quốc xã

đêm 09/11/1938. Trong Thế chiến thứ II, Giáo đường lại bị hư hại nặng nề sau vụ đánh bom của quân đồng minh từ 18/11/1943 đến ngày

25/3/1944. Sau khi Bức tường Berlin bị phá đổ, việc tái thiết phần mặt trước mới được bắt đầu. Mặt trước giáo đường trắng lộng lẫy này, sau khi

được sửa chữa, nay là nơi tưởng niệm những nạn nhân bị bắt cóc trong đêm Kristallnacht và sau đó thiệt mạng. Cảnh cộng đồng Do Thái là nhiều người Đức ở Berlin đến đây thấp nền tưởng nhớ những người đã mất.

Thỉnh thoảng đi qua nhiều con đường ở Frankfurt, Trung tâm Alexanderplatz, Berlin và Hufeland... tôi thấy rải rác có vài mảnh đồng nhỏ, bóng loáng gắn vào đá lát trên vỉa hè. Xem ra mới biết, trên mảnh đồng có ghi tên, tuổi người Israel, Do Thái, thời gian bị giết trong Trại tập trung Auschwitz của Đức quốc xã (1940-1945). Đây là một hình thức tưởng nhớ những nạn nhân của Chủ nghĩa bài Do Thái.

Đến thăm Khu tưởng niệm và giáo đường hai

Giáo đường Do Thái từng bị phá hủy trong ngày 09-11-1938 và năm 1943 bị bom của quân đồng minh ném làm hư hại.

nơi này, tôi có cảm nhận như người dân Đức sau Chiến tranh thế giới lần thứ II đã tự nhìn lại mình, ít nhiều hối lỗi bởi thấy chính quyền Đức quốc xã lúc ấy đã gây ra nạn diệt chủng người Do Thái; hệ thống tuyên truyền nhồi nhét mình là dân tộc “thượng đẳng” đã đẩy phần nhiều dân chúng vào “tâm lý bệnh hoạn”, phải cùng loại trừ dân “hạ đẳng” mà nạn nhân gánh chịu là người Do Thái... Cựu Thủ tướng Đức Angela Merkel từng nói không thể tin nổi đêm thảm kịch Kristallnacht là một sự kiện làm nhục người Do Thái, thật đáng tiếc. Và kêu gọi người dân Đức không bao giờ được quên quá khứ đó! Phải, nhớ để đừng lặp lại những tang thương.

Ngày 10/12/2023, hàng nghìn người dân ở Berlin đã xuống đường biểu tình chống chủ nghĩa bài Do Thái với khẩu hiệu “Nước Đức hãy đứng lên - Điều cam kết là không bao giờ xảy ra bây giờ lại đang xảy ra!” trong bối cảnh Đức phải đối mặt với số vụ việc bài Do Thái ngày càng tăng sau cuộc tấn công của tổ chức khủng bố Hamas vào Israel (tháng 10/2023). Những hành động bài Do

Phía trên Khu vực tưởng niệm và lối đi xuống sâu dần...

Tác giả đến đây trong tháng 5 và 6-2024

Thái xuất hiện nhiều hơn ở Berlin và có xu hướng bạo lực hơn. Báo điện tử Tin tức Việt Đức ngày 23/5/2024 đưa tin, theo số liệu thống kê từ Văn phòng Cảnh sát hình sự Liên bang Đức công bố đầu tháng 5/2024 cho thấy, xu hướng bài Do Thái vẫn tiếp diễn với tổng số 793 vụ việc chống người Do Thái, trong đó có 14 hành vi bạo lực được ghi nhận trên khắp nước Đức chỉ trong 3 tháng đầu năm 2024!

Bài & ảnh LKD

Số liệu tham khảo từ nguồn Wikipedia tiếng Việt

Duyên Anh & việc viết tiểu thuyết

NHUỆ HƯƠNG ghi 6 tháng 3-1972

Chiều ngày 6 tháng 3-1972 vừa qua, nhà văn Duyên Anh đã tới Đại Học Văn Khoa Sài Gòn nói chuyện với sinh viên về kinh nghiệm viết văn của ông qua lời mời của linh mục Thanh Lãng. Ghi lại đại cương buổi nói chuyện này để độc giả biết về công việc viết tiểu thuyết của nhà văn của tuổi trẻ hôm nay.

Qua sáng kiến của linh mục Thanh Lãng bốn báo chủ nhiệm, cũng là giáo sư trưởng ban Việt Văn Đại Học Văn Khoa Sài Gòn, hàng năm các sinh viên thi chứng chỉ Văn Chương Quốc Âm của Đại Học Văn Khoa Sài Gòn được hân hạnh đón tiếp các nhà văn nhà báo đến nói chuyện về việc viết văn làm báo của chính họ. Vì học chứng chỉ này, sinh viên phải nghiên cứu về kỹ thuật xây dựng tác phẩm, phê bình và nghiên cứu kỹ thuật xây dựng tiểu thuyết cùng lịch sử tiểu thuyết Việt Nam hiện tại. Để cụ thể hoá bài học, cụ thể hóa phân lý

thuyết trừu tượng, giáo sư Thanh Lãng phụ trách giảng khóa đã mời các nhà văn nhà báo tới nói chuyện với sinh viên, về công việc họ đã và đang xây dựng tác phẩm trong trường hợp nào, trong điều kiện nào, làm sao để hoàn thành một tác phẩm tiểu thuyết... Đồng thời cũng là dịp tạo niềm thông cảm, bắc một nhịp cầu giữa giới đang tìm hiểu việc làm văn chương, xây dựng tác phẩm, với người hiện đang viết tiểu thuyết. Người được mời đến không nói về lý thuyết,

không đặt ra nguyên tắc mà nói về việc thực hành, đem kinh nghiệm sống của mình để thuật lại với những người đang học hỏi bước vào con đường nghệ thuật.

Trước đây Sinh viên Văn Khoa đã lắng nghe Bùi Nhật Tiến (niên học 69-70); Tam Lang Vũ Đình Chí và Nguyễn Thị Hoàng (niên học 70-71) và năm nay (71-72) hôm thứ hai 6 tháng 3-1972 vừa qua lúc 15g30 đã đón tiếp nhà văn Duyên Anh tên thật Vũ Mộng Long. Duyên Anh đã nói hơn một giờ và trả lời các câu

hỏi của sinh viên trong hơn một giờ nữa. Buổi nói chuyện mở đầu lúc 15g30 và chấm dứt lúc 18g30.

Mở đầu linh mục Thanh Lãng giới thiệu nhà văn Duyên Anh với sinh viên. Sau đó, Duyên Anh nói thao thao về việc viết lách của mình, ông cảm ơn sinh viên đến đông nghe ông và nói: “Vì không có micro nên tôi sẽ nói lớn nếu cần sẽ hét lên để các bạn nghe. Hôm nay tôi đến đây nói chuyện khơi khơi với các bạn và những gì nói ở đây là nói thật nhất không cần giấu

điểm.” Ông tiếp:

Kinh nghiệm viết Tiểu Thuyết

“Tôi đã đang viết văn và sau này còn viết văn nhưng trước kia và sau này cũng không đọc một cuốn nào dạy viết tiểu thuyết cả. Tôi biết các người viết tiểu thuyết không ai đọc sách về nghệ thuật tiểu thuyết cả mà họ vẫn viết được. Có phỏng vấn nhà văn rằng ông viết truyện ngắn như thế nào? Ông xây dựng tác phẩm thế nào? bố cục truyện ra sao?... thì họ đều trả lời một cách mơ hồ, không rõ rệt. Mỗi nhà văn đều có bí quyết riêng để viết. Họ nói bí quyết ra không được nhưng khi viết thì tự nhiên viết được, văn tự nhiên ra.”

“Việc viết tiểu thuyết không khó. Tôi viết bình thường không có động cơ nào hồi thúc chứ không phải là phải viết nếu không thì sẽ thế này thế nọ. Tôi học hành dở Duyên Anh không làm nổi luận văn thi tú tài hoặc cố gắng chắc được 4, 5 điểm thôi nhưng những người làm bài thi tú tài được 18 điểm chưa chắc đã viết được tiểu thuyết.

Không ai thấy trong tiểu thuyết của tôi những tiếng hét hãi hùng, cô đơn, thân phận làm người ... Tiểu thuyết của tôi kết thúc vẫn là tình của con người với con người. Tôi không vô thần nhưng không tin thượng

đế, chỉ tin ở con người. Sự an bình của con người không do thượng đế mà do con người.”

“Tôi đã viết 40 cuốn, tương lai sẽ viết 100 cuốn vẫn cứ thế. Nhân loại đã, đang và sẽ yêu nhau. Khi vui không ai khóc, buồn khóc, thất tình khóc. Vẫn những đề tài đó nhưng viết khác nhau. Những tác giả trên thế giới đều nói đến tình yêu. Khi một phê bình gia phê bình tôi, tôi đã trả lời bằng một quyển sách.”

“Tôi viết giản dị, tươi sáng, không kỳ bí. Văn chương Việt Nam tự nó giản dị, trong sáng, không kỳ bí mà người ta cứ buộc đá vào văn chương. Tôi quan niệm tiểu thuyết bắt buộc phải là sản phẩm của tưởng tượng. Tiểu thuyết của tôi như một ly sữa. Sự tưởng tượng là một ly sữa và cái kinh nghiệm sống chỉ là một muỗng cà phê nhỏ đổ vào. Tưởng tượng và làm người đọc tưởng là có thật. Đó là tiểu thuyết. Còn viết một chuyện thật đời người mà làm người ta ham thì phải có nghệ thuật cao lắm. Điều cần phải có để viết tiểu thuyết là phải biết tưởng tượng, nếu không thì viết phóng sự, điều tra. Bây giờ người ta tiểu thuyết hoá cả phóng sự.”

“Tôi chưa phải là một nhà văn viết tiểu thuyết. Tiểu thuyết đúng nghĩa phải xây dựng nhiều tình tiết. Tôi có vài cuốn

tạm gọi là tiểu thuyết, còn sau này tôi dùng văn chương để nói những gì muốn nói. Mai Thảo khai phá ra một phong trào, là một người chơi văn chương. Mai Thảo viết dài và lồi cuốn vì có nghệ thuật viết. Tiểu thuyết phải xây dựng trên nhiều tình tiết. Thiếu tình tiết không phải là tiểu thuyết. Người ta gọi tôi là tiểu thuyết gia: Không đúng! Gọi tôi là nhà văn cũng không đúng. Tôi chỉ là người viết văn.”

Duyên Anh viết văn như thế nào?

“Tôi viết văn như định mệnh đã an bài. Tôi không khoắc vào người sứ mạng văn chương. Tôi viết văn như nói, nghĩ, thở. Đừng ai vạch một sứ mạng bắt tôi làm. Người phu cyclo đạp xe kiếm ăn, tôi cũng viết văn để ăn. Nguyễn Du viết Đoạn Trường Tân Thanh mà mọi người học đã kết lời khiêm tốn:

Lời quê góp nhặt dông dài

Mua vui cũng được một vài trống canh.

...

Nhà văn không phải là cái gì ghê gớm. Không có gì cả.

Tôi có khuynh hướng viết truyện con nít. Chọn lựa đáng hoàng. Con đường của tôi là viết truyện con nít, Mark Twain (Mỹ) thành công về truyện con nít. Thời tiền chiến Nguyễn Đức Quỳnh

trong nhóm Hàn Thuyên viết: *Thằng Kinh, Thằng Cu So...* Lê Văn Trương viết: *Anh em thằng Việt*. Không khí viết về tuổi thơ của Nguyễn Đức Quỳnh không thơ mộng lắm. Ông chỉ đưa nó vào sân đất, thiếu tươi mát của tuổi thơ. Lê Văn Trương làm con nít cảm động. Tôi nghĩ không nên làm cho trẻ khóc. Nguyễn Hồng viết về những ngày thơ ấu đau khổ. Tô Hoài cũng viết cho tuổi thơ. Tôi nghĩ con đường này còn quang đãng nên thử thời vận.

Quyển truyện ngắn đầu tay của tôi năm 1963, Hoa Thiên Lý in 1,500 cuốn bán được 400 cuốn còn lại bán kí-lô. Đó là quyển nhất. Quyển hai là *Thằng Vũ*, truyện dài in 2,500, nhà phát hành không nhận bán nên ế vì tên truyện không hấp dẫn. Bây giờ *Thằng Vũ* tái bản lần thứ 6 và mỗi lần in 5,000 cuốn. Nguyễn Mạnh Côn đồng ý với việc làm của tôi, khuyên tôi cứ làm, tôi đã thành công. Có thể nói bây giờ mỗi năm chỉ cần tái bản 3 cuốn sách là đủ ăn. Viết về những cái tầm thường không ai viết mà viết được thì mới thành công. Sự thành công khi viết về tuổi thơ, tôi đã làm sống được những nhân vật con nít như những con nít.”

Điều kiện để viết

“Phải có từ nhỏ. Khi viết, thuở thơ ấu phải sống lại, thoát ra khỏi hiện

tại. Phải viết văn dùng bí hiểm mà rõ ràng như bà Tùng Long. Tôi đã học cách viết văn trong các sách: *Quốc văn giáo khoa thư* và *Luân lý giáo khoa thư* các lớp đồng ấu, dự bị, sơ đẳng (tương đương lớp một, hai, ba bây giờ) của Trần Trọng Kim. Tôi phục Anatole France, Thanh Tịnh. Tất cả những người phóng tác văn chương hôm nay nên theo Trần Trọng Kim. Phóng tác của Trần Trọng Kim hay lắm không còn chất phóng tác. Văn trong *Quốc văn giáo khoa thư* và *Luân lý giáo khoa thư* là nhất, tiêu biểu cách giản dị, trong sáng ở Việt Nam.

Không phải viết giản dị, trong sáng, là dễ đâu mà phải chải, để gọt sao cho tự nhiên, người ta gọt giữa lăm. Viết giản dị, tự nhiên khó.

- Phải viết mộc mạc giản dị, mẫu là ở *Quốc văn giáo khoa thư*

- Không bao giờ dùng từ Hán-Việt cho con nít.

- Phải biết tạo nhân vật và nhân vật ấy phải là thần tượng. Nhân vật Lucky Luke, con nít và người lớn cùng thích.

- Không bao giờ đòi tiểu thuyết là sự thật. Không bao giờ tiểu thuyết là cuộc đời. Người viết tiểu thuyết không sống khó tìm được nhân vật trong đời. Người viết văn thường có một số vốn kinh nghiệm sống bằng đau khổ, cô đơn,

từ đó sáng tác hay như Hemingway từng là lính đánh mướn. Viết văn mà cứ ở thi-văn-đoàn thì không được.

Hiện Việt Nam có 485 Thi Văn đoàn, mỗi Thi Văn đoàn có khoảng 5, 7 chục đoàn viên mà không có gì ra hồn cả. Nhưng không phải có đau khổ mới viết văn được. Nhà văn Việt, 80% đau khổ nhưng không viết ra những tuyệt phẩm. Vậy đau khổ không phải cần có để viết văn.”

Viết thế nào cho hay

“Muốn viết hay phải kiên nhẫn mà làm, chớ không phải có năng khiếu, thiên phú mới viết hay được. Tác phẩm hay phải đợi thời gian. Thơ Nguyễn Du sau này ta mới cho là tuyệt phẩm. Phải người bước xa quá khứ hàng 20 năm mới viết hay được. Cái gì quá xa nói lại mới thiết tha. Bất cứ tác phẩm nào viết cho trẻ con cũng có thể viết về đề tài:

- Tình nghĩa bạn bè.

- Tình nghĩa thầy trò.

- Sự lưu luyến mái trường, mái nhà, thành phố...

Các bạn có ai muốn thành người viết thành công xin nghe những lời khuyên: người viết văn phải biết kiên nhẫn. Kiến thức lớn dần cùng tuổi tác. Đừng làm dáng trí thức trong tác phẩm của mình. Bất cứ tư tưởng nào khó, cao đến đâu cũng có thể diễn

tả được bằng lối văn giản dị, mộc mạc để người khác hiểu được mình, nghĩa là không phải bí hiểm, khêu mặt trời. Đừng sợ những người phê bình. Đừng nhờ vả ai khen mình. Viết văn có thể xúc động, về lời khen, chê quá đáng nên bình thản. Đường đã vạch cứ thế đi.

Văn chương không thể bị đọc, không thể bị lặp lần thứ hai, nghĩa là những đứa vô lại không thể viết những tác phẩm lý tưởng. Những người khá, đừng sợ bị bôi bẩn. Tất cả những tác phẩm đã và sẽ tồn tại không bao giờ là những tiểu thuyết xách động xuống đường, ngợi ca giết người mà là những tác phẩm ca ngợi tình yêu.”

Duyên Anh làm việc như thế nào?

“Tôi viết văn bất cứ lúc nào, cần là viết không cần những tác điệu văn nghệ bên ngoài. Ai cũng viết văn được. Văn hay cần tôi luyện, không nên đọc một cuốn sách nào dạy viết văn. Bây giờ xin các bạn đặt câu hỏi.”

- LM THANH LÃNG: Xin thay mặt cả lớp cảm ơn Duyên Anh.

- SINH VIÊN NGUYỄN DUY PHƯƠNG: Trong hai lãnh vực viết cho trẻ thơ và viết truyện tình cảm cho người trưởng thành, lãnh vực nào đòi hỏi kinh nghiệm hơn và cái nào dễ thành công?

- DUYÊN ANH: Trẻ con cần nhiều kinh nghiệm hơn.

Sống nhiều mới hay.

- SINH VIÊN BÙI THỊ KIM DUNG: Khi ông viết tác phẩm về du dương, ông có đi sát sinh hoạt của họ không? Nếu có thì bằng cách nào?

- DUYÊN ANH: cuốn *Điều Ru Nước Mắt, Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang* không phải tác phẩm du dương. Tôi đưa du dương lên, suy tôn nó là một cách phản kháng tiêu cực. Tôi viết tưởng tượng, các cảnh tế bản, cảnh tù tội tôi hỏi. Đại Ca Thay gặp tôi nói anh viết sai hết cả.

- MỘT SINH VIÊN: Truyện quay thành phim, ông có ý định viết kịch bản phim không? Ngôn ngữ có được sử dụng trọn vẹn hơn không?

- DUYÊN ANH: Vì cần tiền nên tôi cho quay thành phim. Ngôn ngữ điện ảnh và văn chương không giống nhau. Phim làm tôi quên tôi là tác giả.

- NỮ SINH VIÊN: Trong *Sa Mạc Tuổi Trẻ*, có bối cảnh chính trị với mục đích gì? Sao ông muốn đả kích những người làm cách mạng?

- DUYÊN ANH: Viết chính trị vì là viết feuilleton có tính cách thời sự ăn ngày nào xào ngày đó và tưng đề tài. Tôi đả kích cách mạng vì ghét những người làm cách mạng giờ thứ 25!

- NỮ SINH VIÊN: Xin giải thích sự mâu thuẫn trong các tác phẩm: *Mây mùa thu*, *Sa mạc tuổi trẻ*, *Hung Mập phiêu lưu ký*.

- DUYÊN ANH: Khi tôi viết

Sinh viên Văn khoa Sài Gòn trước 1975

tàn nhẫn là sống cuộc sống thật. Khi viết mộng mơ là sống giả. Không có mâu thuẫn. Tất cả những quyển đã viết là để ca ngợi tình người.

- SINH VIÊN NGUYỄN THỊ KHOA: Để khơi văn chương, để mưu sinh, ca ngợi tình người, ông có thấy trách nhiệm gì không?

- DUYÊN ANH: Không bao giờ tôi chơi văn chương. Viết văn theo tôi như làm nghề khác. Không làm nghề khác thì viết văn. Văn chương là để giải trí. Nó có trách nhiệm.

- SINH VIÊN NGUYỄN NGỌC ĐÔNG: Nếu giải trí mà có những hình ảnh... thì tai hại gì?

- DUYÊN ANH: Tôi có trách

nhiệm về sự mơ mộng và chỉ làm tình yêu đẹp hơn.

- SINH VIÊN NGUYỄN THIẾU: DUYÊN ANH, không thích phê bình nhưng chính DUYÊN ANH đã phê bình, xin xác định thể đúng của mình.

- DUYÊN ANH: Tôi ca ngợi tình yêu. Khởi đầu là xã hội thời đại, tình yêu, tuổi thơ. Loại xã hội thời đại tôi không thích nhưng nhu cầu báo đời hỏi nên tôi phải viết.

- SINH VIÊN ĐỖ QUÝ VĨNH: Nếu ông xác nhận có dùng bút hiệu Thương Sinh nữa thì xin cho biết ảnh hưởng văn Thương Sinh đối với xã hội, văn hóa hiện tại.

- DUYÊN ANH: Tôi là Thương Sinh nhưng hôm nay chỉ

nói về văn chương không nói về báo chí.

- SINH VIÊN HUỖNH CÔNG TIẾN: Trong *Ngựa Chững trong Sân Trường*, nhân vật quá giả tạo và nhân vật bị hy sinh cho mục đích gì đó?

- DUYÊN ANH: Khi viết truyện, tôi có thể bỏ tù một người nào đó. Viết tiểu thuyết là sáng tạo ra nhân vật.

- MỘT SINH VIÊN: Theo kinh nghiệm của ông, nhân vật có cần phản ánh thực tại một cách trung thành hay không?

- DUYÊN ANH: Cuộc đời và tiểu thuyết là hai thứ không lẫn lộn, viết tiểu thuyết để thoát xa cuộc đời. Tôi không nghĩ nó

phản ánh được cuộc đời này.

- MỘT SINH VIÊN: Theo ông, viết tiểu thuyết, văn nhân không có trách nhiệm gì với xã hội. Vậy ông có quan niệm nghệ thuật vị nghệ thuật không?

- DUYÊN ANH: Đừng đòi hỏi người viết tiểu thuyết một sứ mạng nào đó. Đừng đòi hỏi người viết gì cả.

- MỘT SINH VIÊN: Ông có ý nghĩ ngợi để viết tiếp, hay thay đổi hướng đi?

- DUYÊN ANH: Chưa nghĩ ngơi trong quá khứ, sẽ nghĩ ngơi trong tương lai. Rồi còn có "hương sắc" không? Xin coi hồi sau sẽ rõ!

- NỮ SINH VIÊN: Tiểu

thuyết nào của ông có nhiều tình tiết nhất?

- DUYÊN ANH: Trần thị Diễm Châu!

- NỮ SINH VIÊN: Xin cho biết rõ hơn câu nói “những tư tưởng bí hiểm đến đâu cũng cần được diễn tả bằng ngôn từ mộc mạc giản dị” của ông.

- DUYÊN ANH: Cứ viết mộc mạc sẽ có tư tưởng cao.

- SINH VIÊN VŨ THANH DŨNG: Trần Đại có phản ánh đời sống nhà văn không?

- DUYÊN ANH: Trong tiểu thuyết của tôi, sự tưởng tượng là một ly sữa, sự thật là một muỗng cà phê. Kinh nghiệm sống cộng tưởng tượng nó thành tiểu thuyết. Tôi viết về tôi nhưng có thể là người khác.

- LINH MỤC THANH LĂNG: Sữa và cà phê, Duyên Anh thích uống sữa hay cà phê?

- DUYÊN ANH: Thích cả hai.

- MỘT SINH VIÊN: Trong các tác phẩm đã viết, ông ưng ý tác phẩm nào?

- DUYÊN ANH: Cầu Mơ là ưng ý nhất. Tại sao thì không nói được, vì tả Cầu Mơ thật đẹp và không ai đến được dù để nói yêu nhau. Trong tất cả những mối tình trong tác phẩm bao giờ cũng dừng lại ở một đoạn tình thật đẹp. Tình yêu phải buồn. Không buồn không đẹp. Nó là tiểu thuyết không nhiều tình tiết nhưng tôi hãnh diện viết ra nó.

- LINH MỤC THANH LĂNG:

Linh mục Thanh Lăng tên thánh Gioan và tên thật Đinh Xuân Nguyên, sinh ngày 23-12-1924 tại Nga Sơn, Thanh Hoá. Năm 1936 vào chủng viện Ba Làng, năm 1945 đậu Tú tài, năm 1947 vào học Đại chủng viện Xuân Bích Hà-Nội. Đến 1949, giáo phận Thanh Hóa gởi qua Roma học Trường Truyền giáo và được thụ phong linh mục tại đây ngày 20-12-1953. Sau đó ông du học Thụy Sĩ, đậu cử nhân Thần học và Tiến sĩ văn chương Fribourg năm 1956 với luận án Apport francais dans la littérature vietnamienne (1651-1945). Năm 1957, hồi hương về Nam Việt Nam, làm giáo sư tiểu chủng viện Tân Thanh ở Bảo Lộc rồi giảng dạy ở các Đại học Văn khoa, Sư phạm Sài Gòn và Văn khoa Huế. Từng giữ nhiều chức vụ về văn hoá, giáo dục như: Trưởng ban Văn Chương Quốc Âm tại đại học Văn khoa Sài Gòn, Chủ tịch Trung tâm Văn bút Việt Nam (Pen Club), Hội viên Ủy ban Điển chế Văn tự thuộc Bộ Văn Hóa, Hội viên Hội đồng Văn hoá Giáo dục. Là một nhà nghiên cứu văn-học và ngữ học, trước 1975, ông còn là chủ nhiệm hoặc chủ biên của các tạp chí Việt Tiến (1958-1959), Nghiên Cứu Văn Học (1967-1968, bộ mới 1971-1972), Trách Nhiệm (1960)... đồng thời cộng tác thường xuyên với nhiều tạp chí văn học, nghệ thuật và cùng với GS Phạm Việt Tuyền, lập nhà xuất bản Phong Trào Văn Hóa. Lm. Thanh Lăng qua đời tại Sài Gòn ngày 17-12-1988.

(THEO NGUYỄN VY KHANH)

Nhà văn Duyên Anh chống thứ văn có sứ mạng nhưng nói là nói vớ, vì viết là viết cái gì và viết cho ai. Khi viết là gửi cái gì? Gửi cho ai? DUYÊN ANH, có chịu trách nhiệm về sứ điệp của mình không?

- DUYÊN ANH: Tôi không cho tôi có một sứ mạng

văn chương và đừng ai cho tôi một sứ mạng văn chương nào cả. Khi viết mà nghĩ đến sứ mạng thì sẽ khó viết.

- LINH MỤC THANH LĂNG: Anh chàng khôn, muốn chúng ta tự tìm lấy sứ điệp!

- DUYÊN ANH: Xin cảm ơn giáo sư, cảm ơn các bạn.

Tôi tưởng các bạn hỏi nhiều. Có những câu hỏi tôi đề phòng, các bạn lại không hỏi.

Duyên Anh ra về lúc 18g30 cùng ngày.

NH ghi

6 THÁNG 3-1972, TRONG KHUÔN VIÊN ĐẠI HỌC VĂN KHOA SÀI GÒN.

HOÀNG VŨ

Cứu điện thoại bị ướt

Một thập niên trước, cơ hội cứu được chiếc điện thoại di động bị rơi xuống hồ bơi - hoặc nhà vệ sinh - là rất mong manh. Nhưng ngày nay, hầu hết điện thoại thông minh đều có thể chịu được nước bắn tung tóe, bị đổ uống đổ vào, hoặc ngay cả bị ngâm trong hồ bơi, nếu bạn thực hiện đúng những cách để làm khô máy. Đây là những gì cần làm:

1. Tắt và/hoặc rút phích cắm điện thoại ướt ngay lập tức để giảm nguy cơ chập điện.

2. Nếu điện thoại tiếp xúc với nước hồ bơi có clore, nước biển mặn hoặc nước xà bông, hãy xối nhẹ điện thoại bằng nước máy. Các chất lỏng ăn mòn như nước muối có thể phản ứng xấu với kim loại trong điện thoại.

3. Lau khô bằng khăn không có bụi xơ (lint-free), tập trung vào các khu vực như headphone jack (lỗ cắm tai nghe) và charging port (cổng sạc).

4. Đập nhẹ nhẹ vào phone với cổng sạc úp xuống.

5. Nhúng tấm bông vào rubbing alcohol (cồn tẩy rửa) rồi lau sạch cổng sạc để loại bỏ cặn bẩn.

6. Thay vì nhét điện thoại vào gạo (một kỹ thuật cũ có thể để lại bụi trong cổng sạc), bạn nên đặt điện thoại trước quạt ở nơi thông thoáng ít nhất 24 giờ trước khi thử bật lên lại.

7. Sau cả ngày để khô, hãy bật điện thoại lên để xem có hoạt động tốt không. Nó sẽ chạy như bình thường. Nếu vẫn nhận thấy dấu hiệu hư hỏng do nước, như màn hình bị trục trặc hoặc âm thanh bị biến dạng, hãy mang đến cửa hàng sửa chữa hoặc liên lạc với nhà sản xuất.

Hai chiếc điện thoại sống sót sau khi bị nhấn chìm trong nước để thử nghiệm

CR thử nghiệm khả năng chống nước trên hàng chục điện thoại mỗi năm. Nước được tưới lên phone trong 5 phút, giả làm mưa. Phone cũng đem ngâm trong nước, sau đó kiểm tra xem có hoạt động hay không khi lấy ra và kiểm tra lại sau 24, 48 và 72 giờ để khô trong không khí. Hai điện thoại sau đây đã vượt qua các kiểm tra với kết quả xuất sắc.

Samsung Galaxy S24 Ultra

\$1,300

Sống sót sau khi nhấn chìm 30 phút trong nước sâu 1.5 mét (gần 5 feet)

Apple iPhone 15 Pro Max

\$1,200

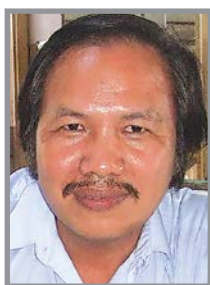
Sống sót sau khi nhấn chìm 30 phút trong nước sâu 6 mét (gần 20 feet).

Gần đây ở Việt Nam, tình hình tội phạm lừa đảo, chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng tiếp tục diễn biến phức tạp, với nhiều thủ đoạn tinh vi, trong đó có thủ đoạn làm dịch vụ “lấy lại tiền bị lừa đảo”. Nhiều người “sập bẫy” chiêu thức này khi số tiền họ bị lừa trước đó chẳng những không lấy được mà tiếp tục bị kẻ gian lừa thêm lần nữa!

Giúp lấy lại tiền bị lừa?

NGUYỄN SINH (bài và hình)
SAIGON - VN

Đủ chiêu trò ... lừa

Hiện nay, rất dễ tìm thấy các website, fanpage Facebook, nhóm Telegram, Zalo, Viber... đứng dưới danh nghĩa các đơn vị của Công an VN, Học viện an ninh, nhóm chuyên gia an ninh mạng, công ty luật ... rồi tự nhận mình là cán bộ công an, luật sư, kiểm sát viên, cộng tác viên

các sàn thương mại điện tử, nhân viên tài vụ ngân hàng ... nhằm tạo lòng tin cho người bị hại. Những kẻ này sẽ tiến hành chạy quảng cáo về các dịch vụ, như “tiếp nhận hồ sơ, hỗ trợ thu hồi tiền chuyển khoản nhầm”, “thu hồi tiền treo do chốt đơn trên sàn thương mại điện tử, chứng khoán”... Nội dung mời chào của chúng khá hấp dẫn, như: “Mọi người muốn nhanh chóng thu hồi tiền bị lừa hãy nhấn tin cho chúng tôi để có cách xử lý”, “Đến với chúng tôi, dù bạn đã mất tiền nhưng bảo đảm sẽ lấy lại được tiền” (?) ... Đôi khi chúng cắt ghép video, dùng hình ảnh cảnh sát, người nổi tiếng, sử dụng công nghệ AI giả

giọng hoặc gắn logo các kênh truyền thông nhà nước trên đoạn clip. Qua những lời quảng cáo “có cánh”, khi tìm được “con mồi”, lập tức chúng bắt đầu trấn an tâm lý với trò tự lập nhiều tài khoản giả để tạo số lượt tương tác ảo lớn; dùng các software chỉnh sửa tạo các tài liệu, văn bản giả để người có nhu cầu tin rằng hồ sơ của mình đang được “cơ quan chức năng” tiếp nhận, giải quyết. Khi thấy “cá đã cắn câu”, kẻ gian sẽ yêu cầu cung cấp thêm thông tin cá nhân, số tài khoản ngân hàng, số tiền và hình thức bị lừa. Tiếp nữa chúng yêu cầu nạn nhân “tạm chuyển” một số tiền “lệ phí” từ 2 đến 20 triệu VNĐ vào hệ thống (thực

chất là tài khoản của chúng) với nhiều lý do như “xác nhận ủy quyền giải quyết hồ sơ”, “nộp phí kích hoạt giải ngân”... cùng những khoản phí trời ơi khác.

Nhờ “dịch vụ” rồi mất thêm tiền lần hai!

Chị Phương (51 tuổi, Gia Lai) kể: Vài tháng trước, chị có ghi danh cho con gái thi IELTS qua mạng thì bị kẻ xấu lừa mất số tiền 40 triệu VNĐ. Với mong muốn lấy lại tiền, chị tình cờ tìm thấy trang Facebook “Văn phòng Luật Minh Khuê – Hỗ trợ thu hồi vốn treo” có đăng quảng cáo “hỗ trợ dịch vụ lấy lại tiền bị lừa qua mạng” nên liên lạc và làm theo hướng dẫn của trang

này. Một người đàn ông xưng tên Minh, tự cho mình là luật sư, chủ trang Fanpage đã tiếp nhận thông tin và cam đoan với chị họ có thừa khả năng lấy lại số tiền trên. Tuy nhiên sau hơn 1 tháng, số tiền 40 triệu VNĐ đã không lấy lại được mà chị Phương còn tiếp tục lâm cảnh “tiền mất tật mang” khi chuyển khoản nhiều lần với số tiền hơn 10 triệu VNĐ cho bọn lừa đảo. Tương tự, chị Nga (38 tuổi, Long An) cho biết: “Cách nay ít lâu tôi bị lừa mất 55 triệu VNĐ khi tham gia giao dịch mua bán tiền ảo, tiền mã hóa trên mạng nên thủ tìm tòi và biết trang Facebook của nhóm tự xưng “Phòng an ninh mạng - chống lừa đảo”. Ở phần tự quảng cáo, nhóm này đăng nhiều clip video nói về việc hiện nay có nhiều kẻ xấu giả danh công an, an ninh mạng lừa đảo người khác lấy lại tiền nhưng riêng họ là cơ quan nhà nước, thuộc “ngành dọc” của Công an, rất uy tín và cũng có dịch vụ lấy lại tiền bị lừa đảo “người thật, việc thật”. Sau đó có người xưng thiếu tá Dũng, phó Phòng an ninh mạng đứng ra liên lạc (qua messenger), yêu cầu tôi cung cấp một số thông tin. Tiếp theo người này bảo tôi đóng 5 triệu VNĐ để trả tiền cho chuyên viên phụ trách xem xét và bảo đảm số tiền kia sẽ lấy lại được trong 3 ngày. Do cả tin, tôi đã chuyển ngay tiền

Giả danh...
Cảnh sát

theo yêu cầu trong buổi sáng nhưng tới cuối buổi chiều họ đã chặn mọi liên lạc với tôi qua messenger kể cả số điện thoại!”.

Làm gì trước “mê cung” lừa đảo?

Một chuyên gia an ninh mạng (giấu tên) khuyến cáo: “Dựa vào tâm lý muốn lấy lại số tiền đã mất sau khi bị lừa đảo trên không gian mạng, hiện nay nhiều kẻ gian tự lập ra các hội nhóm “hỗ trợ lấy lại tiền bị lừa”, sử dụng software phát

tán các tin nhắn do chính chúng tạo ra, dùng các tài khoản ảo bình luận về các vụ thu hồi tiền bị lừa đã giải quyết để tạo lòng tin cho nạn nhân, tiếp đó dẫn dụ họ vào mê cung của nhiều màn kịch lừa đảo. Riêng với người bị hại, đặc điểm chung của họ là mất cảnh giác trên môi trường mạng, dễ tin vào những lời hứa hẹn của những người không biết mặt hoặc chưa từng gặp, dẫn đến việc bị chúng dụ dỗ, lôi kéo và mắc bẫy lừa đảo. Do vậy, để giảm

thiểu khả năng mất tiền vô lý, mọi người cần kiểm tra kỹ thông tin của bên “dịch vụ”, chẳng hạn địa chỉ, website... có thật và rõ ràng không. Nếu không có hoạt động hoặc trụ sở, văn phòng “ảo” hoặc luôn nêu nhiều lý do để không gặp gỡ làm việc trực tiếp, tuyệt đối không liên lạc nhờ cậy.

Tóm lại để không bị lừa trên không gian mạng, mọi người nên tự vấn chính mình xem sự việc đang diễn ra có hợp lý hay không trước khi quyết định chuyển tiền cho những người mình chưa bao giờ gặp mặt. Phải giữ thói quen luôn kiểm tra mọi thông tin, yêu cầu, nhất là những việc liên quan tiền bạc. Ngoài ra, mọi người phải luôn tự cập nhật thông tin về các chiêu trò lừa đảo mới của bọn tội phạm mạng để tránh trở thành nạn nhân tiếp theo của chúng!”.

Bài và hình NS

Đăng thông tin giả, tự tạo các bình luận “ảo” đã được giúp lấy lại tiền bị lừa

Trần Hoài Thư là nhà văn được nhiều người yêu mến và quý trọng. Anh là biểu tượng của người lính viết văn sâu sắc, và là người có công sưu tầm và làm sống lại văn học Miền Nam. Với hơn 100 số Thư Quán Bản Thảo và những tác phẩm giá trị được ấn hành, tất cả được thực hiện trong những điều kiện khó khăn - phải lái xe mất từ 3 tới 5 tiếng đồng hồ đi tìm tài liệu ở các thư viện Cornell và Yale rồi về đánh máy và lay-out rồi tự tay in ra trên những máy móc thô sơ dưới hầm nhà. Những công việc đó đều có chị vợ là Nguyễn Ngọc Yến giúp sức. Ấy là chưa kể cả hai người đều bị bệnh nặng. Được biết khi thực hiện TQBT số 55 chủ đề về Dương Nghiễm Mậu thì chị Yến bị đột quy. Phải nói Trần Hoài Thư phải đối diện với bao thử thách nhưng rồi đều vượt qua và hoàn thành tâm nguyện một cách xuất sắc. Sau đây xin mời các bạn cảm nhận những khó khăn của Trần Hoài Thư khi 'Đi Tìm Địa Ngục Có Thật' của Dương Nghiễm Mậu cho chủ đề của TQBT số 55.

Hôm nay, sau khi cả Trần Hoài Thư và chị Yến đều ra đi, để tỏ lòng thương tiếc, Trang Văn Học xin đăng lại bài viết của Trần Hoài Thư. NGUYỄN & BẠN HỮU

TRẦN HOÀI THƯ & DƯƠNG NGHIỄM MẬU

Hành trình đi tìm 'Địa ngục có thật' cho chủ đề Thư Quán Bản Thảo số 55

TRẦN HOÀI THƯ

LỜI TÒA SOẠN

Nhà văn Dương Nghiễm Mậu đã để lại cho văn học miền Nam một gia tài đồ sộ: 21 tác phẩm, và có lẽ nhiều rất nhiều bài văn chưa kịp xuất bản đã đăng trên các tạp chí miền Nam trước 1975.

Bởi vậy việc chọn bài tiêu biểu để đăng lại trên TQBT quả là một việc hết sức khó khăn cho chúng tôi.

Sau đây là những lý do về những bài chúng tôi chọn để đăng lại

trong phần trích văn DNM:

Kinh Kha, con chủ thủ và đất Tân bất trắc. Đây là một truyện trong tập truyện Nhan Sắc, được xuất bản trước 1975 (nhà xb An Tiêm 1966) và được tái bản sau 1975 (Nhà xb Văn Nghệ 2007) với một đoạn bị cắt xén. Bài chúng tôi đăng là bản gốc toàn vẹn được đăng trên tạp chí Văn (số 58 ngày 15/5/1966). Chúng tôi không rõ bài này có thay đổi gì không khi An Tiêm xuất bản vì chúng tôi không có tài liệu để tham khảo.

Niềm đau nhức của khoảng trống, nhằm bổ túc tài liệu cho bài viết của giáo sư Nguyễn văn Trung và nhà văn Trần văn Nam.

Tiếng sáo người em út, nhằm bổ túc tài liệu cho bài "đọc và bình" của Khuất Đầu. Đây cũng là truyện ngắn cuối cùng của DNM được viết trước năm 1975.

Bốn bài bút ký được viết về 3 biến cố lịch sử của miền Nam: 1) Thời Phật giáo tranh đấu, Nhất Linh tự tử. 2) Mùa hè năm 1972. và 3/ Bài viết trên báo Thời Tập số cuối cùng (tháng 4.1975).

Chúng tôi tin rằng những bài bút ký này rất hiếm quý, không thể tìm ở trên NET.

Một bút ký quan trọng khác không kém, được Văn Xã xuất bản vào năm 1969 là Địa Ngục Có Thật. Một số chương của bút ký được đăng rời rạc trên tạp chí Văn. Chúng tôi đã sưu tầm, đánh máy và tái bản, để kèm theo kỳ phát hành này như là ấn bản đặc biệt.

Từ một nỗi tha thiết ao ước của người bạn văn cùng thời, khi ngờ ý được thấy Thư Quán Bản Thảo sưu tập lại truyện ngắn *Kinh Kha, con chủ thủ và đất*

Tần bất trắc cũng như tập bút ký **Địa Ngục Có Thật** của Dương Nghiễm Mậu, tôi lại lên đường. Lần này thay vì Cornell, hướng Tây Bắc, nay là Yale hướng Đông Bắc. Qua Google, tôi được biết cả hai thư viện này đều lưu trữ Địa Ngục Có Thật. Nhưng kỳ này tôi chọn Yale vì Yale cách nhà tôi chỉ khoảng 3 giờ đồng hồ lái xe. Trong khi Cornell phải mất 5 tiếng.

Lên đường kỳ này dù lòng hăm hở nhưng tấm thân không hăm hở chút nào. Tôi đã bước vào tuổi 70, chứ không còn trẻ để có thể nhấn bàn đạp gia tốc. Tuổi tôi bây giờ là: Đi về biết chỗ gì theo/ Chỗ theo vật nặng trên đèo vào xe. Chú không phải no nê cùng trời mây sông núi. Thị lực mắt kém rõ. Thêm Gout hết hành chân trái qua chân phải, hết bàn chân lên đầu gối. Bởi cái tính vẫn còn khoái khẩu của mình, đau thì kiên cường, hết đau thì xả láng bất cần.

Thời tiết đầu tháng 12, hôm nay có vẻ lý tưởng. Khoảng 60 độ F, một nhiệt độ rất hiếm hoi trong tháng cuối năm dương lịch này. Chiếc xe theo xa lộ, phóng hai ngọn đèn giữa trùng trùng điệp điệp đôi mắt sáng lóa xuôi ngược trên một tuyến đường được tiếng là bận rộn nhất của tiểu bang. May mắn lần này, Gout chỉ hành chân trái, lúc này nó được yên nghỉ trong khi cái chân phải thì miệt mài nhấn hoặc giảm bàn đạp gia tốc hay thắng phanh.

Sau 3 tiếng đồng hồ, chỉ dừng một trạm nghỉ, gọi cốc cà phê, rồi đi ngay. Trời đã sáng. Xa lộ 95 quen thuộc dạo nào, lần lượt lùi dần, để nhường lại cho con đường College. Nó sẽ dẫn vào khu đại học Yale, với những tòa nhà được xây theo kiểu kiến trúc La Hy.

Sau khi đóng tiền làm thẻ thư

Dương Nghiễm Mậu

viện, (\$35) chỉ hiệu lực cho một tuần lễ, tôi nhấn nút cho thang máy lên tận lầu 4. Cả tầng lầu tối om, tôi mò mẫm bật contact điện. Lần mò đến kệ để sách. Nhưng tìm hoài tìm mãi không ra 'Địa Ngục Có Thật'.

Làm sao diễn tả được nỗi buồn của tôi trong lúc này. Có những điều không thể ngờ, nhưng chúng vẫn xảy ra. Tôi xuống quầy phụ trách ở lobby hỏi. Và được biết sách hiện ở tại một thành phố khác. Có người mượn và giao ở một thư viện khác. Chưa hoàn trả về thư viện chánh.

Thôi thì đành trở về. Uống công, uống sức, phí tiền, phí bạc vô ích.

Có lẽ tôi sẽ bỏ cuộc. Sẽ không làm ấn bản đặc biệt như dự định nữa. Tôi chẳng có nợ với ai hết. Ngay cả đối với văn chương miền Nam. Ngay cả đối với nhà văn Dương Nghiễm Mậu mà tôi ngưỡng mộ về văn tài cũng như khí phách của ông.

Vậy mà tôi buồn đến rưng rưng.

Khi trở về, xe bị kẹt vì một đoạn đường dài bị sửa. Xe nối đuôi xe bò nhích cả mấy dặm.

Hai ngày sau, tôi nhận được email của thư viện Yale cho hay là 'Địa Ngục Có Thật' đã đến thư viện. Email còn cho biết chỉ ưu tiên dành cho tôi 10 ngày.

Sau ngày đó, họ không bảo đảm có sách nếu tôi muốn mượn.

Như vậy, dù muốn dù không, lại thêm một lần nữa lên đường. Lại hai ngọn đèn lặn vào muôn vầng ánh đèn chiếu sáng, tôi cố mở căng đôi mắt. Lại chiếc xe tôi lạc vào giòng thác cuộn cuộn của xe cộ trên xa lộ Garden State Parkway, và 95. Lại một biển âm động cuồng nộ với những ánh đèn pha chói sáng khi chiếc xe tôi chạy chậm. Lẽ phải và ánh sáng. Địa ngục có thật. Cuốn bút ký có một không hai viết về Tết Mậu Thân ở Huế. Chẳng lẽ để nó ngủ quên im lìm trong một kệ ngăn nào đó của Yale hay sao?

Tôi đến Yale để mở lại ảnh điện trong một tầng thư viện tối om, mò mẫm tìm lại cuốn sách mình mong đợi, hay ngồi bệt trên nền, mở từng cuốn tạp chí Văn, Văn Học, Sáng Tạo, Bách Khoa, Văn Nghệ... Tội nghiệp, những trang giấy của một thời ta muốn yêu ai thì cứ bảo là yêu, ghét ai ta cứ bảo là ghét... Không phải chỉ đọc, mà mang xuống lầu, để chụp lại từng trang bài mình cần giữ. Rồi mang về nhà, đánh máy, layout... Có khi thiếu một trang, ngủ không yên, lại lái xe làm thêm một chuyến...

Đó là cách tôi trả ơn đối với một nhà văn mà tôi ngưỡng phục.

Về lẽ phải và sự thật mà ông đã để lại cho văn chương miền Nam. Và về cách thế sống của ông sau 1975: khi ông quyết định tự chọn cho mình chiếc thập tự giá.

THT

Euro 2024

(Từ June 14- July 14- 2024).

Có anh rực rỡ hè Châu Âu
Quả bóng em đợi chờ đã lâu
Nắng mùa hè như lên cơn sốt
Em tái ngộ anh EURO ơi.

Chào anh. Chào nước Đức đăng cai
Chào những đội quốc gia Châu Âu
Chào quả bóng lăn trên sân cỏ
Chúng ta gặp nhau một tình yêu.

Hỡi những chàng cầu thủ tài hoa
Chàng như trong huyền thoại bước ra
Đôi chân làm nên điệu kỳ diệu
Quả bóng tạo thành những phong ba.

Quả bóng đã chạm vào trái tim
Biết bao người, nào chỉ riêng em
Tình yêu bóng đá không biên giới
Không thời gian và chẳng không gian.

Nao nức chờ gặp Harry Kane
Thấy Mbappe, Wirtz, Bellingham...
Ronaldo, Mueller quen thuộc....
Xavi, Yamal trẻ tài năng....

Anh đến đâu em cũng theo anh
Sân bóng Munich hay Berlin
Về sân Cologne hay Frankfurt
Chẳng ngại Hamburg hay Dortmund.

Được thua sẽ là chuyện bình thường
Dù có kẻ vui có người buồn
Những người nghệ sĩ trên sân cỏ
Cống hiến cho người hâm mộ xem

Ngày hội EURO đã đến rồi
Cả Châu Âu thức dậy mùa vui
Ước gì quả bóng còn lăn mãi
Ước gì thời gian sẽ ngừng trôi.

NTTD
(JUNE 18, 2024)

BIỆM HỌA

vài chuyện “linh tinh” bên lề

HANNA HANH : Em nghe nói người Việt mình là người gốc Á đầu tiên làm tôm ở Louisiana hả anh Don? Hình như anh Don mua hàng của họ chắc thuận tiện hơn ha?

Don không rõ em nói về “thuận tiện” là ở điểm nào. Nhưng trước tiên cho anh Don đính chính thông tin một tí, người Hoa kiều là người gốc Á đầu tiên đánh bắt tôm ở đây, thậm chí có tin tức cho rằng họ là “ông tổ” của ngành chế biến tôm khô ở Mỹ vào năm 1870. Thời đó, họ phơi khô tràn lan mà người Mỹ không hề biết sau này nó trở thành một ngành công nghiệp lớn. Lúc đó người Hoa chủ yếu bán tôm về quê Mẹ. Người Việt mình chỉ ra nghề sau 1975. Nhưng kỹ nghệ tôm khô mạnh nhất hiện nay ở Louisiana thuộc về người Mỹ. Anh Don chưa may mắn gặp được một đồng hương nào sản xuất tôm khô có tầm cỡ ở đây. Nếu có chắc cũng “thuận tiện” được nhiều thứ, hi hi...

HỒ BẢO ANH : Có vài người bạn của em sành ăn, chuyên nấu bún riêu, món mà em thích nhất, đều xác nhận tôm của US Tôm Khô là “the best”. Em không tin lắm, nghĩ là tôm nào cũng giống nhau, hôm trước em có mua mấy lb ở một tiệm quen, em thấy tôm nhạt nhẽo và không thơm như ở “tiệm” anh Don, anh có bí quyết gì ạ?

Ông bà mình nói “trăm nghe không bằng mắt thấy” là vậy. Nhưng em không phải là người đầu tiên và duy nhất. Anh Don đã nghe câu chuyện này nhiều lần từ các khách hàng ở khắp nơi trên nước Mỹ. Mỗi người so sánh mỗi kiểu, tôm Tàu, tôm Ý, tôm Việt Nam, ... nhưng khoái nhất vẫn là câu “chốt”. Xin tiết lộ bí mật nghề nghiệp, “bí quyết” của anh Don là: không bao giờ ham rẻ để đánh đổi **phẩm chất**. Khi có uy tín sẽ có tất cả!

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!!

MADE IN LA, USA

Quý khách có thể đặt mua tại :

WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gửi về tận nhà hoặc tiệm trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

CÓ 3 LOẠI: NHỎ (S), VỪA (M) VÀ LỚN (L)

XIN HỎI DON SIZE ĐẶC BIỆT: EXTRA LARGE HAY JUMPO (CHỈ CÒN SỐ LƯỢNG RẤT ÍT)

**SỨC KHỎE
LÀ VÀNG!**

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

**10 LBS
TẶNG 7**

MADE IN USA

**FREE
SHIPPING**

5 lbs trở lên

ORDER

XIN GỌI ANH : ĐƠN

235.4564

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

WWW.TOMKHOUS.COM

164

tù nhân chính trị vẫn bị giam vì bày tỏ các quyền dân sự và chính trị căn bản tại Việt Nam thì hết 147 người đã bị bắt và kết án trong thời gian Tô Lâm, tân Chủ tịch nước Việt Nam nắm giữ bộ máy công an, theo tổ chức Human Rights Watch.

20/6

vừa qua là ngày Hạ Chí (summer solstice), chính thức bắt đầu mùa Hè năm 2024 này. Nha Khí Tượng Quốc Gia dự báo mùa Hè năm nay sẽ là một trong những mùa Hè nóng kỷ lục, nhất là vào cuối Hè khoảng cuối tháng Tám.

10

năm của thập niên 80s có 33 vụ thiên tai làm thiệt hại trên một tỉ đô la, tổng cộng \$217 tỉ so với 173 vụ trong 10 năm qua, thiệt hại tổng cộng lên đến 1,200 tỉ đô la.

2

tiểu bang tìm kiếm các kỹ sư liên quan đến lãnh vực trí tuệ nhân tạo AI nhiều nhất Mỹ hiện nay là California và Texas. AI được xem là một trong những ngành có nhu cầu công việc cao trong năm nay và các năm tới.

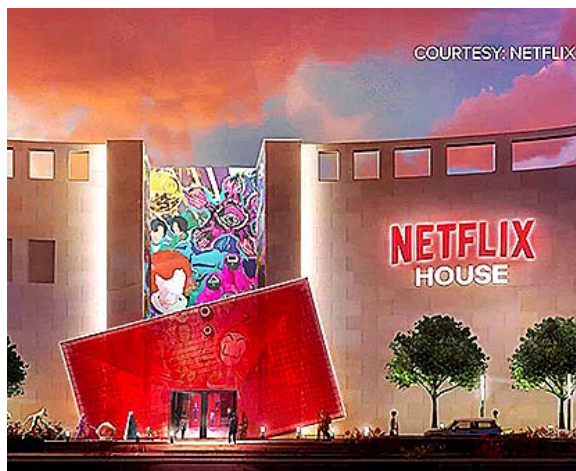
1,300

xe điện Fisker được bán ra trong năm cho đến nay, hãng Fisker gặp nhiều khó khăn tài chính cùng sự cạnh tranh mạnh mẽ trong thị trường xe điện EV và đã khai phá sản trong tuần qua.

2

cụm vui chơi giải trí khổng lồ Netflix House sẽ được khai trương vào năm tới tại Pennsylvania và Texas. Netflix House tại Dallas, có diện tích khoảng 100,000 square feet và nằm tại khu vực Galleria Mall.

24

đội túc cầu Châu Âu đang tham gia tranh giải Euro 2024 tại Đức từ 14 tháng Sáu cho đến 14 tháng Bảy này. Đây là giải túc cầu thu hút đông đảo sự theo dõi của người hâm mộ khắp thế giới, và ngay tại Mỹ với số người theo dõi tuần đầu tiên tăng 33% so với năm 2020.

500

ngàn phụ nữ di dân lậu đã sống tại Mỹ trên 10 năm và có chồng mang quốc tịch Mỹ là số ước tính sẽ trở thành thường trú nhân và công dân Mỹ hợp pháp, theo chương trình mới mà chính phủ Mỹ đang có kế hoạch.

27

tuổi, Trần Lăng Khê là con đầu của đạo diễn Pháp gốc Việt Trần Anh Hùng và diễn viên Trần Nữ Yên Khê. Lăng Khê tốt nghiệp đại học về điện ảnh và sân khấu tại Paris, là diễn viên điện ảnh, người mẫu và là một nhiếp ảnh gia.

Hợp tác với **tre** tại sao không?

Một cây làm chẳng nên non,
Ba cây chụm lại nên hòn núi cao !

Nếu bạn có những kế hoạch, những sáng kiến, những ý tưởng mà chưa biết bắt đầu ra sao, quảng bá thế nào, hợp tác với ai hoặc tìm kiếm một partner trong mọi lĩnh vực ...

Xin liên lạc với chúng tôi.

info@trenews.net

Trẻ sẽ cùng bạn tham khảo để thực hiện,
hoàn toàn không có chi phí.

Chứa cháy bằng tiền

Trong vòng hơn 9 tháng, Hà Nội có 5 vụ cháy lớn làm 81 người thiệt mạng. Sau mỗi vụ cháy, chính quyền Hà Nội lại ra công văn yêu cầu làm rõ trách nhiệm của tổ chức, cá nhân để xử theo quy định của pháp luật. Nhưng chưa hề có một quan chức nào xin lỗi người dân, từ chức dù là cấp phường, hay người đứng đầu như ông Chủ tịch Hà Nội Trần Sỹ Thanh.

Vậy mà nay chính quyền Hà Nội lại còn trơ trên đề nghị thành phố chi hơn 26,000 tỷ VND cho việc Phòng cháy chữa cháy (PCCC) trên địa bàn Hà Nội giai đoạn đến năm 2025, định hướng đến năm 2030. Giả sử số tiền này chi trong vòng 5 năm thì tính ra mỗi năm chi 5,200 tỷ VND, mỗi tháng chi 433 tỷ VND riêng cho việc PCCC.

Hiện trường một vụ cháy xảy ra gần đây tại Hà Nội (ẢNH: BAOMOI.COM)

Cuộc gặp gỡ định mệnh

Ngày 17-3-2023, Tòa án Hình sự Quốc tế (ICC) ban hành lệnh bắt giữ đối với Vladimir Putin (Tổng thống Nga) bởi các tội ác chiến tranh, đặc biệt là cuộc tấn công Ukraine.

23-5-2024, các tờ báo lớn của Slovakia và Cộng hòa Séc đưa tin NAKA đang truy tố Tô Lâm (Chủ tịch nước CSVN) về "tội phạm đặc biệt nghiêm trọng liên quan đến việc bắt cóc đưa ra nước ngoài". (NAKA là tên viết tắt của Cơ quan Cảnh sát Hình sự của Slovakia).

Ngày 20-6-2024, hai tên tội phạm trên đã gặp và ôm hôn nhau tại Việt Nam, trong chuyến thăm cấp nhà nước của Putin dành cho Việt Nam. Tô Lâm còn ca tụng ông Putin đã góp phần vào "hòa bình, ổn định và phát triển" trên thế giới.

Tô Lâm và Vladimir Putin (ẢNH: AFP)

Cháy nhà mới ra mặt chuột

Trước đó, tối ngày 6-9-2022, karaoke An Phú cháy dữ dội, chết 32 người, 17 người bị thương.

Hiện chủ quán và 6 người khác (đa số là cảnh sát Phòng cháy chữa cháy - PCCC) bị bắt vì tội thông đồng để làm khống hồ sơ PCCC cho quán.

Theo hồ sơ vụ án, Lê Anh Xuân (chủ quán karaoke An Phú) muốn nịnh nọt nên "nhờ" bà Phạm Thị Hồng (Phó Đội trưởng Đội Tổng hợp thuộc Phòng hướng dẫn, chỉ đạo về chữa cháy và CNCH - Cảnh sát PCCC tỉnh Bình Dương) thi công và hoàn thiện hệ thống PCCC của quán karaoke An Phú. Bà Hồng thuê một công ty quèn thi công rồi nhờ một cảnh sát đồng nghiệp ký nghiệm thu. Sau đó, bà Hồng tiếp tục nhờ

một công ty chuyên thi công hệ thống PCCC xin khác ký nhận dưới mục đơn vị thi công (để bà Hồng dễ nâng lệ phí thi công).

Và nếu kiểm tra hệ thống PCCC ở tất cả các nhà hàng, quán karaoke ở Việt Nam, có lẽ sẽ có nhiều người bị bắt vì những hành động có hệ thống như trên.

(ẢNH: DANTRI.COM.VN)

Việt nam sẽ có hơn 3,000 "công trình nghệ thuật"

Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch CSVN cho biết sẽ chi 256,250 tỷ VND để "phát triển văn hóa". Mục đích của Bộ này là hằng năm 100% các tỉnh, thành phố phải có 2 công trình điêu khắc, 3 công trình mỹ thuật. Như vậy, trong 10 năm, Việt Nam có 63 tỉnh, thành phố nên sẽ có 1,260 công trình điêu khắc, 1,980 công trình nghệ thuật. Bên cạnh đó, Bộ này còn đặt mục tiêu xây dựng nhà văn hóa cho hơn 10,500 đơn vị hành chính cấp xã, nhưng lại chưa có số lượng xã đã có nhà văn hóa, thực trạng, hiệu quả sử dụng, hạn mức đầu tư. Không thấy nói về việc xây trường học...

Chưa biết sau 10 năm, văn hóa có "phát triển" hay không, chỉ biết sau khi xài hết hơn 256 ngàn tỷ VND thì túi của quan chức CSVN chắc chắn "phát triển".

Bộ trưởng Văn hóa Thể thao và Du lịch CSVN - Nguyễn Văn Hùng (Ảnh: VNEXPRESS.NET)

Con đường đất vàng

Được xây dựng từ năm 2009, dự án đường từ quốc lộ 2A đi Ủy ban phường Tiền Châu (Vĩnh Phúc) có tổng chiều dài chỉ hơn 1.2km mà có tổng mức đầu tư tới 27 tỷ VND (27 tỷ VND của năm 2009 có thể tương đương hơn 40 tỷ VND bây giờ). Tuy nhiên, sau 15 năm, dự án vẫn chưa hoàn thiện, khiến cho nhiều hộ dân khổ mỗi lần đi qua. Một phần đường hiện vẫn ngổn ngang và xuống cấp nghiêm trọng sau một khoảng thời gian dài không được sửa chữa, tu bổ. Đường lồi lõm, gập ghềnh, mưa thì lầy lội, nắng thì bụi tung mù mịt, giao thương cũng trở nên khó khăn hơn.

"Hiện mặt đường như vậy là đã "đẹp" hơn rất nhiều so với trước đây vì người dân dọc con đường đã đóng góp 300,000 VND/nhà để trải đá base. Tuy nhiên, sau mỗi đợt mưa lớn thì mặt đường lại lồi lõm..." - anh Nguyễn Văn Giáp, sinh năm 1979, có nhà trên đoạn đường này chia sẻ.

Con đường đất đỏ toàn đất đỏ và ổ voi (Ảnh: BAOGIAOTHONG.VN)

Nhà hát đội vốn

Dự án xây dựng nhà hát giao hưởng, nhạc và vũ kịch trong Khu đô thị mới Thủ Thiêm thuộc thành phố Thủ Đức - TP.HCM, được Hội đồng nhân dân TP.HCM thông qua năm 2018 với tổng mức đầu tư 1,508 tỷ VND từ ngân sách, khai triển trong giai đoạn 2018-2022. Đến năm 2021, dự án "đội vốn" lên 1,988 tỷ VND. Năm 2022, dự án phải tạm dừng. Đến nay, tổng mức đầu tư dự án tăng lên gần 2,000 tỷ VND.

Mới đây, Chủ tịch Ủy ban nhân dân TP.HCM Phan Văn Mai vừa ký văn bản để tiếp tục xây dựng nhà hát ngàn tỷ này. Giá như chính quyền biết nghĩ 2,000 tỷ xây được bao nhiêu ngôi trường?

Mô hình nhà hát Thủ Thiêm tại TP.HCM (Ảnh: LAODONGTHUDO.VN)

Cùng đích đến

Bộ Chính trị Đảng CSVN vừa thông báo "đồng ý cho ông Đinh Tiến Dũng thôi giữ chức bí thư thành ủy Hà Nội". Theo Thông báo, quyết định của Bộ Chính trị CSVN cho ông Đinh Tiến Dũng thôi chức Bí thư Thành ủy Hà Nội dựa trên đề nghị của Ủy ban Kiểm tra Trung ương CSVN. Bản thân ông Đinh Tiến Dũng bị quy chịu trách nhiệm của người đứng đầu khi để xảy ra nhiều vi phạm tại Bộ Tài Chính CSVN liên quan các đại án Vạn Thịnh Phát, AIC...

Hai Bí thư Hà Nội trước ông Dũng cũng bị kỷ luật Đảng. Đó là ông Hoàng Trung Hải (nhiệm kỳ 2016 - 2020); ông Vương Đình Huệ (2020 - 2021). Ông Huệ bị kỷ luật Đảng khi đang nắm chức Chủ tịch Quốc hội CSVN.

Ông Đinh Tiến Dũng (ẢNH: GIA HÂN/TUOITRE.VN)

Lấy lỗi làm lời

Ông Lại Xuân Thanh (ẢNH: VNECONOMY.VN)

Gần đây, hành khách rất quan tâm đến cách tính giá vé máy bay, do từ trước đến nay, mọi khoản phí, thuế của rất nhiều cơ quan, bao gồm cả các khoản thu hộ đều gom lại và cộng vào giá vé chung, bởi vậy mà giá vé bay trong nước luôn cao hơn giá vé đi từ VN ra nước ngoài.

Ông Lại Xuân Thanh (Chủ tịch Tổng công ty Cảng hàng không Việt Nam - ACV) giải thích rằng giá trị cảng thu từ hãng hàng không để tham gia vào việc tăng hay giảm giá vé máy bay rất nhỏ. Ngoài ra, ông Thanh còn tiết lộ ACV đang quản lý, vận hành 21 sân bay trong nước, nhưng chỉ 6 cảng có lãi. Còn lại, ngoại trừ các sân bay Buôn Mê Thuột, Cát Bi, Côn Đảo và Thọ Xuân hoà vốn, 11 sân bay khác đều phải bù lỗ bằng tiền thuế của dân. Tuy nhiên, sắp tới Việt Nam vẫn tính toán sẽ xây mỗi tỉnh một sân bay...

Thích cấm khẩu

Sau nhiều bất bình từ người dân và Phật tử cả nước, ông Vương Tuấn Kiệt - pháp danh Thích Chân Quang (trụ trì Thiền Tôn Phật Quang tại Bà Rịa- Vũng Tàu) chính thức bị "cấm khẩu" 2 năm - không được thuyết giảng dưới mọi hình thức.

Song song đó, người ta truy lùng được Thích Chân Quang đã góp 2.4 tỷ VND để sở hữu 80% vốn điều lệ của doanh nghiệp Công ty Văn Hóa Pháp Quang, nơi liên kết xuất bản các CD quay lại những bài thuyết giảng của Thích Chân Quang để bán/tặng cho Phật tử. Từ năm 2016 đến năm 2022 doanh nghiệp này nhiều lần thay đổi đăng ký kinh doanh, trong đó chủ yếu thay đổi các thành viên góp vốn. Tuy nhiên riêng Thích Chân Quang vẫn luôn giữ vững tỷ lệ góp vốn là 2.4 tỷ VND không thay đổi. Tiền ở đâu để ông Thích Chân Quang góp vốn thì chắc các Phật tử của ông biết!

Nhiều "dân chơi" ngưỡng mộ bộ sưu tập đồng hồ của Thích Chân Quang (ẢNH: FACEBOOK)

CÓ THỂ BẠN CHƯA BIẾT: THẦY THÍCH CHÂN QUANG LÀ DÂN CHƠI ĐỒNG HỒ THỦ THIẾT, SƯỞNG SƯỞNG CON ROLEX DAYTONA 126503 THẦY HAY ĐEO GIẢI PHÁP CÓ GIÁ THỊ TRƯỜNG HÔM NAY (2024) CŨNG PHẢI GẦN 800.000.000 MỘT CÓN.

Thua...

Trước đó, Trần Hồng Hà (Phó Thủ tướng CSVN) nhận nhiều gạch đá khi tuyên bố: "Tôi quyết luôn, hiện nay các dự án cao tốc nào mà đang thiếu cát, Bộ GTVT chuyển hết sang sử dụng cát biển, không làm cát sông nữa."

Tuy nhiên, mới đây Bộ Nông nghiệp CSVN đã có báo cáo gửi Thủ tướng Chính phủ về kết quả xác minh các diện tích lúa bị chết nằm gần các tuyến đường cao tốc thí điểm sử dụng cát biển làm vật liệu san lấp. Cụ thể, tại Hậu Giang, kết quả ghi nhận 3ha lúa của 9 gia đình tại xã Vị Thắng (huyện Vị Thanh) bị ảnh hưởng do cát nhiễm mặn. Đây là diện tích trồng lúa nằm kế Dự án thành phần đoạn Hậu Giang - Cà Mau, thuộc Dự án xây dựng công trình đường cao tốc Bắc - Nam phía Đông, giai đoạn 2021 - 2025.

Qua kiểm tra, Sở Nông nghiệp tỉnh Hậu Giang ghi nhận có những ruộng lúa đã gieo sạ 20 - 25 ngày

bị chết 70% diện tích, một số ruộng bị chết 20 - 50% diện tích. Kết quả đo độ mặn ở ruộng lúa bị chết là 6.6‰, tại lòng đường cao tốc là 1.8‰ và tại kênh thủy lợi 0.4‰.

Tuy nhiên, Bộ Giao thông CSVN lại khẳng định "Không có chuyện sử dụng cát biển làm đường cao tốc khiến lúa chết." Lúa chết do chán sống mà thôi!

(ẢNH: PLO.VN)

Nơi sản xuất "kim bài miễn tội"

Do nhận hối lộ để làm giả kết quả giám định pháp y tâm thần, hàng loạt cán bộ tại Viện Pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa như Viện trưởng, nguyên viện trưởng, Phó viện trưởng, Trưởng khoa Điều trị bắt buộc nhóm nghiện chất và nhiều bác sĩ, điều dưỡng khác đã bị bắt. Một số cán bộ khác bị triệu tập, cấm đi khỏi nơi cư trú để phục vụ công tác điều tra...

Kết quả giám định pháp y tâm thần được xem là kim bài miễn tội của nhiều tội phạm, trong đó có cả quan chức CSVN. Nhiều quan chức lúc chưa bị bắt cứ mặc sức tham nhũng, chỉ cần ra tòa có cái giấy chứng nhận tâm thần là xong, thoát được tội nặng.

Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa hiện không còn cán bộ làm việc nên vừa xin Bộ Y tế CSVN cấp thêm nhân lực.

Hai bác sĩ
Nguyễn Thành
Công và Lê
Văn Hùng - Phó
viện trưởng và
Viện trưởng của
Viện Pháp y
tâm thần trung
ương Biên Hòa
(ẢNH: HATINH24H.
COM.VN)

Phật

TƯỜNG NĂNG TIẾN

BBC ái ngại loan tin: “Hôm 8/6, Đài Truyền hình Việt Nam (VTV) đã phát một video (‘Thông tin xuyên tạc ẩn tu của ông Thích Minh Tuệ’) có độ dài 3 phút 40 giây ... Sau khi phóng sự được đăng tải trên các trang báo, cũng như các trang mạng xã hội, có không ít người nghi ngờ về độ chân thực của video”.

Ồ hay! Sao thiên hạ lại đa nghi thế nhỉ?

- XUÂN SƠN VÕ: “Ồi dào, thời giờ đâu mà xem mấy thứ của VTV. Người ta bảo một lần bất tín, vạn sự bất tin, còn đây thì ‘vạn lần bất tín, giờ bất quan tâm’”.

- HIỆU PHÙNG: “Dư luận đang nghi ngờ vì thiếu

thông tin về thầy thì VTV lại chơi trò ‘đánh lận con đen’ bằng một clip lộ liễu đến mức không lừa được trẻ con”.

- KIM DUNG PHAM: “Lần này, dùng sự dối trá để trấn an dư luận, cho dù là mục đích tốt đi, thì rút cục VTV mất nhiều chứ được cái nổi gì. Được nhất là sự nghi ngờ, phản ứng, coi thường”.

- HOA QUANG NGO: “VTV = VUA TIN VỊT. Tiếng Việt hay thật... Nàng Liên Liên nào đó cũng bỗng nhiên nổi tiếng nhờ 2 vụ ‘phỏng vấn’ sư MT. Người có tự trọng, tìm việc khác mà sống chứ cứ xạo theo lệnh để kiếm cơm ăn áo mặc cũng thẹn lắm người đẹp ạ. Có biết

Nhà thơ Nguyễn Duy đã từng viết ‘Điểm cấp thấp bán tròn nuôi miệng Điểm cấp cao bán miệng nuôi tròn’ không”.

- NGUYỄN TỔNG: “Chưa rõ thực hư tung tích TMT, nhưng một phóng sự non kém tay nghề của VTV làm dư luận thêm hoang mang là rất đáng lên án”.

Tôi sống hơi lâu (lê lết hết thế kỷ này qua thế kỷ khác) nên có nhận xét là thiên hạ hiện nay khó tính hơn xưa nhiều lắm. Thời trước, có ai dám thối mác/khiếu nại (than phiền, ta thán, hay kết án) gì đâu, dù giới tu sỹ bị Đảng và Nhà Nước hành cho tới bến – hoặc tới chết luôn – nào có ít!

Xin đan cử dăm ba trường hợp để rộng đường dư luận:

- *Tháng 4 năm 1978, Thích Thiện Minh bị tra khảo cho đến chết luôn.*

- *Tháng 9 năm 1984, Thích Trí Siêu và Thích Tuệ Sỹ bị tuyên án tử hình.*

- *Từ 1980, Thích Quảng Độ bị giam lỏng tại quê ông, tỉnh Thái Bình, đầu cổ chực năm. Sau đó, vào tháng 8 năm 1995, ông*

“Ta là Phật đã thành. Chúng sinh là Phật sẽ thành” Phật Thích Ca (480 BCE - 400 BCE)

“Trực chỉ chân tâm. Kiến tánh thành Phật. Chỉ thẳng tâm thật, thấy tánh thành Phật.” ĐMTS

cùng nhiều vị tu sỹ khác (Thích Không Tánh, Thích Đồng Ngọc, Thích Trí Lực...) còn bị kết án 5 năm tù giam và 5 năm quản chế nữa.

Còn bây giờ Đảng và Nhà Nước hoàn toàn (và tuyệt đối) không có đụng chạm gì tới TMT cả. Không triệu tập, bắt bớ, nhốt tù, đánh đập, tra tấn hay sách nhiễu gì sất. Hù dọa cũng khỏi có luôn, kể cả hù chơi cho vui (thôi) cũng miễn! Chả những thế, VTV còn cử phóng viên đi phỏng vấn, rồi làm hết phóng sự này qua phóng sự khác. Nhà đài và phóng viên chỉ hơi vụng về, cầu thả, và ẩu tả chút xíu thôi là bị chửi rủa (thóa mạ) tung bừng hoa lá: “dối trá”, “đánh lộn con đen”, “rất đáng lên án”, “vạn lần bất tín”, “vua tin vịt”, “bán miệng nuôi tròn”...

Cái thuở Đảng và Nhà Nước muốn nói gì thì nói, giết ai thì giết, kết tội chi cũng chả sao, bắt vào tù bao lâu cũng được (giờ) đã qua rồi, và đã xa như... “dĩ vãng”. Thời thế, rõ ràng, đã khác. Pháp tu của TMT cũng khác. Ông tu tập theo Hạnh Đầu Đà!

Hạnh Đầu Đà là “hạnh” gì vậy cà?

Tỳ Kheo Thích Viên Định, Viện Trưởng Tăng Đoàn GHPGVNTN, thuyết giảng:

“Trong Phật giáo, có nhiều phương pháp tu hành, tùy theo sở thích, căn cơ, mỗi người tự chọn cho mình một pháp tu...mỗi vị tu theo một hạnh tùy thích, tu hạnh nào cũng được.

Riêng tu theo hạnh đầu đà là đơn giản nhưng khó, khổ nhất. Cần thiết phải có một cơ thể mạnh khỏe, cường tráng, chịu

được được sương gió, đói khát, nóng lạnh...vì hạnh tu này phải tuân theo 13 pháp khổ hạnh như: ăn ngày một bữa, trước giờ ngủ, mặc y phẩn tảo tức là dùng vải vụn, người ta đã vứt bỏ, chắp vá lại thành cái y để dùng, và chỉ có ba y, không được nhiều hơn, ngủ ở dưới gốc cây, ở rừng, nơi đất trống hay nghĩa địa, đi chân đất, không mang giày dép... khó vô cùng, nói chung là phải “ít muốn, biết đủ, tinh tấn, viễn ly”, nên rất ít người tu theo hạnh này được.

Thầy Thích Minh Tuệ đã giữ giới và tu đúng theo 13 hạnh đầu đà của Phật dạy, nên ông đúng là một tu sỹ Phật giáo, một tu sỹ kiệt xuất nhất, rất hiếm khi xuất hiện.”

Chính TMT thì không dám nhận mình là một tu sỹ “kiệt xuất” hay “hiếm hoi” chi cả. Ông

khìem cung thấy rõ:

“Trước khi đi tu, con cũng có việc làm như bao người, nhưng con không hạnh phúc, bởi con tư duy thấy rằng cho dù ai có việc làm, có công chức, cuộc sống ổn định nhưng rồi cũng bệnh, cũng già và chết như nhau ...

Con học tu ở chùa một thời gian, có pháp danh là Thích Minh Tuệ. Sau đó, con thấy không hợp, nên con rời bỏ chùa, lên núi ẩn cư một mình trong hốc đá, hàng ngày đi khát thực. Dù Phật không có nói, nhưng con chọn ngủ ngồi 3 năm rồi, không có nằm. Con ngủ ngồi là con muốn bỏ cái ngủ đi. Khi nào mệt quá thì ngồi dựa vào gốc cây hay bờ tường cũng được.

Sau thời gian ở một chỗ con thấy mình không có cơ hội xúc chạm để thử thách tham-sân-si, nên

con quyết định bộ hành từ Nam ra Bắc, rồi ngược lại. Con không dám nói trước cho đến lúc nào thì con dừng.

Con muốn học những điều Phật dạy cao siêu, vi diệu, tối ưu, thiên định, trí tuệ, thoát được khổ đau, và an lạc hạnh phúc. Phật bày như thế nào, con làm theo thế ấy, để có an lạc hạnh phúc, chứ không phải tự mình mà biết. Con chưa vào định được. Con còn đang học...”

Tuy giản dị, chất phác và khiêm tốn thế thôi nhưng hiện tượng TMT đã “cảm” được lòng người.

- PHẠM HIỀN MÂY: “Ngài chính là bậc minh sư của Phật Giáo”.

- INRA SARA: “Sau năm tháng trì trì - cái hạnh ở thân pháp cùng ngôn từ mội mạc ông tỏa ra luồng sáng bất khả tư nghĩ”.

- THÍCH MINH ĐẠO: “Thích Minh Tuệ lặng lẽ hành đạo đã làm cho Phật giáo Việt Nam ‘sống lại trong lòng của Phật tử năm châu’, đồng thời gọi ông là hiện diện của Ma-ha-ca-diếp, một đệ tử của Đức Phật Thích-ca Mâu-ni trọn đời tu theo hạnh đầu đà.”

- TRẦN KIÊM ĐOÀN: “Tu sĩ Minh Tuệ có cả một vùng hào quang vô hình trong suốt bao bọc và tỏa chiếu đến mọi người: Cái tôi không còn bám chấp, danh lợi là hư không, tham sân đều xả bỏ, ái dục đã xa lìa, cái ngủ cái ăn chỉ đủ để duy trì sự sống, bệnh tật sống chết không màng, tiền bạc của cải vật chất không bao giờ dính tay, lấy khổ hạnh du phương làm an nhiên tự tại. Cái Tánh Hữu đời thường của Tu sĩ Minh Tuệ phảng phất đạo vị Tánh Không tự

tại cửa nhà Phật”.

Khái niệm “tánh không” khiến tôi nhớ đến đôi câu kệ (dường như) của Bồ Đề Đạt Ma: *Trực chỉ chân tâm. Kiến tánh thành Phật.* Chính Đức Thế Tôn cũng đã từng dạy thế cơ mà: “Ta là Phật đã thành, chúng sinh là Phật sẽ thành”.

Thêm một vị Phật xuất hiện từ xứ Việt là điều vinh dự cho cả dân tộc này (và là tin mừng cho toàn thể nhân loại cùng chúng sinh) chớ có gây ra phiền lụy hay an nguy chi của chế độ hiện hành đâu mà Đảng âu lo dữ vậy? Sau màn trình diễn cầu thả/ vụng về (“lấy thúng úp voi”) của đài truyền hình nhà nước lại đến trò hề (“dấu khói”) của đám công an khiến công luận bất bình:

- Có thực sự sư Thích Minh Tuệ tự nguyện ẩn

tu hay không?

- Bộ Công an cần minh bạch tung tích của sư Thích Minh Tuệ!

- Thực hư việc sư Minh Tuệ “tự nguyện dừng bộ hành khát thực”

- Sư Thích Minh Tuệ mất tích: Dân biểu Hạ viện California và tổ chức quốc tế bày tỏ quan ngại

Phật Giáo không chủ trương bạo động nên làm gì có cái vụ cách mạng vũ trang (lật đổ chính quyền) mà phải sợ. Còn trong trường hợp mà chế độ hiện hành thối nát, rệu rã đến độ hết thuốc chữa (và đã đến lúc không thể gượng được nữa rồi) thì đây cũng là chuyện tự nhiên của tiến trình sinh/diệt hay sinh/hoại thôi. Thích Ca và TMT đâu có can chi đến cái thứ chuyện nhỏ nhặt (và lật vật) cỡ đó. Phật mà!

TNT

The advertisement is for Baotree magazine. At the top, the word "tre" is written in a stylized font. Below it, four panels show the character Tre in different poses, each with a checkmark and the text "DỄ ĐỌC", "DỄ THẤY", "DỄ CẮT", and "DỄ TÌM". In the center, Tre is shown driving a car, with the text "RAO VẶT TRÊN BÁO TRẺ" and "HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH". At the bottom, it says "ONLINE TRONG NGÀY" and provides the URL "HTTPS://BAOTREONLINE.COM".

TPB HUỲNH THANH BẰNG

Sinh năm 1950.

Số quân 70/007.873. Binh 1.

ĐƠN VỊ: Đại đội 72, TĐ 7 Nhảy Dù. Bị thương cụt chân phải ngày 4/12/1974 tại đồi 1062 Thường Đức, Quảng Nam.

Bị bấu cổ ác tính mổ nhiều lần không hết, hoàn cảnh nghèo khó không còn tiền chạy chữa.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Huỳnh Thanh Bằng

ĐỊA CHỈ: Số 44, ấp Phong Quới, xã Phong Nẫm, huyện Giồng Trôm, tỉnh Bến Tre.

ĐIỆN THOẠI: 0974 114 062

TPB LÊ PHƯỚC HƯNG

Sinh năm 1945

Số quân 65/530.035.

Hạ Sĩ 1 - Y tá.

ĐƠN VỊ: Tiểu đoàn 85 Biệt Động Quân Biên Phòng. Bị thương cột sống liệt 2 chân tháng 4/1970 tại Cam Bốt (Miên).

HOÀN CẢNH: có vợ bị tai biến, nhà không có đất vườn. Có 3 đứa con đi làm công nhân ở xa hiện sống với con gái không có chồng làm thuê mướn, ai kêu đâu làm đó. Gia cảnh nghèo khổ.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Lê Phước Hưng

ĐỊA CHỈ: 736A, ấp Phú Thọ, xã An Long, huyện Tam Nông, tỉnh Đồng Tháp.

ĐIỆN THOẠI: con gái: 086 864 9650

Xin cảm ơn quý ân nhân

BẢN VIẾT TẮT CÁC CHỮ DÙNG TRONG QUÂN ĐỘI

Trong hồ sơ thương binh đăng trên báo Trẻ, chúng tôi thường viết tắt các danh từ thường được dùng trong Quân Đội, chúng tôi xin có bản chú thích như sau:

- TPB: Thương Phế Bình	- ND: Nhảy Dù	- CK: Chi Khu
- SQ: Số quân	- TQLC: Thủy Quân Lục Chiến	- TR.Đ: Trung Đội
- QP: Quả phụ	- PB: Pháo binh...	- ĐĐ: Đại Đội
- ĐPQ: Địa Phương Quân	- TĐT: Trung Đội Trưởng	- TĐ: Tiểu Đoàn
- NQ: Nghĩa Quân	Tiểu Đoàn Trưởng	- SĐ: Sư Đoàn
- CLQ: Chủ Lực quân	- ĐĐT: Đại Đội Trưởng	- SĐ23BB: Sư Đoàn 23 Bộ Binh
- BĐQ: Biệt Động Quân	- TK: Tiểu Khu	- QYV: Quân Y Viện.
		- V.I, II, III...CT: Vùng I... Chiến thuật.

Quy định về số quân

NQ: Số quân của Nghĩa Quân chỉ có 6 số, không có hai số đầu.

ĐPQ: Số quân Địa Phương Quân, lấy năm sinh làm hai số đầu.

CLQ: Số quân của Chủ lực Quân, lấy năm sinh +20= hai số đầu (Ví dụ sinh năm 1940, số quân là 60/000).

khi cần....

các loại dịch vụ

share phòng

bán nhà

sang tiệm

v.v.....

địa chỉ bạn có thể tin cậy

<https://baotreravot.com>

thiếu một người

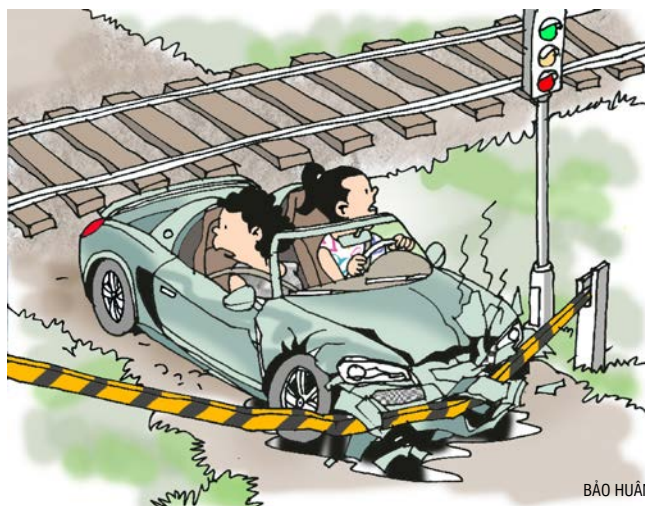
Cô gái vừa lấy bằng lái, chở cô bạn đi chơi. Sắp đến đoạn giao nhau với đường sắt, một cô dẫn:

- Dana nhìn bên trái xem có tàu không nhé, mình nhìn bên phải.

Ba giây sau: "Rầm!", chiếc xe bẹp một góc đầu. Hai cô gái sợ hãi bước ra khỏi xe. Cô gái thở hổn hển:

- Chúng ta thiếu mất một người nhìn đằng trước nên tông phải cái thanh chắn Dana à.

NHAN PHAM (Cocoa-FL, lưom lật)

ai dạy ai?

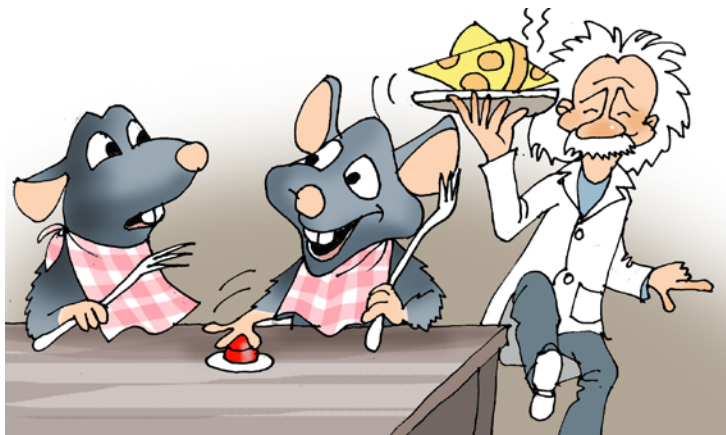
Nhà bác học nuôi 2 con chuột, ông huấn luyện chúng mỗi lúc thèm ăn thì ấn một cái nút nhỏ.

Cuối cùng cũng thành công. Mỗi khi đói bụng, chúng nhấn vào cái nút.

Một ngày nọ, 2 con chuột nói chuyện với nhau:

- Cuối cùng mình cũng huấn luyện được tên đầu hói đó. Mỗi lúc bấm nút là chả đem đồ ăn đến cho mình!

NGUYEN VAN HO (SAN LEANDRO-CA, EMAIL)

hiếu bài

Một nhà biên kịch khoe đồng nghiệp:

- Tiếc quá! Anh lại không đến dự buổi công diễn vở kịch của tôi. Người ta chen lấn xô đẩy nhau đến khiếp ở phòng bán vé.

- Rồi cuối cùng họ có lấy lại được tiền vé không?

DANNY (email)

